

คู่มือการค้าและการลงทุนใน ประเทศอินโดนีเซีย

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา
กรมส่งเสริมการค้าส่งออก กระทรวงพาณิชย์
ถนนอิหม่าม บอนโจล เลขที่ 74
กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย
โทร : 62-21-3190 1361-3
โทรสาร : 62-21-3190 1360
E-mail : mincomjk@cbn.net.id

คำนำ

ประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศหนึ่งในไม่กี่ประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นแม้ว่าจะเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในช่วงปี 2008-2009 การที่อินโดนีเซียมีตลาดภายในประเทศที่มีขนาดใหญ่ และมีการบริโภคที่สูงมาก จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยทำให้ประเทศหลุดรอดพ้นจากผลกระทบของวิกฤติการเงินทั่วโลก นอกจากนี้ การมีความมั่งคั่งทางทรัพยากรธรรมชาติ จึงทำให้ภาคการส่งออกของประเทศขยายตัวได้ รวมถึงราคาผลิตผลทางการเกษตรที่เพิ่มสูงขึ้นในช่วงวิกฤตปี 2008 จึงทำให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มสูงขึ้นด้วย

การเปิดเสรีทางการค้าในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้เปิดโอกาสให้กับบริษัทของไทยได้เข้ามาขยายการค้าและการลงทุนในอินโดนีเซียมากขึ้น ดังนั้น ข้อมูลการค้าและธุรกิจในด้านต่าง ๆ รวมถึงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ครบถ้วน จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อนักลงทุนที่สนใจจะลงทุนหรือทำการค้าในประเทศอินโดนีเซีย สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา จึงได้จัดทำคู่มือการค้าและการลงทุนในประเทศอินโดนีเซียขึ้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจที่มีศักยภาพ อันจะเป็นการเปิดโอกาสให้กับนักลงทุนไทยที่สนใจจะลงทุนหรือทำการค้าในประเทศอินโดนีเซีย ทั้งนี้ คู่มือเล่มนี้จะอธิบายถึงแนวทาง ขั้นตอน และกฎระเบียบในการทำการค้า การลงทุน ในประเทศอินโดนีเซีย รวมถึงเรื่องแรงงานและข้อมูลอื่น ๆ ที่สำคัญในการประกอบธุรกิจการค้าและการลงทุนในประเทศอินโดนีเซีย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ในการขยายธุรกิจระหว่างประเทศไทยและอินโดนีเซียต่อไปในอนาคต

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา

มีนาคม 2510

สารบัญ

คำนำ

บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของประเทศ

ข้อมูลภูมิศาสตร์ของประเทศ.....	1 - 20
เขตแบ่งเวลา	2
อุณหภูมิ.....	3
ลักษณะของประชากร	3
จำนวนประชากร	4
ทรัพยากรธรรมชาติ.....	4
สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน	5
การเมือง	9
นโยบายด้านเศรษฐกิจ	11
นโยบายด้านการลงทุน	12
นโยบายด้านสังคม.....	13
การบริหารประเทศ.....	13
จังหวัดที่สำคัญในอินโดนีเซีย.....	13
เมืองใหญ่ 10 อันดับในอินโดนีเซีย.....	15

บทที่ 2 เศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน 21-32

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ(GDP)	21
การส่งออก.....	25
การนำเข้า.....	27
การลงทุน.....	28
ดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจมหภาคอื่นๆ	29

บทที่ 3 ศักยภาพของตลาด : สินค้าที่มีศักยภาพ การค้าและการลงทุนในอินโดนีเซีย	33 - 40
ตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค	33
ตลาดสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าประเภททุน	35
ผักและผลไม้	37
ข้าว	37
ดุลการค้าระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย	38
โอกาสการลงทุน	39
บทที่ 4 กฎระเบียบทางการค้า	41 - 54
การสนับสนุนทางการค้า	43
กฎระเบียบทางการค้าสำหรับสินค้าสำคัญ	43
บทที่ 5 สิทธิประโยชน์ และการส่งเสริมการค้าและการลงทุน	55 - 64
การส่งเสริมด้านภาษี	55
การลดภาษีการลงทุน	56
การคิดค่าเสื่อมราคา	57
ภาษีเงินได้จากเงินปันผลที่จ่ายให้กับผู้อื่น	58
การขดเชยการขาดทุน	58
การส่งเสริมทางการค้า	59
สิทธิในที่ดิน	62
การอพยพหรือคนเข้าเมือง	62
บทที่ 6 กฎหมายว่าด้วยการลงทุน	65 - 74
ธุรกิจที่มีเงื่อนไขพิเศษ	66
ทรัพย์สินทางปัญญา	68
แหล่งที่ตั้งสำหรับการลงทุน	71
การคุ้มครองผู้บริโภค	73

บทที่ 7 ประเภทและรูปแบบของการลงทุนในอินโดนีเซีย	75 - 86
ประเภทการลงทุน	75
การลงทุนในธุรกิจพลังงานและเหมืองแร่	76
ต้นทุนที่เกี่ยวกับการลงทุนในอินโดนีเซีย	81
บทที่ 8 กระบวนการจัดตั้งดำเนินธุรกิจอินโดนีเซีย.....	87 - 96
ขั้นตอนในการเริ่มดำเนินการลงทุน.....	88
ขั้นตอนในการลงทุน	89
บทที่ 9 กฎหมายแรงงานและอัตราค่าจ้างแรงงาน	97 - 108
กฎหมายแรงงาน.....	99
อัตราค่าจ้างแรงงาน	100
แรงงานต่างชาติ	108
บทที่ 10 การเงิน และการธนาคาร.....	109 - 120
สถาบันการเงินในอินโดนีเซีย	109
จำนวนธนาคารในอินโดนีเซีย.....	110
ธนาคารต่างชาติ.....	110
การขอจัดตั้งธนาคารและสาขาของธนาคาร	112
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ของธนาคาร	114
ผลประกอบการของธนาคาร	114
ธนาคารที่มีผลกำไรมากที่สุดในอินโดนีเซียในปี 2008.....	116
อัตราดอกเบี้ย	117
การขอสินเชื่อธนาคาร	118
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ.....	119
นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	119

บทที่ 11 คำแนะนำการทำธุรกิจในอินโดนีเซีย.....	121 - 134
สภาพเศรษฐกิจทั่วไปของอินโดนีเซีย	121
ศักยภาพของตลาดและการลงทุน	122
กลยุทธ์ในการเข้าสู่ตลาดอินโดนีเซีย.....	124
กลยุทธ์การลงทุนในอินโดนีเซีย.....	125
ภาคผนวก รายชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานรัฐบาล องค์กร สมาคมการค้าต่างๆ และนิคมอุตสาหกรรมที่สำคัญในอินโดนีเซีย	127 - 134

ข้อมูลพื้นฐานของประเทศไทยอินโดนีเซีย

บทที่ 1. ข้อมูลพื้นฐานของประเทศอินโดนีเซีย

ข้อมูลภูมิศาสตร์ของประเทศ

ประเทศอินโดนีเซียอยู่บนคาบสมุทรที่ใหญ่ที่สุดในโลกประกอบด้วยเกาะทั้งหมด 17,508 เกาะ อยู่ระหว่างเส้นละติจูดเหนือ 6 องศา และละติจูดใต้ 11 องศา และอยู่ระหว่างเส้นลองจิจูดตะวันออก 97 – 141 และตั้งอยู่ระหว่าง 2 ทวีป คือ ทวีปเอเชีย และ ทวีปออสเตรเลีย – โอเชียเนีย ซึ่งส่งอิทธิพลต่อวัฒนธรรม สังคม การเมือง และ สภาพเศรษฐกิจ ของประเทศ

ประเทศอินโดนีเซีย มีพื้นที่ทั้งหมดทั้งที่เป็นแผ่นดินและแผ่นน้ำ รวม 1.9 ล้าน ตารางไมล์ และทอดตัวยาวเป็นระยะทาง 3,977 ไมล์ ระหว่างมหาสมุทรอินเดีย และ มหาสมุทรแปซิฟิก

ประเทศอินโดนีเซีย ประกอบด้วยเกาะขนาด 5 เกาะ คือ เกาะสุมาตรา ที่มีพื้นที่ 473,606 ตารางกิโลเมตร เกาะชวา 132,107 ตารางกิโลเมตร เกาะกาลิมันตัน ซึ่งถือเป็นเกาะที่ใหญ่เป็นอันดับสามของโลก มีพื้นที่ 539,460 ตารางกิโลเมตร เกาะสุลาเวสี มีพื้นที่ 189,216 ตารางกิโลเมตร และเกาะปาปัวนิวกินี ที่มีพื้นที่ 421,981 ตารางกิโลเมตร

แผนที่ประเทศอินโดนีเซีย

เขตแบ่งเวลา

ประเทศอินโดนีเซีย แบ่งออกเป็น 3 เขต คือ เวลาของอินโดนีเซียตะวันตก (Waktu Indonesia Bagian Barat ใช้ตัวย่อ คือ WIB) ซึ่งจะเท่ากับเวลามาตรฐานเมืองกรีนิช GMT + 7 ชั่วโมง ครอบคลุมจังหวัดต่าง ๆ ของเกาะสุมาตรา เกาะชวา และ จังหวัดต่าง ๆ ทางด้านตะวันตกของเกาะกาลิมันตัน

เวลาของอินโดนีเซียตอนกลาง (Waktu Indonesia Bagian Tengah ใช้ตัวย่อคือ WITA) ซึ่งเท่ากับเวลามาตรฐานเมืองกรีนิช GMT + 8 ชั่วโมง ครอบคลุมจังหวัดต่าง ๆ ด้านตะวันออก ของเกาะกาลิมันตัน เกาะบาห์ลี เกาะนูซาเตงงานทั้งทางตะวันตกและตะวันออก และเกาะสุลาเวสีทั้งหมด

เวลาของอินโดนีเซียตะวันออก (Waktu Indonesia Bagian Timur ใช้ตัวย่อคือ WIT) ซึ่งเท่ากับเวลามาตรฐานเมืองกรีนิช + 9 ชั่วโมง ครอบคลุมจังหวัดทั้งหมดของเกาะโมลุกกะ และ ปาปัวนิวกินี

อุณหภูมิ

ประเทศอินโดนีเซียมีอากาศแบบร้อนชื้น โดยมีลักษณะชื้นแฉะและแห้งแล้งในช่วงลมมรสุม ที่มีความแตกต่างของอุณหภูมิ ในแต่ละช่วงเพียงเล็กน้อย โดยอยู่ระหว่าง 16°C และ 35°C (77°F - 90°F) และมีความชื้นสูงอยู่ระหว่าง 80 to 90%

ลักษณะของประชากร

ประชากรของอินโดนีเซียแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ ทางด้านตะวันตกของประเทศ ประชากรส่วนใหญ่มาจากคนมาเลเซีย ขณะที่ทางด้านตะวันออกของประเทศ เป็นคนปาปัวนิวกินี ซึ่งอพยพมาจากเกาะเมลานีเซียน อย่างไรก็ตามอินโดนีเซีย ถือว่ามีชนกลุ่มย่อยที่มาจากท้องถิ่นต่าง ๆ ที่มีภาษาเฉพาะถิ่น มากมาย เช่น ชาวบาหลิมาจากเกาะชวาตะวันออกและชวากลาง หรือ ชาวซุนดานีส ที่มีจากเกาะชวากลาง หรือ ชาวบัตัก ที่อยู่ทางตอนเหนือของเกาะสุมาตรา

นอกจากนั้น อินโดนีเซีย ยังมีชนกลุ่มย่อยอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ที่เป็นชาวจีน อินเดีย และอาหรับ ซึ่งเกิดจากการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ในช่วงที่เริ่มทำการค้าระหว่างกันในช่วง ศตวรรษที่ 8 โดยประมาณมีชาวจีน ซึ่งถือเป็นชนกลุ่มย่อยที่มีมากที่สุด คิดเป็น 3% ของประชากรทั้งหมด เป็นข้อมูลจากการสำมะโนประชากรในช่วงปี 1930 ซึ่งในความเป็นจริงจะมีมากกว่านี้.

ศาสนาอิสลามถือเป็นศาสนาหลักของประเทศ มีชาวมุสลิมประมาณ 85.02 % ของประชากรทั้งหมด อินโดนีเซีย ถือเป็นประเทศที่มีชาวมุสลิมมากที่สุดในโลก รองลงไป คือ ศาสนาคริสต์โปรเตสแตนต์ 8.9% คาทอลิก 3% คนฮินดู 1.8% พุทธ 0.8% และศาสนาอื่น ๆ 0.3%

ชาวอินโดนีเซียส่วนใหญ่ จะพูดภาษาท้องถิ่นของตน ขณะที่ภาษาอินโดนีเซียกลาง (Bahasa) ถือเป็นภาษาราชการที่สอนในโรงเรียน ที่ชาวอินโดนีเซียสามารถพูดและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จำนวนประชากร

ในปี 2009, อินโดนีเซีย มีประชากรประมาณ 231 ล้านคน กระจายอยู่ตามหมู่เกาะต่าง ๆ คือ เกาะชวา 58% เกาะสุมาตรา 21.1% เกาะสุลาเวสี 7.1% เกาะกาลิมันตัน 5.5% และที่เหลืออยู่ในเกาะต่าง ๆ โดยทั้งหมด ประมาณ 68% อยู่ในช่วงอายุ 15 - 60 ปี.

ทรัพยากรธรรมชาติ

อินโดนีเซียถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีความมั่งคั่งทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ทั้งบนบกและในท้องทะเล ทั้งที่เป็นโลหะและสินแร่ โดยเฉพาะน้ำมันปิโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติ ซึ่งถือเป็นสินค้าออกที่สำคัญของในปี 2008 อินโดนีเซียส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติรวม 28.96 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็น 21.2 % ของการส่งออกทั้งหมด

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ถือเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่สำคัญของประเทศ โดยอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ ถ่านหิน นิกเกิล แมงกานีส อลูมิเนียม บ็อกไซต์ ดีบุก ทองแดง เงิน และ ทองคำ ในปี 2008 อินโดนีเซียสามารถส่งออกถ่านหิน 140 ล้านตัน แร่บ็อกไซต์ 893 พันตัน ทองแดง 450 พันตัน ทองแดงเข้มข้น 1.66 ล้านตัน นิกเกิล 5.3 ล้านตัน ทองคำ 54 ตัน และ ดีบุก 50 พันตัน

นอกจากนั้น อินโดนีเซียยังอุดมไปด้วยป่า และ พื้นที่ที่ใช้ในการเพาะปลูก ผลผลิตทางเกษตรกรรม อีกเป็นจำนวนมาก อันได้แก่ ปาล์มน้ำมัน โกโก้ เครื่องเทศต่าง ๆ กาแฟ ชา ยาสูบ และ ยางพารา อินโดนีเซีย ถือเป็นประเทศที่ส่งออกผลิตภัณฑ์ไม้ต่าง ๆ ที่สำคัญประเทศหนึ่ง โดยประมาณ ครึ่งหนึ่งของผลิตภัณฑ์ไม้ที่ท-การค-ระหว่างประเทศนั้น มาจากประเทศอินโดนีเซีย ผลิตภัณฑ์ไม้เหล่านี้ ได้แก่ ไม้สัก ไม้จันทน์ ไม้เต็ง ไม้ยาง ไม้มะฮอกกานี ต้นปาล์ม หวาย และไม้ไผ่ นอกเหนือจากทรัพยากรบนแผ่นดิน แล้วอินโดนีเซีย ยังมีทรัพยากรจากพื้นน้ำ อีก อันได้แก่ ผลิตภัณฑ์ประมงที่ยังอุดมสมบูรณ์

สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

1. ไฟฟ้า

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตกระแสไฟฟ้าให้คนในประเทศใช้ คือ Perusahaan Listrik Negara หรือ PLN ซึ่งถือเป็นรัฐวิสาหกิจ และยังมีบริษัทในเครือ ที่สามารถผลิตกระแสไฟฟ้า ได้รวม 30,298 เมกะวัตต์ (MW) ในปี 2008 ในจำนวนนี้ 22,420 MW หรือคิดเป็น 74% เป็นการใช้ในเกาะชวา ซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองหลวง คือ กรุงจาการ์ตา ซึ่งเป็นการนำไปใช้กับเครื่องจักรไอน้ำในโรงงานอุตสาหกรรม 12,014 MW หรือ คิดเป็น 39.6% และเป็นการใช้เป็นพลังงานในโรงงานอุตสาหกรรม 7,306 MW หรือคิดเป็น 24% ใช้เป็นพลังงานคิเซลในโรงงานอุตสาหกรรม 3,069 MW หรือคิดเป็น 10.1% ใช้เป็นพลังงานไฮโดรในโรงงานอุตสาหกรรม 3,510 MW หรือคิดเป็น 11.5% ใช้ในโรงงานผลิตก๊าซเทอร์ไบน์ 3,452 MW หรือคิดเป็น 11.4% และใช้โรงงานที่เกี่ยวกับพลังงานความร้อน 932 MW หรือคิดเป็น 3.1%

ช่วงที่มีการใช้ไฟมาก ๆ มีการผลิตไฟฟ้า สูงถึง 21,120 เมกะวัตต์ ขณะที่ช่วงรอยต่อระหว่างเกาะชวาและ บาหลี มีการใช้ไฟฟ้าถึง 15,399 เมกะวัตต์ โดยในปี 2008 สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ทั้งหมด 149,437 ล้านกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง (GWH : จิกะวัตต์ โดย 1 จิกะวัตต์ เท่ากับ 10^9 วัตต์ หรือ 1 ล้านกิโลวัตต์) หรือ เพิ่มขึ้น 4.9% จากปี 2007 ทั้งนี้ 79 % ของการผลิตกระแสไฟฟ้าทั้งหมด ผลิตโดย PLN และบริษัทในเครือ ชื่อ PT. Indonesia Power, PT. PJB and PT. PLN Batam, และที่เหลือ 21% ผลิตโดยบริษัทเอกชน หรือ ผู้ผลิตกระแสไฟฟ้าอิสระ ซึ่งผู้ผลิตกระแสไฟฟ้าอิสระรายใหญ่ที่สุดคือ PT. Paiton Energy Company สามารถผลิตได้ 4,040 GWh คิดเป็น 30% และ 4,342 GWh หรือ 33% จากบริษัท PT Jawa Power ในชาวตอนกลาง พลังงานไฟฟ้านั้นหากแยกตามพลังงานขั้นต้นที่ใช้ผลิต คือ แก๊สธรรมชาติ 25,853

GWh (29%), ถ่านหิน 29,330 GWh (33%), น้ำมัน 9,539 GWh (22%), ไฮโดรพาวเวอร์ 10,561 GWh (10%), และ ความร้อนใต้พิภพ 2,982 GWh (3%)

ตลาดเพื่อการบริโภคในครัวเรือนและตลาดเพื่อการใช้ในอุตสาหกรรมเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดของลูกค้านี้ทั้งหมด โดยในปี 2008 ผู้ใช้ไฟในครัวเรือนคิดเป็น 38% ขณะที่การใช้ในอุตสาหกรรมคิดเป็น 37%

2. โทรคมนาคม

ธุรกิจโทรคมนาคมในอินโดนีเซียแบ่งเป็น ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ โทรศัพท์ไม่เคลื่อนที่

ธุรกิจโทรศัพท์พื้นฐาน (Fixed line)

บริษัท Telekom (PT Telekomunikasi Indonesia Tbk) เป็นผู้ประกอบการของธุรกิจประเภทนี้ที่ใหญ่ที่สุด โดยหลังจากการออกกฎหมายโทรคมนาคมในวันที่ 8 กันยายน 2000 ยกเลิกการผูกขาดในธุรกิจโทรคมนาคมของประเทศ และเปิดอิสระในธุรกิจโทรศัพท์พื้นฐานตามบ้าน ในท้องถิ่น โดยการออกใบอนุญาตให้กับผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ทั้ง Indosat ในปี 2002 และให้ใบอนุญาตกับ Bakrie Telecom ในปี 2004.

จำนวนโทรศัพท์พื้นฐาน ได้เพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ จาก 8.21 ล้านสาย ในปี 2003 เป็น 8.63 ล้านสาย ในปี 2008 ในปี 2005 และ 2006 จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์ไม่เคลื่อนที่ที่กลับลดลง

การเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ ของธุรกิจโทรศัพท์ประเภทนี้ แต่การใช้โทรศัพท์แบบเคลื่อนที่ หรือ ไร้สายกลับเพิ่มขึ้น โดยโทรศัพท์แบบเคลื่อนที่พื้นฐาน ได้เพิ่มขึ้นจากผลการดำเนินการของผู้ประกอบการ Telkom's Flexi, Indosat's StarOne และ Bakrie's Esia based ภายใต้ระบบ CDMA ในปี 2004

ธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่พื้นฐาน

ในปัจจุบัน อินโดนีเซีย มีผู้ประกอบการธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่พื้นฐานทั้งหมด 4 ราย คือ Telkom, Indosat, Bakrie Telecom และ Mobile 8 โดยทั้ง 4 รายนั้น ใช้เทคโนโลยีระบบเครือข่ายแบบ Code Division Multiple Access (CDMA) 2000 1x

จำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่พื้นฐานเพิ่มขึ้นจาก 1.67 ล้านราย ในปี 2004 เป็น 27.1 million ล้านราย ในปี 2008. ทั้งนี้ Telkom flexi เป็นผู้นำในธุรกิจประเภทนี้ โดยในปี 2008 มีลูกค้าทั้งหมด 12.7 ล้านราย ขณะที่ Bakrie มีลูกค้า 7.3 ล้านราย

ธุรกิจโทรศัพท์มือถือ

อินโดนีเซีย เปิดอิสระ กับธุรกิจโทรศัพท์มือถือ ในปี 1995 นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา รัฐบาลอนุญาตให้บริษัทเอกชน ดำเนินธุรกิจแบบแข่งขันกัน ในอินโดนีเซีย ระบบธุรกิจโทรศัพท์มือถือ มีด้วยกัน 2 ระบบ คือ Global System for Mobile communication (GSM) and Code Division Multiple Access (CDMA)

ในปัจจุบัน อินโดนีเซีย มี ผู้ดำเนินการธุรกิจด้วยระบบ GSM 8 ราย และ CDMA 3 ราย ผู้ดำเนินการด้วยระบบ GSM รายใหญ่ คือ Telkomsel, Indosat and Excelcomindo (XL) ซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต ให้ใช้เครือข่ายสัญญาณกว้างไกล ทั้งสามรายนี้ ใช้ระบบสัญญาณคู่ โดยคลื่นความถี่ 900 Mhz และ 1800 Mhz ซึ่งสามารถรองรับระบบ 3G ได้

จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์มือถือ ได้เพิ่มมากขึ้นในช่วงปี 2002-2008 จาก 11.3 ล้านคน เป็น 135.81 คน Telkomsel เป็นผู้นำในระบบ GSM โดยปี 2008 Telkomsel มีลูกค้ามากถึง 65.3 ล้านราย Indosat เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่อันดับที่ 2 มีลูกค้า 36.5 million ราย ในปี 2008 ขณะที่ XL มีลูกค้า 26 ล้านราย

3. การขนส่ง

ทางบก

ถนนในอินโดนีเซียมีความยาวทั้งหมด 355,856 กิโลเมตร โดยแยกเป็น 103,430 กม. บนเกาะสุมาตรา, 54,301 กม บนเกาะชวา และ 5,653 กม. บนเกาะบาหลี เมืองส่วนใหญ่ในชวา สุมาตรา สุลาเวสี และบาหลี สามารถเดินทางติดต่อกันได้โดยถนนทางหลวงไฮเวย์ และ ถนนสายรองลงไป

ประมาณ 90% ของการขนส่งผู้โดยสาร และ 50% ของการขนส่งสินค้าโดยตู้คอนเทนเนอร์ เป็นการขนส่งทางบก นักธุรกิจเอกชนมีการลงทุนสร้างทางด่วนเพื่อใช้ในการขนส่งสินค้า

ทางรถไฟ

ทางรถไฟในอินโดนีเซีย มีความยาว 6,535 กิโลเมตร ในหมู่เกาะชวา แลสุมาตรา รถไฟเพื่อการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารที่เป็นเส้นทางไกล ๆ เส้นทางรถไฟสาย จาร์กาดา – บอร์กอ – เดปอก – ตรังกรัง – เบกาซี ใช้ขนส่งสำหรับผู้โดยสารที่เดินทางไปกลับจาร์กาดา เป็นประจำเข้าเย็น

ทางเรือ

สิ่งอำนวยความสะดวกแบบตู้กึ่งคอนเทนเนอร์ (Semi Container) มีอยู่ที่ท่าเรือ Banjarmasin, Bitung, Samarinda และ Teluk Bayur สำหรับท่าเรืออื่น ๆ ในอินโดนีเซีย Dumai, Lhokseumawe, Pekanbaru, Panjang, Palembang, Teluk Bayur, Pontianak, Jambi, Banjarmasin, Benoa, Tenau, Sampit, Balikpapan, Samarinda, Bitung, Ambon and Sorong

ทางอากาศ

ในอินโดนีเซีย มีสนามบินนานาชาติทั้งหมด 13 แห่ง ได้แก่ Soekarno-Hatta ใน Cengkareng, Jakarta, สนามบิน Juanda ใน Surabaya, สนามบิน Ngurah Rai ใน Bali, สนามบิน Polonia ใน Medan, สนามบิน Hang Nadim ในหมู่เกาะบัตัม, สนามบิน Minang Kabau ใน Padang, สนามบิน Pattimura ใน Ambon, สนามบิน Adisutjipto ใน Yogyakarta, สนามบิน Adisumarmo ใน Solo, สนามบิน Sepinggan ใน Balikpapan, สนามบิน Syamsudin Noor ใน Banjarmasin, สนามบิน Hasanuddin ใน Makassar, และสนามบิน Sam Ratulangi ใน Manado

นอกจากนั้นอินโดนีเซียยังมีสนามบินในประเทศอีกมากมายกระจายทั่วประเทศ เช่น สนามบิน Sultan Iskandarmuda ใน Banda Aceh, สนามบิน Sultan Syarif Kalim 11 ใน Pekanbaru, สนามบิน Kijang ใน Tanjung Pinang, สนามบิน Supadio ใน Pontianak, สนามบิน Sepinggan ใน Balikpapan, สนามบิน Frans Kaisiepo ใน Biak, สนามบิน Selaparang ใน Mataram, สนามบิน Sultan Mahmud Baharudin II ใน Palembang, สนามบิน Syamsudin Noor ใน Banjarmasin, สนามบิน Ahmad Yani ใน Semarang และสนามบิน Husen Sasteranegara ใน Bandung

การเมือง

การที่อินโดนีเซียปกครองประเทศด้วยระบบประชาธิปไตย จึงแบ่งอำนาจของฝ่ายการเมืองออกจากฝ่ายบริหารเหมือนกับประเทศประชาธิปไตยอื่น ๆ อำนาจฝ่ายการเมืองอยู่ภายใต้ของสภาคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปวงชน (The People's Consultative Assembly : MPR) ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการ 2 ชุด คือ รัฐสภา ที่มีสมาชิกมาจากพรรคการเมืองต่าง ๆ และ สมาชิกผู้แทนราษฎรท้องถิ่น ซึ่งมีสมาชิกผู้แทนราษฎร (ส.ส.) มาจากทุกจังหวัดของประเทศ ซึ่งแต่ละจังหวัดจะมีส.ส. 4 คน (Political parties and the Regional Representative Council : DPD)

MPR เป็นหน่วยงานของรัฐที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรในปี 1945 และภายใต้การแก้ไขรัฐธรรมนูญในปี 1945 สมาชิกของ MPR ซึ่งเริ่มตั้งแต่ ปี 1999-2004 คือ สมาชิกวุฒิสภา DPR และสมาชิกผู้แทนราษฎร DPD , MPR มี สมาชิกวุฒิสภา 550 คนจากรัฐสภา และ ส.ส. 128 คน ทั้ง ส.ก. และ ส.ว. นั้นมาจากการเลือกตั้งทุก ๆ 5 ปี ตั้งแต่ ปี 2004 MPR ได้กลายเป็นรัฐสภาแบบ 2 สภา โดยมี DPD เป็นสภาล่าง

สถาบันชั้นสูงเป็นระบบการรวมอำนาจภายใต้การดูแลของประธานาธิบดี และ รองประธานาธิบดี และคณะรัฐมนตรี ที่ขึ้นอยู่กับประธานาธิบดี และ คณะรัฐมนตรีไม่ได้เป็นตัวแทนของพรรคการเมืองใด ๆ

จากการปรับปรุงระบบราชการในปี 1945 สถาบันยุติธรรม ถูกบริหารโดยระบบศาลสูง และคณะกรรมการของศาสตติยยุติธรรม

อินโดนีเซียเริ่มปฏิรูปการปกครองในปี 1998 หลังจากที่รัฐบาลของซูฮาร์โตหมดอำนาจลง ซึ่งเป็นหนึ่งในประธานาธิบดีที่เป็นประธานาธิบดีที่ยาวนานที่สุดในโลก

ในปี 1999 อินโดนีเซียได้จัดให้มีการเลือกตั้งที่ถูกต้องตามกฎหมาย และในปี 2004 เป็นการเลือกตั้งประธานาธิบดีโดยตรง ซึ่งผู้ที่ชนะการเลือกตั้ง คือ ประธานาธิบดี Susilo Bambang Yudhoyono โดยมีการตั้งสถาบันต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการบริหารทางการเมือง เช่น ศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการปราบปรามการคอร์รัปชัน เป็นต้น

ตั้งแต่ปี 1999 อินโดนีเซียกลายเป็นประเทศประชาธิปไตยที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลกรองจากอินเดีย และสหรัฐอเมริกา โดยในปี 2009 ประเทศได้จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และการเลือกตั้งประธานาธิบดี เพื่อลดทอนอำนาจให้เท่าเทียมกันระหว่างอำนาจบริหารและอำนาจทางกฎหมาย นอกจากนี้ ปัจจุบันประธานาธิบดีจะไม่สามารถกำหนด/ออกกฎหมายใดๆ ได้อีกต่อไป หากไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

นโยบายของรัฐบาลด้านเศรษฐกิจ

ตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์ด้านการเงินที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเสียหายอย่างมาก โดยเฉพาะภาคการเงินและการธนาคารในปี 1998 รัฐบาลได้นำนโยบายที่รอบคอบและระมัดระวังมากขึ้นมาใช้ โดยเฉพาะนโยบายการปฏิรูปธนาคารของธนาคารแห่งชาติของอินโดนีเซีย เพื่อให้ระบบธนาคารเกิดความเข้มแข็ง โดยธนาคารกลางได้กำหนดอัตราส่วนขั้นต่ำของเงินทุนสำรองที่เพียงพอของธนาคาร (Capital Adequate Ratio : CAR) ร้อยละ 8 เพื่อการควบคุมธนาคารที่เข้มงวด และสนับสนุนให้ธนาคารมีความแข็งแกร่งด้านเงินทุนทั้งเงินทุนที่อัดฉีดเข้าไปและเงินทุนที่เกิดจากการรวบรวมธนาคารต่างๆ เข้าด้วยกัน

นอกจากนี้รัฐบาลยังเปลี่ยนแปลงนโยบายในการเพิ่มทุนสำหรับงบประมาณของรัฐ โดยปัจจุบันรัฐบาลจะเลือกรับเงินทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากองค์กรทางการเงินระหว่างประเทศ เช่น IMF และธนาคารโลก ทั้งนี้ รัฐบาลจะระดมเงินทุนจากตลาดโดยการออกพันธบัตร และตราสารทางการเงินอื่นๆ ที่มั่นคง ดังนั้น จึงมีทางเลือกของแหล่งเงินทุนจากหลายแหล่ง

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ออกการปฏิรูปนโยบายทางการคลังโดยการนำระบบภาษีและการปกครองระบบราชการที่โปร่งใสมาใช้ โดยเฉพาะการเพิ่มฐานภาษีมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียในปี 2008 อินโดนีเซียก็ยังเป็นประเทศที่ต่ำกว่าประเทศส่วนใหญ่ที่มีความเสียหายทางการเงินอันเกิดจากวิกฤตการณ์ Sub-prime ของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากธนาคารของอินโดนีเซียไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ จากการที่ธนาคารกลางมีนโยบายควบคุม กำกับ ดูแลที่เข้มงวดในด้านการเงิน นอกจากนี้ เศรษฐกิจของอินโดนีเซีย ซึ่งพึ่งพิงการส่งออกน้อยกว่าประเทศอื่นๆ ยังได้รับผลกระทบน้อยกว่าประเทศอื่นๆ อีกด้วย

นโยบายของรัฐบาลด้านการลงทุน

รัฐบาลยังคงต้องการให้การลงทุนจากต่างประเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนา และการขยายตัวเศรษฐกิจของประเทศ หลังจากเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 1998 อินโดนีเซียได้เผชิญกับภาวะความสามารถในการแข่งขันลดลง ในการดึงดูดลงทุนจากต่างประเทศเข้ามา เมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนอื่นๆ ทั้งนี้ อุปสรรคสำคัญที่ไม่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนจากต่างประเทศ ได้แก่ ปัญหาความไม่มั่นคง โดยเฉพาะความเคลื่อนไหวของกลุ่มที่ต้องการแตกแยก และการก่อการร้าย และความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง

หลังจากที่รัฐบาลประสบความสำเร็จในการขจัดปัญหาคอขวดด้านเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2005 เป็นต้นมา รัฐบาลจึงได้มุ่งเน้นที่การแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยเฉพาะในปี 2007 รัฐบาลได้ออกกฎหมายการลงทุนใหม่ ซึ่งมีการเอื้อประโยชน์ด้านการสนับสนุนและการให้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในด้านการลงทุนแก่นักลงทุนจากต่างประเทศที่เท่าเทียมกับนักลงทุนในประเทศมากขึ้น

รัฐบาลยังคงมีนโยบายด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ลอยตัวอย่างเสรี เพื่อให้ง่ายขึ้นต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุนไปยังต่างประเทศ เช่น กำไร การขายทรัพย์สิน และรายได้อื่นๆ จากการทำธุรกิจ

รัฐบาลและธนาคารของอินโดนีเซียได้ทำให้เงินรูเปียมมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยไม่มีการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ เพื่อสร้างความมั่นใจในการทำธุรกิจในอินโดนีเซีย

นโยบายของรัฐบาลด้านสังคม

ในช่วงรัฐบาลเผด็จการของซูฮาร์โต นั้น รัฐบาลได้นำนโยบายสังคมที่มีความเสมอภาคและโปร่งใสมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเลือกปฏิบัติระหว่างคนอินโดนีเซียกับคนจีนดั้งเดิม

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้จัดหาสวัสดิการในการรักษาพยาบาลทางการแพทย์ และแจกข้าวสารแก่คนยากจนฟรี เพื่อชดเชยกับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลยังให้เสรีภาพแก่คนอินโดนีเซียในการแสดงความคิดเห็นต่างๆ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ หรือการแสดงความคิดเห็นตามท้องถนน

การบริหารประเทศ

อินโดนีเซีย มีจังหวัดทั้งหมด 33 จังหวัด และเขตการปกครองอิสระ 2 แห่ง คือ อาเจะห์ และ ยอร์กการ์กาดา และ เขตปกครองเมืองหลวงพิเศษ Jakarta (DKI). ในปัจจุบัน ดิมอร์เตวันออก ถือเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยคิมอร์ จากการประกาศอิสรภาพในปี 1999 จึงไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของประเทศอินโดนีเซียอีกต่อไป

จังหวัดที่สำคัญ ในอินโดนีเซีย

เกาะชวา (Java Island)

เกาะชวาถือเป็นเกาะที่มีประชากรอยู่มากที่สุดในอินโดนีเซีย ถือเป็นศูนย์กลางของการค้า การเงิน และ อุตสาหกรรม นอกจากนั้นยังเป็นที่ตั้งของเมืองหลวง คือ กรุงจาการ์ตา นอกจากนั้นยังมี ชาวตะวันตก

บันเตน (Banten) ชาวตอนกลาง ยอร์กการ์กาดา (Yorkjakarta) ซึ่งถือเป็น

เขตปกครองพิเศษ จัดเป็นเมืองใหญ่เมืองหนึ่งของอินโดนีเซีย และเคยเป็นเมืองหลวงเก่าแห่งหนึ่งของอินโดนีเซีย รวมถึง ชาวตะวันออก

เกาะสุมาตรา (Sumatra Island)

จังหวัดอาเจะห์ สุมาตราตอนเหนือ สุมาตราตะวันตก ไดักะ เบงกูลู (Bengkulu) รีเอา (Riau)

จำบี (Jambi) Nanggroe Aceh Darussalam; North Sumatera; สุมาตราตอนใต้ ไดักะ เมือง ลำปุง (Lampung) บังกา และหมู่เกาะเบลีตุง (Belitung Islands)

เกาะกาลีมันตัน (Kalimanta Island)

กาลีมันตันตะวันตก กาลีมันตันตอนกลาง กาลิมันตันตอนใต้ และ กาลีมันตันตะวันออก

หมู่เกาะนุสตันเต็งการา (Nusa Tenggara)

Bali; West Tenggara Barat; East Nusa Tenggara

เกาะสุลาเวสี (Sulawesi Island)

สุลาเวสีตะวันตก สุลาเวสีตอนเหนือ สุลาเวสีตอนกลาง สุลาเวสีตอนใต้ สุลาเวสีตะวันออกเยียงใต้ และ สุลาเวสีตอนใต้ และ โกรอนทาโล

หมู่เกาะโมลุกกะ และ ปาปัว (Maluku and Papua Islands)

โมลุกกะ โมลุกกะตอนเหนือ ปาปัวตะวันตก และ ปาปัว

เมืองใหญ่ 10 อันดับในอินโดนีเซีย

1. จารีกาตา Jakarta – Jakarta Special Capital Region Province (หรือเรียกย่อ ๆ ว่า DKI Jakarta)

ตั้งอยู่ในทำเลที่ตั้งที่ดี เป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในการบริหารประเทศ DKI Jakarta ครอบคลุมพื้นที่ 7.639 ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งเป็นพื้นดิน 661.52 ตารางกิโลเมตร และ พื้นน้ำ 6,977.5 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 9,041,605 คน (ข้อมูล ปี 2005) คิดเป็นความหนาแน่นของประชากร 13.668 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร พื้นที่ของกรุงจารีกาตา ส่วนใหญ่ หรือ 43,788.57 เฮกเตอร์ ใช้เป็นที่อยู่อาศัย และที่เหลือ 4,417.87 เฮกเตอร์ เป็นพื้นที่เพื่อการอุตสาหกรรม

ในฐานะที่กรุงจารีกาตาเป็นเมืองหลวงของประเทศ และศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สาธารณูปโภค

และ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อการติดต่อสื่อสาร และกิจกรรมอื่น ๆ ถูกจัดไว้อย่างครบถ้วนเพื่อสนับสนุนการลงทุน ทั้ง

สนามบินระหว่างประเทศ 2 แห่ง คือ สนามบินซูการ์โน-ฮัตตา (Soekarno-Hatta) และสนามบินใหม่ฮาลิมเปอร์ดานากุสุมา (Halim Perdana Kusuma) และท่าเรือ ดันจุง พร็อก (Tanjung Priok) รวมถึง การขนส่งทางบกและทางรถไฟ ที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง

2. **สุราบายา Surabaya** เป็นเมืองหลวงของชาวตะวันออก และเป็น เมืองใหญ่อันดับสองของประเทศ มี

ประชากรโดยประมาณ 3 ล้านคน สุราบายา ถือเป็นประตูการค้าสู่อินโดนีเซียด้านตะวันออก เป็นเมืองที่มีศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนภูมิประเทศที่ได้เปรียบ เป็นเมืองที่มีเมืองท่าที่ใหญ่ที่สุดในประเทศอินโดนีเซีย .

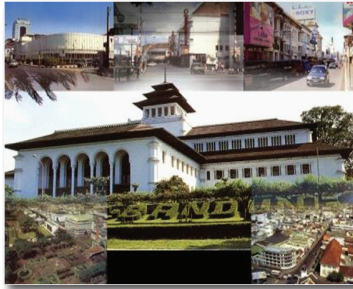
3. **เมดาน Medan** เป็นเมืองหลวงของสุมาตราตอนเหนือ ตั้งอยู่ใกล้กับชายฝั่งทางตอนเหนือของเกาะสุ

มาตรา จัดเป็นเมืองใหญ่อันดับ 3 ของประเทศ แต่มักเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในอันดับที่ 4 ถัดจาก จารังกาตา สุราบายา บันดุง เมดาน มีประชากรประมาณ 2,083,156 คน ในปี 2007 เมดานเป็นศูนย์กลางของการค้าที่สำคัญแห่งหนึ่งของอินโดนีเซีย มีนักธุรกิจชาวจีนอยู่อาศัยในเมืองนี้เป็นจำนวนมาก

4. **บันดุง Bandung** เป็นเมืองหลวงของชาวตะวันตก อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของกรุงจารังกาตา 180

กิโลเมตร จัดเป็นเมืองใหญ่อันดับ 4 ของประเทศมีประชากรประมาณ

2.9 ล้านคน (ณ ปี 2007) เป็นเมืองที่มีชื่อเสียงในเรื่องของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องหนังของประเทศ และเป็นเมืองในต่างจังหวัด ที่มีอัตราการเจริญเติบโตที่สูง ถือเป็นเมืองที่มีอัตราความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดแห่งหนึ่งในเอเชีย และมีประชากรมากกว่า 7.2 ล้านคนที่อาศัยอยู่รอบ ๆ เมืองบันดุง

5. สุมารัง *Semarang* เป็นเมืองหลวงของชาวตอนกลาง มีพื้นที่

225.17 ตารางกิโลเมตร มีประชากรประมาณ 1.5 ล้านคน จัดเป็นเมืองใหญ่อันดับที่ 5 ของประเทศ

6. ยอร์กการ์กาตา *Yogyakarta* มีชื่อเสียงในการเป็นศูนย์กลางของศิลปะสไตล์ชาวประเภทต่าง ๆ เช่น

ผ้าบาติก การเต้น ระคน ดนตรี บทกวี และการแสดงหนังตะลุง รวมถึง

การเป็นศูนย์กลางของการศึกษาระดับสูง เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยจำนวนมาก และ บุโรพุทโธ ซึ่งถือเป็นมหาเจดีย์ของศาสนาพุทธที่ใหญ่ที่สุดในโลกจัดเป็นสิ่งมหัศจรรย์ 1 ใน 7 ของโลก

7. ปาเลมบัง Palembang เป็นเมืองหลวงของเกาะสุมาตราตอนใต้ ตั้งอยู่

ทางฝั่งตะวันออกของเกาะบน
ฝั่งแม่น้ำมูสิ (Musi River) มี
พื้นที่ 40,061 ตารางกิโลเมตร
และประชากร 1.441.500 คน
เป็นเมืองใหญ่อันดับสองของ
เกาะสุมาตรารองจากเมืองเม
ดาน และจัดเป็นเมืองใหญ่
อันดับ 7 ของประเทศ .

8. มากัสซาร์ Makassar เป็นเมืองหลวงของเกาะสุลาเวสีตอนใต้ และถือเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดของเกาะ

มีเมืองท่าที่สำคัญที่ใช้ใน
การขนส่งสินค้าภายใน
ประเทศระหว่างเกาะต่าง
ๆ รวมถึง การค้าระหว่าง
ประเทศ มีประชากร
ประมาณ 1.22 ล้านคน

9. บันจามาสิน *Banjarmasin* เป็นเมืองหลวงของเกาะกาลิมันตันใต้ ตั้งอยู่บนปากแม่น้ำใกล้กับทางแยก

ระหว่างแม่น้ำบาร์ริโต และแม่น้ำมาร์ตาปุระ (Barito and Martapura rivers) ซึ่งส่งผลให้บางครั้ง เมืองนี้ถูกขนานนามว่าเป็นเมืองแม่น้ำ มีประชากรประมาณ 602,700 คน.

10. เดนปาร์ซา *Denpasar* เป็นเมืองหลวงของเกาะบาหลี ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในเรื่อง

ชายหาดที่สวยงาม และศิลปะสไตล์บาหลี ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ผ้าบาติก เครื่องเงิน การแกะสลักไม้ การจัดสวน รวมถึงขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ

ดั้งเดิมของชาวบาหลี เป็นที่ตั้งของสนามบินระหว่างประเทศ นูราลัย (Ngurah Rai Airport) มีประชากรประมาณ 491,500 คน

๗

เศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน

๗๙

บทที่ 2. เศรษฐกิจ การค้า และ การลงทุน

ในช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจทั่วโลก อินโดนีเซีย ถือเป็น 1 ใน 3 ของประเทศในเอเชีย นอกเหนือจาก จีน และ อินเดีย ที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ภาวะเศรษฐกิจในช่วงไตรมาสแรกของปี 2009 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตรา 4.4% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอินโดนีเซียสามารถฝ่าวิกฤติดังกล่าวของโลกที่ส่งผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้านต่าง ๆ อย่างมาก ได้ ซึ่งเป็นผลจากความแข็งแกร่งของตลาดภายในประเทศ และราคาของสินค้าที่เหมาะสมจนกระทั่งถึงตอนต้นปี 2009

ดัชนีทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการกระตุ้นภาวะเศรษฐกิจของประเทศให้เพิ่มสูงขึ้นได้ เช่น อัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับต่ำประมาณ 5% อัตราดอกเบี้ยกู้ยืมของธนาคารกลาง (Bank of Indonesia : BI) ที่อยู่ในระดับ 6.5 % ค่าเงินรูเปียห์ ที่มีความเสถียรภาพอยู่ระหว่าง 9,400 – 9,600 per US\$. ดัชนีของตลาดหุ้น ที่สะท้อนถึง ตลาดหุ้น ในประเทศ (the composite index : IHS of the Indonesian Stock Exchange) เริ่มจะเป็นบวกสูงขึ้นในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2009 หลังจากตกต่ำลงไปอย่างมากในช่วงปลายปี 2008

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Products : GDP)

วิกฤตการเงินทั่วโลกที่เกิดขึ้นจากความผิดพลาดเรื่องการปล่อยสินเชื่อที่ไม่มีคุณภาพของประเทศสหรัฐอเมริกา และ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันดิบ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของอินโดนีเซียบ้าง แต่ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ GDP ของอินโดนีเซียในปี 2008 ก็ยังเพิ่มสูงขึ้นประมาณ 6.1% แม้ว่าจะน้อยกว่าปี 2007 ที่มีอัตราการเพิ่มสูงถึง 6.32 % ก็ตาม

ตารางที่ 2.1

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของอินโดนีเซีย ณ

ราคาตลาดที่คงที่ (2004 - 2008)

ปี	GDP (ล้านรูเปีย)	อัตราการเติบโต (%)
2004	1,660.6	5.13
2005	1,749.5	5.60
2006	1,846.7	5.50
2007	1,964.0	6.30
2008	2,082.1	6.10

ที่มา : BPS

พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเกือบทุกภาคเศรษฐกิจ เป็นผลจากการบริโภคของรัฐบาลที่เพิ่มขึ้นในปี 2008 ถึง 16.87 % โดยในปี 2007 การใช้จ่ายของรัฐบาลเพิ่มสูงขึ้นเพียง 3.89 % แสดงให้เห็นว่าการใช้จ่ายของรัฐบาลทั้งที่เป็นรายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการพัฒนาประเทศ เป็นตัวเร่งที่สำคัญต่อการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ตารางที่ 2.2

อัตราการเจริญเติบโตของ GDP แยกตามประเภทของรายจ่าย

ช่วงปี 2006 - 2008

หน่วย : ร้อยละ

ประเภทของรายจ่าย	2006	2007	2008	2009*)
รายจ่ายเพื่อการบริโภคของภาคเอกชน	3.2	5.0	5.3	4.8
รายจ่ายของภาครัฐบาล	9.6	3.9	10.4	17.0
รายจ่ายเพื่อสินทรัพย์คงที่	2.9	9.2	11.7	2.7
การส่งออกสินค้าและบริการ	9.2	8.0	9.5	-15.7
การนำเข้าสินค้าและบริการ	7.6	8.9	10.0	-23.9
GDP	5.5	6.3	6.1	4.0

หมายเหตุ:*) ณ. เดือนกันยายน 2009

ที่มา: BPS (Central Bureau of Statistics)

ดังนั้น ตัวขับเคลื่อนการเจริญเติบโตเศรษฐกิจของประเทศ คือ การใช้จ่ายของภาครัฐ ในปี 2009 ใช้จ่ายของภาครัฐนั้นส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่ใช้ในช่วงแผนการเลือกตั้ง

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศแยกตามเศรษฐกิจรายภาค

ภาคการขนส่งและการติดต่อสื่อสาร ยังคงเป็นภาคสำคัญที่ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศการขนส่งทางอากาศ และการติดต่อสื่อสารทางไกลขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปี 2008 ซึ่งแสดงได้จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนสายการบินและ ธุรกิจด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่

ทั้งนี้ ใน 3 ไตรมาสของปี 2008 ภาคการขนส่งและการติดต่อสื่อสาร ขยายตัวเพิ่มขึ้น 17.11% มากกว่า ปี 2007 ที่มีการเพิ่มขึ้น เพียง 14.38%

ภาคการเกษตร ผลผลิตมวลรวม ๑ ได้ลดลง โดยในปี 2008 ภาคการเกษตร มีการเพิ่มสูงขึ้นเพียง 2.43% ขณะที่ปี 2007 มีการเพิ่มขึ้น 3.7 % ซึ่งเป็นผลจากการลดลงของราคาของผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ คือ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา โกโก้ โดยเฉพาะในไตรมาสสุดท้ายของปี 2008

ภาคอุตสาหกรรมที่มีอัตราการขยายตัวลดลงเหลือเพียง 4.25% ในปี 2008 จาก 4.66% ในปี 2007 เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นอันเป็นผลกระทบจากราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงภาคเหมืองแร่ ก็มีอัตราการขยายตัวลดลงในทำนองเดียวกัน

ตารางที่ 2.3

อัตราการเจริญเติบโตของผลผลิตมวลรวมในประเทศแยกตามเศรษฐกิจรายภาค
ระหว่างปี 2004 - 2008

(%)

ภาคเศรษฐกิจ		2005	2006	2007	2008
1.	เกษตรกรรม	2.66	2.98	3.50	2.43
2.	เหมืองแร่	3.11	2.21	1.98	1.65
3.	อุตสาหกรรม	4.57	4.63	4.66	4.25
4.	ไฟฟ้า ก๊าซ และ น้ำดื่ม	6.30	5.87	10.40	10.63
5.	การก่อสร้าง	7.42	8.97	8.61	7.48
6.	การค้า โรงแรม และภัตตาคาร	8.38	6.13	8.46	7.58
7.	การขนส่งและการติดต่อสื่อสาร	12.97	13.64	14.38	17.11
8.	การเงิน การเช่าซื้อ	6.79	5.65	7.99	8.54
9.	การบริการ	5.05	6.22	6.60	6.71
	ผลผลิตมวลรวมในประเทศทั้งหมด	5.68	5.48	6.32	6.11
	ผลผลิตมวลรวมในประเทศที่ไม่ใช่น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ	6.57	6.09	6.92	6.55
	ผลผลิตมวลรวมในประเทศที่เป็นน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ	(3.20)	(1.27)	(0.81)	0.32

ที่มา: BPS

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเฉลี่ยต่อหัว

ระหว่างปี 2005-2008, ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว เพิ่มขึ้นโดยตลอด จาก 12.6 ล้านรูเปีย (US\$1,311.7) ในปี 2005, เป็น 15 ล้านรูเปีย US\$1 658.4) ในปี 2006, 17.5 ล้านรูเปีย. (US\$1,937.4) ปี 2007 และเพิ่มเป็น 21.7 ล้านรูเปีย. (US\$2,271.2) ในปี 2008

ขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product : GNP) ต่อหัวได้เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2005-2008 เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 16.9 % - 24.6 % ต่อปี ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อหัวเฉลี่ยประมาณ 12 ล้านรูเปีย (US\$ 1,247.8) ในปี 2005 และเพิ่มขึ้นเป็น 20.9 ล้านรูเปีย (US\$2,190.5) ในปี 2008 (ตารางที่ 2.9)

ตารางที่ 2.4

GDP และ GNP เฉลี่ยต่อหัว ในอินโดนีเซีย ช่วงปี 2005 - 2008

	2005	2006	2007	2008
GDP ต่อหัว ณ ราคาตลาดปัจจุบัน				
มูลค่า (ล้านรูเปีย)	12.6	15.0	17.5	21.7
อัตราการเติบโต (%)	18.9	18.8	16.8	23.9
มูลค่า (US\$)	1,311.7	1,658.4	1,937.4	2,271.2
GNP ต่อหัว ณ ราคาตลาดปัจจุบัน				
มูลค่า (ล้านรูเปีย)	12.0	14.4	16.8	20.9
อัตราการเติบโต (%)	18.6	19.6	16.9	24.6
มูลค่า (US\$)	1 247.8	1 587.7	1 857.7	2 190.5

ที่มา: BPS

การส่งออก

ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2009 การส่งออกของประเทศค่อนข้างอ่อนตัวลงสืบเนื่องจากความต้องการซื้อของต่างประเทศที่ลดลงจากผลกระทบของวิกฤติการเงินทั่วโลก โดยเฉพาะตลาดหลักที่สำคัญ คือ อเมริกา ญี่ปุ่น และ สหภาพยุโรป

ในปี 2008 การส่งออกของอินโดนีเซีย มีมูลค่า 136 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือเฉลี่ยเดือนละกว่า 10 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในเดือน มกราคม 2009 การส่งออกมีมูลค่าเพียง 7.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2009 มูลค่าการส่งออกที่มากกว่า 10 พันล้านเหรียญสหรัฐ เริ่มขึ้นในเดือนสิงหาคม 2009 ซึ่งเป็นผลจากการฟื้นตัวของสถานะเศรษฐกิจทั่วโลก

ตารางที่ 2.5

แนวโน้มของการส่งออกของอินโดนีเซีย ในช่วง 2004 - 2009

ปี	มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐ)		
	น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	สินค้าที่ไม่ใช่น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	รวมทั้งหมด
2004	15,645.30	55,939.30	71,584.60
2005	19,249.10	66,316.60	85,565.70
2006	21,209.50	79,589.10	100,798.60
2007	22,088.60	92,012.30	114,100.90
2008	28,963.00	107,852.70	136,815.70
2009*	10,295.60	60,007.30	70,302.90
มกราคม	947.1	6,206.20	7,153.30
กุมภาพันธ์	1,024.40	6,056.00	7,080.40
มีนาคม	1,269.50	7,272.20	8,541.70
เมษายน	1,253.30	7,205.20	8,458.50
พฤษภาคม	1,101.70	8,157.30	9,259.00
มิถุนายน	1,452.80	7,877.30	9,330.10
กรกฎาคม	1,488.90	8,195.20	9,684.10
สิงหาคม	1,632.40	8,913.00	10,545.40

*) มกราคม – สิงหาคม ที่มา : BPS

การเพิ่มขึ้นของการส่งออกของอินโดนีเซียนั้นเป็นผลมาจากการส่งออกสินค้าขึ้นพื้นฐานของประเทศ อันได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ถ่านหิน ทองแดง และ สินแร่ชนิดต่าง ๆ ซึ่งความต้องการส่วนใหญ่มาจากลูกค้าในประเทศจีน อินเดีย และ เกาหลีใต้

ภาคอุตสาหกรรมนั้นยังคงอยู่ในสภาพนิ่งและต้องหยุดชะงักลงอันเป็นผลกระทบจากอัตราดอกเบี้ยที่สูง

ทั้ง ๆ ที่ธนาคารกลางของอินโดนีเซีย ได้ปรับลดให้เหลือเพียง 6.5% ในเดือนกันยายน 2009

การนำเข้า

การส่งออกและการนำเข้าของอินโดนีเซีย ได้ลดลงในปี 2009 โดยการนำเข้าลดลงในส่วนที่เป็นวัตถุดิบพื้นฐาน ขณะที่สินค้านำเข้าสำหรับผู้บริโภคยังคงเพิ่มสูงขึ้นตลอดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยปี 2008 มีมูลค่าการนำเข้า 128 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพิ่มขึ้นจาก 74 ล้านเหรียญสหรัฐในปี 2007 ในปี 2009 ณ สิ้นเดือนสิงหาคม 2009 คาดว่ามูลค่าการนำเข้ารวมประมาณ 59 พันล้านเหรียญสหรัฐ

อินโดนีเซีย มีการค้าเกินดุลย์ หรือ การส่งออกมากกว่าการนำเข้า มาโดยตลอด แต่ในปี 2009 การค้าระหว่างประเทศของอินโดนีเซียกลับขาดดุลย์ ซึ่งเป็นผลจากการส่งออกที่ลดลงมากกว่าการนำเข้า แต่อย่างไรก็ตามคาดว่าจะการค้าระหว่างประเทศของอินโดนีเซีย จะเริ่มกลับมาเกินดุลในอนาคตกจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

ตารางที่ 2.6

แนวโน้มการนำเข้าของอินโดนีเซีย ช่วงปี 2004 - 2009

ปี	มูลค่าการนำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐ)		
	น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	สินค้าที่ไม่ใช่น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	รวม
2004	11,732.00	34,792.50	46,524.50
2005	17,457.70	40,243.20	57,700.90
2006	18,962.90	42,102.60	61,065.50
2007	21,879.60	52,523.10	74,402.70
2008	30,469.50	98,321.40	128,790.90
2009*	10,725.70	48,632.50	59,358.20
มกราคม	1,281.50	5,319.10	6,600.60
กุมภาพันธ์	964.4	4,974.60	5,939.00
มีนาคม	930	5,624.10	6,554.10
เมษายน	1,232.30	5,474.50	6,706.80
พฤษภาคม	1,560.10	6,081.20	7,641.30
มิถุนายน	1,441.50	6,511.90	7,953.40
กรกฎาคม	1,836.80	6,846.50	8,683.30
สิงหาคม	1,478.70	7,818.90	9,297.60

*) มกราคม – สิงหาคม ที่มา : BPS

การลงทุน

การลงทุนจากต่างประเทศในอินโดนีเซีย ได้เพิ่มสูงขึ้นในปี 2007 และ 2008 แต่กลับลดลงในปี 2009 เนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในช่วงปลายปี 2008

ตารางที่ 2.7

สถิติการลงทุนทางตรง ณ สิ้นเดือน ธันวาคม 2008

ปี	การลงทุนทางตรงในประเทศ		การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ	
	จำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติ	มูลค่า (ล้านรูเปีย)	จำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติ	มูลค่า (ล้านรูเปีย)
1999	248	16.286,7	504	8.229,9
2000	300	22.038,0	638	9.877,4
2001	160	9.890,8	454	3.509,4
2002	108	12.500,0	442	3.082,6
2003	120	12.247,0	569	5.445,3
2004	130	15.409,4	548	4.572,7
2005	215	30.724,2	907	8.911,0
2006	162	20.649,0	869	5.991,7
2007	159	34.878,7	982	10.341,4
2008	239	20.363,4	1.138	14.871,4

หมายเหตุ :

ไม่รวม โครงการที่เกี่ยวข้องกับ น้ำมันและก๊าซ กิจการธนาคาร สถาบันที่การเงินอื่น ๆ การประกันภัย การเช่าซื้อ
ถ่านหินและเหมืองแร่ในรูปของการจ้างทำงาน การลงทุนในรูปแบบการออกใบอนุญาตทางเทคนิค โครงการที่
เกี่ยวกับครัวเรือน king, Non Bank Financial
ที่มา :สำนักงานคณะกรรมการการลงทุน (BKPM)

ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา สิงคโปร์ถือเป็นประเทศที่มีการลงทุนในอินโดนีเซียมากที่สุด ในบรรดาโครงการที่นอกเหนือจากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ รองลงไปคือ อังกฤษ และ ญี่ปุ่น

ตารางที่ 2.8

การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (PMA) 14 อันดับแรกของประเทศที่มีการลงทุนในอินโดนีเซียมากที่สุด ในช่วง 2005 - กุมภาพันธ์ 2009

อันดับที่	ประเทศ	จำนวนโครงการ	มูลค่าการลงทุนทั้งหมด (ล้านเหรียญสหรัฐ)
1	สิงคโปร์	522	7,944.70
2	อังกฤษ	246	4,254.90
3	ญี่ปุ่น	519	4,097.60
4	เกาหลีใต้	618	2,047.50
5	เนเธอร์แลนด์	135	1,254.50
6	มาเลเซีย	218	1,087.80
7	ฮ่องกง	63	873.6
8	ไต้หวัน	138	652.4
9	สหรัฐอเมริกา	148	452.5
10	ฝรั่งเศส	65	289.1
11	ออสเตรเลีย	115	286.8
12	จีน	78	253.4
13	เยอรมัน	79	252.1
14	อินเดีย	63	121.2

ที่มา : Indonesia Investment Coordinating Board/BKPM

ดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจมหภาคอื่น ๆ

อัตราเงินเฟ้อ

ภายหลังจากอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในปี 2008 อัตราเงินเฟ้อในปี 2009 ได้ลดลงอย่างมาก จนกลับเป็นอัตราเงินฝืด โดยในเดือน มกราคม และ เดือนเมษายน 2009 อัตราเงินฝืดคิดเป็น 0.07% และ 0.31% ตามลำดับ โดยเดือนกันยายน 2009 เป็นเดือนที่มีอัตราเงินเฟ้อสูงที่สุด คือ 1.05% ซึ่งเป็นช่วงเดือนที่ผู้คนออกมาจับจ่ายซื้อสินค้ามากขึ้นไว้รับประทานในช่วงถือศีลอด รอมฎอน และวันขึ้นปีใหม่ของชาวมุสลิม (Ramadan and Idul Fitri) และอัตราเงินเฟ้อรวมในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2009

ธนาคารกลางของอินโดนีเซียได้รายงานว่า อัตราเงินเฟ้อ ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2009 จะค่อนข้างต่ำ จากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และการแข็งค่าของเงินรูเปีย และ ปริมาณสินค้าที่มีมากเพียงพอทำให้ระดับราคาสินค้าพื้นฐานของตลาดโลกที่เพิ่มขึ้นในระดับที่ยังสามารถควบคุมได้ การเพิ่มขึ้นของค่าทางด่วนในเดือน กันยายน 2009 จะส่งผลต่อเงินเฟ้อเพียงเล็กน้อย อัตราเงินเฟ้อในระดับต่ำนี้จะส่งผลดีต่อบรรยากาศในการลงทุนทางธุรกิจ และ ทำให้อำนาจซื้อของผู้บริโภคมีมากขึ้น

ตารางที่ 2.10

อัตราเงินเฟ้อ ช่วงปี 2005 - กันยายน 2009

ปี	อัตราเงินเฟ้อ
2005	17.11
2006	6.60
2007	6.59
2008	11.60
2009	1.22
มกราคม	-0.07
กุมภาพันธ์	0.21
มีนาคม	0.22
เมษายน	-0.31
พฤษภาคม	0.04
มิถุนายน	0.11
กรกฎาคม	0.45
สิงหาคม	0.56
กันยายน	1.05

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ค่าเงินรูเปีย ได้เริ่มแข็งค่าขึ้นถึงระดับ 9,300 รูเปีย ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐ ในเดือนตุลาคม 2009 ภายหลังจากที่ค่าเงินอ่อนตัวลงไปอย่างมากในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2009 ค่าเงินรูเปีย ที่แข็งค่าขึ้นนั้นเป็นผลจากปริมาณเงินไหลเข้าจากต่างประเทศ มาลงทุนในตลาดทุน หรือ ตลาดหุ้นในอินโดนีเซีย ซึ่งเห็นได้จากดัชนีของตลาดหุ้น (The Composite share price index : IHSG) ที่ปิดในระดับที่สูงถึง 2,500 จุด นอกจากนี้ ค่าเงินรูเปียที่แข็งขึ้นเกิดจากดุลชำระเงินระหว่างประเทศ (Balance of Payment) ที่เกินดุลอย่างมากที่คาดไว้มาก รวมทั้งเงินสำรองระหว่างประเทศที่อยู่ในระดับสูงถึง 58.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ของปี 2009 ซึ่งเพียงพอต่อการนำเข้าได้นานถึง 5 – 7 เดือน และต่อการชำระคืนเงินกู้ต่างประเทศ

ตารางที่ 2.11

อัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศ ช่วงปี 2008 -2009

สกุลเงิน	อัตรา	
	30 กันยายน 2009	30 กันยายน 2008
	ค่าเงินรูเปีย	ค่าเงินรูเปีย
ดอลลาร์สหรัฐ	9,656	8,895
ปอนด์	15,372	16,449
ออสเตรเลียดอลลาร์	8,442	6,608
สิงคโปร์ดอลลาร์	6,807	5,598
ริงกิต	2,768	2,425
ฮ่องกงดอลลาร์	1,245	1,146
เยน	107.43	78.24
ยูโรดอลลาร์	14,123	11,368

ศักยภาพของตลาด สินค้าที่มีศักยภาพ การค้า
และการลงทุนในอินโดนีเซีย

บทที่ 3 ศักยภาพของตลาด: สินค้าที่มีศักยภาพ การ ค้าและการลงทุนในอินโดนีเซีย

ประเทศอินโดนีเซียซึ่งเป็นเพียงไม่กี่ประเทศที่ยังคงมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในขณะที่เกิดวิกฤตการเงินโลก นับเป็นตลาดที่มีศักยภาพสำหรับสินค้าโดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งโอกาสทางการตลาดและการลงทุนจึงยังเปิดกว้างอยู่สำหรับอินโดนีเซีย

ในแง่ของการลงทุนในอินโดนีเซียนั้นมีความน่าสนใจ เนื่องจาก ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ และโอกาสการลงทุนก็ยังคงเปิดกว้างสำหรับอสังหาริมทรัพย์และสาธารณูปโภค ซึ่งคาดว่าจะการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์เพิ่มขึ้นหลังจากปี 2009 นี้ที่ประสบภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลก

ทั้งนี้คาดว่าตลาดอินโดนีเซียในปี 2010 จะมีสินค้าจากต่างประเทศทะลักเข้ามาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าประเภททุน วัตถุดิบพื้นฐาน และสินค้าอาหารจากภาคเกษตร

ตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค

เศรษฐกิจของอินโดนีเซียยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องแม้ว่าจะเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในปี 2008-2009 ซึ่งเหตุผลส่วนหนึ่งเนื่องมาจากตลาดที่มีขนาดใหญ่ของอินโดนีเซียการที่อินโดนีเซียมีประชากรประมาณ 231 ล้านคนและรายได้ประชาชาติต่อหัวประมาณ 2,271 เหรียญสหรัฐฯ ทำให้อินโดนีเซียถือเป็นตลาดที่ใหญ่สำหรับสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น สินค้าประเภทอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงโทรศัพท์มือถือ เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องปรับอากาศ รถจักรยานยนต์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รองเท้า เครื่องหนัง เครื่องสำอาง รวมทั้งสินค้าประเภทยาและอาหารเสริม

สินค้าอุปโภคบริโภคของอินโดนีเซียนั้นส่วนหนึ่งเป็นสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ และมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งการนำเข้าสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์นั้นเมื่อหลายปีที่ผ่านมามีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยเพิ่มจาก 4,035.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2007 เป็น 13,444.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2008 สำหรับสินค้าสิ่งทอมีการนำเข้าในปี 2008 ประมาณ 3,901.78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้น 1,192 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าประเภทอาหารนั้นมีแนวโน้มว่าจะมีการนำเข้าเพิ่มมากขึ้น แม้ว่ามูลค่าการนำเข้าจะลดลงในช่วงสองปีที่ผ่านมาจาก 3,616.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2007 เป็น 3,197.57 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2008

ตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคในช่วงปลายปี 2008 ตกต่ำลงอันเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจ โดยยอดขายรถจักรยานยนต์ รถยนต์ และสินค้าอิเล็กทรอนิกส์นั้นตกต่ำลงจากอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามในปี 2009 ก็เริ่มมีสัญญาณการฟื้นตัวของสินค้าดังกล่าวจากอัตราดอกเบี้ยที่มีการปรับให้ต่ำลงรวมทั้งกำลังซื้อของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้นจากปีก่อน

การบริโภคของประชาชนที่เพิ่มขึ้นในปี 2009 สามารถวัดได้จากยอดขายรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่เพิ่มสูงขึ้นหลังจากที่ตกต่ำลงอย่างมากในช่วงต้นปี เช่นเดียวกับสินค้าประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือนและอิเล็กทรอนิกส์ที่ยอดขายเริ่มปรับตัวดีขึ้น

ยอดขายสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ในเดือนพฤษภาคม 2009 มีมูลค่า 1.69 ล้านดอลลาร์รูเปียเพิ่มจาก 1.56 ล้านดอลลาร์รูเปียในเดือนก่อนหน้า โดยยอดขายในเดือนพฤษภาคม 2009 นั้นเป็นยอดขายโทรทัศน์ 333,094 เครื่อง ตู้เย็น 211,361 เครื่อง เครื่องเล่น DVD/CD 189,477 เครื่อง เครื่องปั้มน้ำ 133,406 เครื่อง เครื่องปรับอากาศ 115,495 เครื่อง และเครื่องซักผ้า 104,139 เครื่อง

ยอดขายเครื่องปรับอากาศนั้นเพิ่มขึ้น 11% (115,495 เครื่องจาก 104,113 เครื่อง) เครื่องซักผ้าเพิ่มขึ้น 14% (104,139 เครื่องจาก 90,728 เครื่อง) ตู้เย็นเพิ่ม 8%

(จาก 211,361 เครื่องจาก 195,846 เครื่อง) และเครื่องซักผ้า 8.2% (133,496 เครื่องจาก 123,464 เครื่อง) สำหรับยอดขายสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ลดลงในหลายประเภท ได้แก่ โทรศัพท์และเครื่องเสียง ทั้งนี้ค่าเงินรูเปียที่ตกต่ำลงเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐ ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนนั้นส่งผลกระทบต่ออย่างมากกับสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์

การขยายตัวทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซียนั้นคาดว่าจะส่งผลต่อการขยายตัวของสินค้าอุปโภคบริโภค โดยตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคที่เติบโตขึ้นนั้นก็จะส่งผลต่อการขยายตัวของสินค้าที่มีการเคลื่อนไหวเร็ว (fast moving goods) และสินค้าที่มีความทนทาน (durable goods) ซึ่งจะส่งผลต่อการขยายตัวของการค้าและการลงทุนในอินโดนีเซีย

สินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าประเภททุน

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลของกระทรวงการค้าในช่วงปี 2004 - 2008 อินโดนีเซียนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมประมาณ 31 รายการ ได้แก่ เหล็กกล้า เครื่องจักร ยานยนต์ เคมีภัณฑ์พื้นฐาน กระดาษและเยื่อกระดาษ โดยการนำเข้าสินค้าดังกล่าวของอินโดนีเซียจะเพิ่มขึ้นทุกปี

สินค้าประเภทวัตถุดิบพื้นฐานและสินค้าทุนยังคงเป็นสินค้านำเข้าหลักของอินโดนีเซีย โดยในปี 2008 มูลค่าการนำเข้าสินค้าเหล็กกล้า เครื่องจักร ยานยนต์ มีมูลค่าถึง 39,978.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้น 94.65% จาก 20,539.04 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปีก่อนหน้า การนำเข้าสินค้าประเภทวัตถุดิบพื้นฐานมีมูลค่า 10,716.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้น 50.61% จาก 7,115.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สำหรับการนำเข้าสินค้ากระดาษและเยื่อกระดาษมีมูลค่า 2,518.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้น 48.79% จาก 1,692.60 ดอลลาร์สหรัฐในปีก่อนหน้า

ตารางที่ 3.1
การนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมในปี 2004 - 2008
(ล้านเหรียญสหรัฐ)

สินค้า		ปี 2006	ปี 2007	ปี 2008
1	เหล็กกล้า เครื่องจักร และยานยนต์	17,031,41	20,539,04	39,978,69
2	อิเล็กทรอนิกส์	2,488,31	4,035,98	13,444,71
3	เคมีภัณฑ์พื้นฐาน	6,315,39	7,115,75	10,716,70
4	สิ่งทอ	1,085,68	1,192,00	3,901,78
5	อาหารและเครื่องดื่ม	2,178,23	3,616,14	3,157,97
6	กระดาษและเยื่อกระดาษ	1,392,04	1,692,60	2,518,49
7	เครื่องใช้ไฟฟ้า	852,98	1,118,31	2,470,79
8	ปุ๋ย	624,65	761,78	2,337,64
9	เคมีภัณฑ์อื่น ๆ	1,170,03	1,293,82	1,845,64
10	อาหารสัตว์	883,50	1,149,49	1,741,63
11	ผลิตภัณฑ์จากทองแดงและดีบุก	671,21	877,58	1,699,07
12	ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	682,90	832,24	1,265,30
13	พลาสติก	454,85	527,62	1,164,88
14	ยางพาราแปรรูป	465,31	533,68	887,29
15	ยา	483,65	603,47	700,96
16	เซรามิกส์ หินอ่อน และแก้ว	298,67	336,01	638,85
17	หนัง ผลิตภัณฑ์จากหนัง และรองเท้า	195,18	227,16	579,62
18	ไม้แปรรูป	248,44	289,86	419,32
19	สินค้าเกษตรอื่น ๆ	140,94	197,35	412,79
20	เครื่องกีฬา เครื่องดนตรี อุปกรณ์การศึกษาและของเล่น	162,05	181,54	350,63
21	ยาสูบ	168,02	233,31	321,33
22	น้ำมัน Essential oils	224,46	252,05	312,54
23	กล้องถ่ายรูปและเลนส์	49,72	63,65	309,43
24	เครื่องสำอาง	134,08	183,50	243,35
25	ซีเมนต์และผลิตภัณฑ์ซีเมนต์	95,60	105,51	145,28

แหล่งข้อมูล: กระทรวงการค้า อินโดนีเซีย

ผักและผลไม้

อินโดนีเซียมีการนำเข้าผลไม้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2008 มีมูลค่านำเข้า 474.18 ล้านดอลลาร์เพิ่มขึ้น 5.57% จาก 449.16 ล้านดอลลาร์ในปี 2007 ในปี 2008 อินโดนีเซียนำเข้าส้มเป็นอันดับหนึ่งโดยมีมูลค่าถึง 124.05 ล้านดอลลาร์ โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศจีนและออสเตรเลีย และอันดับรองลงมาคือทุเรียน โดยมีมูลค่า 30.83 ล้านดอลลาร์ ซึ่งส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศไทย และสับปะรดซึ่งมีมูลค่า 1.99 ล้านดอลลาร์ โดยนำเข้าจากไทยและมาเลเซีย

อินโดนีเซียนั้นเป็นตลาดที่มีศักยภาพสำหรับสินค้าประเภทผักด้วยเช่นกัน โดยมีการนำเข้าผักเป็นมูลค่าสูงถึง 442.41 ล้านดอลลาร์ในปี 2008 เพิ่มขึ้น 25.9% จาก 351.39 ล้านดอลลาร์ในปี 2007

ในปี 2008 อินโดนีเซียนำเข้ากระเทียมสูงเป็นอันดับหนึ่งสำหรับสินค้าประเภทผัก โดยนำเข้าเป็นมูลค่าถึง 154.85 ล้านดอลลาร์ ซึ่งเป็นการนำเข้าจากประเทศจีนถึงประมาณ 80% อันดับรองลงมาคือหัวหอม ซึ่งการนำเข้าหอมแดงมีมูลค่าประมาณ 53.81 ล้านดอลลาร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากประเทศไทยและฟิลิปปินส์ สำหรับอันดับที่สามคือมันฝรั่งซึ่งมีการนำเข้าเป็นมูลค่า 35.50 ล้านดอลลาร์จากสหรัฐอเมริกา ยุโรป และออสเตรเลีย

ข้าว

การนำเข้าข้าวของอินโดนีเซียมีปริมาณลดลงในปี 2008 โดยมีการนำเข้าเพียง 298,000 เมตริกตันจาก 667,210 เมตริกตันในปี 2007 การนำเข้าข้าวลดลงในปี 2008 ซึ่งเป็นผลมาจากความสำเร็จของการเพิ่มผลผลิตภายในประเทศ สำหรับการนำเข้าข้าวของอินโดนีเซียนั้นจะเป็นการนำเข้าจากประเทศไทยและเวียดนาม

ทั้งนี้ความสำเร็จของการเพิ่มผลผลิตข้าวทำให้อินโดนีเซียสามารถส่งออกข้าวได้บางส่วน อย่างไรก็ดี เนื่องจากการผลิตข้าวของอินโดนีเซียนั้นมีความผันผวนมาก การที่อินโดนีเซียเป็นตลาดบริโภคข้าวที่ใหญ่ของโลกทำให้ยังคงมีความต้องการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ

ดุลการค้าระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียเป็นคู่ค้าอันดับที่ 8 ของไทย โดยการค้าระหว่างสองประเทศเพิ่มขึ้นแทบทุกปี ซึ่งในปี 2008 การค้าของสองประเทศมีมูลค่า 9,995.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้น 36.15% จาก 7,341.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2007

ในปี 2007 อินโดนีเซียส่งออกไปยังประเทศไทยเป็นมูลค่า 3 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยสินค้าส่งออกสำคัญไปยังประเทศไทยคือ ถ่านหิน ทองแดง ชิ้นส่วนยานยนต์ เครื่องจักร วัตถุดิบพื้นฐานสิ่งทอ

ในปี 2007 อินโดนีเซียนำเข้าจากประเทศไทยเป็นมูลค่าถึง 4 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยประเทศไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับอินโดนีเซียประมาณ 1 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยสินค้าสำคัญที่อินโดนีเซียนำเข้าจากประเทศไทย ได้แก่ รถยนต์ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ น้ำตาล เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ ข้าว พลาสติก เม็ดพลาสติก เหล็กกล้าและอะลูมิเนียม

ตารางที่ 3.2
ดุลการค้าระหว่างไทยกับอินโดนีเซีย 2004-2008
(พินล้านเหรียญสหรัฐ)

รายการ	2004	2005	2006	2007	2008	Trend (%) 2004-2008
มูลค่าการค้ารวม	4,747,819,6	5,693,418,1	5,685,031,5	7,341,341,4	9,995,515,6	19,04
น้ำมันและก๊าซ	834,838,7	693,847,9	668,573,2	499,652,9	511,107,0	-12,28
สินค้าที่ไม่ใช่น้ำมัน/ก๊าซ	3,912,980,9	4,999,570,2	5,016,458,3	6,841,688,5	9,484,408,5	23,18
การส่งออก	1,976,236,3	2,246,458,7	2,701,548,7	3,054,276,0	3,661,251,9	16,65
น้ำมันและก๊าซ	427,161,0	328,930,5	647,429,0	407,376,2	446,726,4	3,08
สินค้าที่ไม่ใช่น้ำมัน/ก๊าซ	1,549,075,2	1,917,528,2	2,054,119,7	2,646,899,8	3,214,525,5	19,51
การนำเข้า	2,771,583,3	3,446,959,4	2,983,482,8	4,287,065,4	6,334,263,7	20,58
น้ำมันและก๊าซ	407,677,7	364,917,4	21,144,2	92,276,7	64,380,6	-39,75
สินค้าที่ไม่ใช่น้ำมัน/ก๊าซ	2,363,905,6	3,082,042,0	2,962,338,6	4,194,788,7	6,269,883,0	25,35
ดุลการค้า	-795,347,0	-1,200,500,7	-281,934,2	-1,232,789,4	-2,673,011,7	27,77
น้ำมันและก๊าซ	19,483,4	-35,986,9	626,284,7	315,099,5	382,345,8	0,00
สินค้าที่ไม่ใช่น้ำมัน/ก๊าซ	-814,830,4	-1,164,513,8	-908,218,9	-1,547,888,9	-3,055,357,5	34,02

แหล่งข้อมูล : Central Bureau of Statistics

โอกาสการลงทุน

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีศักยภาพสำหรับการลงทุน แม้ว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวลดลงในปี 2009 โดยเมื่อพิจารณาจากข้อมูลสถิติของหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (Investment Coordinating Board :BKPM) ภาคการลงทุนในอินโดนีเซียนั้นมีการขยายตัวในช่วงสามปีที่ผ่านมาจนถึงปี 2008 สำหรับภาคที่ดึงดูดสำหรับการลงทุน ได้แก่ อุตสาหกรรมแร่ที่ไม่ใช่โลหะ อุตสาหกรรมไม้อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมกระดาษและการพิมพ์ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และยา อุตสาหกรรมยานยนต์และอุปกรณ์การขนส่ง การค้า การเพาะปลูก การขนส่ง การติดต่อสื่อสาร เหมืองแร่ และภาคการก่อสร้าง เป็นต้น

ตาราง 3.3

โครงการลงทุนในอินโดนีเซีย

	ภาคการลงทุน	มูลค่าการลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐ)		
		2006	2007	2008
1	การขนส่ง เก็บสินค้า และการติดต่อสื่อสาร	646.9	3,305.2	8,529.9
2	อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักร และโลหะ	0.2	714.1	1,281.4
3	อุตสาหกรรมยานยนต์และอุปกรณ์การขนส่ง	117.1	412.3	756.2
4	อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และยา	112.7	1,611.7	627.8
3	การค้า	434.3	482.9	582.2
6	อุตสาหกรรมอาหาร	354.4	704.1	491.4
4	การก่อสร้าง	144.2	448.2	426.7
7	อุตสาหกรรมกระดาษและการพิมพ์	264.6	672.5	294.7
8	อุตสาหกรรมพลาสติกและยางพารา	94.8	157.9	271.6
9	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	51.8	131.7	210.2
10	เหมืองแร่	98.5	309.8	181.4

แหล่งข้อมูล: หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM)

กฎระเบียบทางการค้า

บทที่ 4 กฎระเบียบทางการค้า

อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีระบบการค้าเสรี ทั้งการค้าในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียมีการห้าม การควบคุม การจำกัดทางการค้า กับสินค้าบางประเภท ซึ่งจะเป็นไปตามกฎระเบียบของกระทรวงการค้า เลขที่ 07/M-DAG/PER/4/2005 สินค้าส่งออกควบคุม จะเป็นสินค้าที่สามารถส่งออกได้หากได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการค้า สำหรับสินค้าส่งออกอื่นจะสามารถส่งออกได้โดยไม่ต้องมีการควบคุม สำหรับสินค้านำเข้าควบคุมนั้น อาจเป็นสินค้าที่สามารถนำเข้ามาได้โดยผู้นำเข้าประเภทผู้ผลิต (producing importer: IP) หรือโดยผู้นำเข้าจดทะเบียน (registered importer: IT) และยังมีสินค้าบางประเภทที่ห้ามนำเข้า สำหรับสินค้านำเข้าที่ไม่อยู่ในรายการห้ามนำเข้าหรือรายการสินค้าควบคุมจะสามารถนำเข้าได้โดยผู้นำเข้าทั่วไปที่มีใบอนุญาตนำเข้า (import license) หรือมีเลขทะเบียนนำเข้า

ตารางที่ 4.1

สินค้าที่มีการห้ามนำเข้าหรือมีกฎระเบียบควบคุมการนำเข้า

ประเภท	ชนิดของสินค้า
I. สินค้าส่งออก	
- สินค้าที่อยู่ในบัญชีของกฎระเบียบ	Manioc โดยเฉพาะที่มีการส่งออกไปยังยุโรป สินค้ากาแฟ สิ่งทอ แผ่นไม้วีเนียร์ และไม้อัด
- สินค้าควบคุม	วัว พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ และควาย ปลาที่มีชีวิต และลูกปลา Napoleon Wrasse ปลา milk fish ปลามังกร (Arwana fish of Sclerophages species) กะลาปาล์ม น้ำมันและก๊าซ ทุเรียนแห้งบรรจุในรูปของ wet blue สัตว์ป่าและพันธุ์พืชสงวนซึ่งกำหนดใน Appendix 2 ของ CITES เงินและทองในรูปแบบต่าง ๆ ยากเว้นที่เป็นเครื่องประดับ เศษเหล็กหรือเศษที่ได้จากการถลุงเหล็ก เศษเหล็กที่ได้จากเหล็กกล้า ทองแดง โลหะผสมบรอนซ์ และอลูมิเนียม

ประเภท	ชนิดของสินค้า
- สินค้าที่ห้ามส่งออก	ปลามีชีวิต ปลามังกร (Arwana fish of Sclerophages Formosus species) Anguila SPP ที่มีขนาดต่ำกว่า 5 มม. ปลาคูน้ำจืดชนิด Botia macracanthus ที่มีขนาด 15 มม.ขึ้นไป กุ้งน้ำจืดขนาด 8 มม.แม่พันธุ์ของกุ้ง Penaeidae ยางพาราชนิด crumb วัตถุโบราณซึ่งมีคุณค่าทางวัฒนธรรม สัตว์ป่าและพันธุ์พืชสงวนซึ่งกำหนดไว้ใน appendix 1 และ 3 ของ CITES วัตถุดิบประเภท แท่งเหล็ก (slab) Lump เศษเหล็ก ยางพาราชนิดแผ่นไม่รมควัน และรมควันที่มีคุณภาพต่ำกว่า Quality IV, Remilled 4, Cutting C, Blanked D, off หนึ่งดิบ หนึ่งประเภท wet blue ยกเว้นหนึ่งจรรยา wet blue
II. สินค้านำเข้า	
- สินค้านำเข้าที่อยู่ในบังคับของกฎระเบียบ	น้ำตาล ข้าว เกลือ Nitro Cellulose (nc) วัตถุอันตรายบางประเภท สารหล่อลื่น optic discs สิ่งทอและผลิตภัณฑ์เซรามิกและวัตถุที่เป็นอันตรายต่อชั้นบรรยากาศ (ozone layer) เพชรดิบ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พลาสติก วัตถุระเบิด สารให้ความหวาน (saccharine) เครื่องมือ เครื่องถ่ายเอกสารดี สินค้าทุนที่ใช้แล้ว และก๊าซ LPG
- สินค้าที่ห้ามนำเข้า	สินค้าที่ใช้แล้ว (used goods) เครื่องพิมพ์ภาษา อินโดนีเซีย pesticides Ethylene Dibromide (EDB), B3 waste, Gombal, BPO (ที่เป็นวัตถุดิบและสินค้า), derivatives of Halogenation, sulfonation, nitration ซึ่งประกอบด้วย halogen จากเกลือ psychotropic ยาเสพติด และวัตถุสำหรับอาวุธเคมี
- สินค้าที่นำเข้าได้เสรี	คือสินค้านำเข้าทุกประเภทซึ่งไม่ได้อยู่ในรายการของสินค้าที่อยู่ในบังคับของกฎระเบียบ สินค้าควบคุม หรือสินค้าที่ห้ามนำเข้า

แหล่งข้อมูล: กระทรวงการค้าอินโดนีเซีย

การสนับสนุนทางการค้า (Trade Incentives)

อินโดนีเซียมีมาตรการสนับสนุนทางการค้าหลายประการ อันได้แก่ เขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) มาตรการด้านการคลัง กระบวนการทางศุลกากรที่ง่ายและยืดหยุ่นมากขึ้น และกระบวนการออกใบอนุญาตง่ายขึ้นโดยเสร็จสิ้นในหน่วยงานเดียว (one roof service) การยกเว้นอากรขาเข้า (import duty exemption) การยกเลิกภาษีการขายในเขตเสรีเพื่อการผลิต (free zones for production purpose) การยกเว้นภาษีในช่วงเวลาหนึ่ง (tax holiday) รวมทั้งการคืนอากรสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภท

กฎระเบียบทางการค้าสำหรับสินค้าสำคัญ

การค้าสินค้าที่เป็นสินค้าสำคัญหรือสินค้ายุทธศาสตร์ เช่น ข้าวและน้ำตาลนั้นจะควบคุมโดยรัฐบาลโดยหน่วยงานที่ดูแลเรื่องสต็อกของรัฐ หรือที่เรียกว่า BULOG (State Logistic Agency) ซึ่งดูแลและรักษาเสถียรภาพราคาของสินค้าอาหาร

กฎระเบียบเกี่ยวกับการค้าข้าว

กฎระเบียบการนำเข้าข้าว

- รัฐบาลจะอนุญาตให้มีการนำเข้าข้าวได้ต่อเมื่อสต็อกข้าวในประเทศต่ำกว่า 1 ล้านตัน ซึ่งการนำเข้าข้าวจะต้องเป็นไปเพื่อการรักษาเสถียรภาพด้านอุปทานและด้านราคาในประเทศ โดยทุก ๆ ปี รัฐบาลอินโดนีเซียจะกำหนดว่าจะมีการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศหรือไม่
- เมื่อพิจารณาจากคำสั่ง (instruction) ของรองประธานาธิบดีอินโดนีเซียในปี 2008 - 2010 รัฐบาลอินโดนีเซียจะไม่อนุญาตให้มีการนำเข้าข้าวหากผลผลิตภายในประเทศมีเพียงพอและเกินกว่าความต้องการภายในประเทศ หรือมีผลผลิตส่วนเกินประมาณ 3.8 ล้านตันซึ่งเพียงพอที่จะสร้างเสถียรภาพของสต็อกข้าวรัฐบาล

- ช่วงระยะเวลาที่ห้ามนำเข้าข้าวจากต่างประเทศคือ 1 เดือนก่อนฤดูกาลเก็บเกี่ยว ช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยว และสองเดือนหลังจากการเก็บเกี่ยว ซึ่งฤดูกาลดังกล่าวนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของอินโดนีเซียจะเป็นผู้กำหนด
- BULOG จะเป็นรัฐวิสาหกิจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการนำเข้าและส่งออกข้าว โดยจะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการการค้า และต้องเป็นไปตามคำสั่งของประธานาธิบดีอินโดนีเซีย เลขที่ 1/ 2008
- ข้าวที่นำเข้มาจะไม่สามารถนำมาจำหน่ายในตลาดเปิดได้ แต่จะต้องเก็บสำรองไว้ในคลังสินค้าของ BULOG ซึ่งการระบายสต็อกข้าวดังกล่าวจะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐบาล
- ข้าวที่นำเข้มาจะต้องมาขนถ่ายที่ท่าเรือที่กำหนดอนุญาตโดยอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ และจะต้องมีรายงานแจ้งด้วย
- ท่าเรือที่กำหนดและการจัดสรรระบายข้าวที่นำเข้มาจะกำหนดโดย Food Resilience Council ซึ่งท่าเรือขนถ่ายข้าวที่นำเข้มาจะต้องไม่ใช่ที่ที่มีการเพาะปลูกข้าว เช่น ข้าว บาห์ลี และสุราเวสีตอนใต้
- ก่อนที่จะมีการนำเข้าหรือส่งออกข้าว รัฐบาลจะต้องดำเนินการตรวจสอบที่ทำเรือขนถ่ายสินค้า เพื่อให้แน่ใจว่า การนำเข้ดังกล่าวจะไม่เบี่ยงเบนไปจากที่กำหนด อันได้แก่ ชนิดของข้าว ปริมาณข้าวที่นำเข้ บริษัทผู้นำเข้และส่งออก และอัตราข้าวหัก ซึ่งรัฐมนตรีการค้ากำหนดไว้
- ภายใต้คำตัดสินของกระทรวงการคลังที่ 180/PMK 011/2007 ปี 2007 ได้

กำหนดให้ภาษีนำเข้าข้าวทุกประเภทในราคา 450.- รูเปีย/กิโลกรัม ทั้งนี้ภาษีนำเข้าข้าวภายใต้ CEPT เป็นร้อยละ 0 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2010

ผู้นำเข้าข้าว

- รัฐมนตรีกระทรวงการค้าจะเป็นผู้ออกเลขทะเบียนผู้นำเข้าพิเศษ (Special Importer Identification Number: NPIK) ให้แก่ผู้นำเข้าข้าว โดยจะมีผู้นำเข้าสองประเภทคือ ผู้นำเข้าประเภทผู้ผลิต (Rice producing importers: IP-Beras) และผู้นำเข้าจดทะเบียน (Registered importer: IT-Beras) โดยผู้ที่สามารถนำเข้าข้าวได้จะต้องเป็นผู้นำเข้าที่มีเลขทะเบียนผู้นำเข้าพิเศษหรือ NPIK เท่านั้น ซึ่งจะง่ายต่อการกำกับดูแลการนำเข้า
- ผู้นำเข้าจะต้องขอใบอนุญาตสำหรับการเป็นผู้นำเข้าประเภทผู้ผลิตและผู้นำเข้าจดทะเบียนดังกล่าวจากอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ โดยผู้นำเข้าจดทะเบียนจะต้องมีคุณสมบัติคือต้องมีประสบการณ์อย่างน้อย 3 ปี

การส่งออกข้าว

- BUMN และ BUMD เป็นบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกข้าวคุณภาพดี (premium quality rice) โดยข้าวคุณภาพดีที่จะส่งออกจะต้องบรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่แสดงว่าเป็นข้าวจากประเทศอินโดนีเซีย สำหรับการส่งออกข้าวคุณภาพดีนั้นจะส่งออกได้โดยผ่านท่าเรือที่กำหนดเพียง 3 ท่าเท่านั้นคือ Tanjung Priok (กรุงจาการ์ตา) Tanjung Perak (เมืองสุราบายา) และ Soekarno-Hatta (เมืองมาเก๊าฮัตตา) โดยต้องเป็นไปตามกฎกระทรวงการค้า เลขที่ 13/2009 เดือนมีนาคม 2009
- ปัจจุบันมีบริษัทจำนวน 11 บริษัทที่มีการจดทะเบียนและมีใบอนุญาตส่งออกข้าวคุณภาพดี อย่างไรก็ตาม การอนุญาตส่งออกข้าวคุณภาพดีจะอนุญาตเฉพาะขาวเหนียว สำหรับขาวออร์แกนิกที่มีใบรับรองนั้นการส่งออกจะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของกระทรวงการค้า เลขที่ 35/M-DAG/PER/8/2009

- สำหรับข้าวที่ไม่ใช่ข้าวคุณภาพดี กระทรวงการค้าจะออกใบอนุญาตส่งออกให้แก่หน่วยงาน BULOG เท่านั้น ในกรณีที่ BULOG มีสต็อกข้าวสำรองไม่น้อยกว่า 3 ล้านตัน สำหรับการนำเข้านั้นจะอนุญาตให้ BULOG นำเข้าได้หากข้าวในสต็อกมีปริมาณต่ำกว่า 1 ล้านตัน และราคาข้าวสูงเกินกว่าที่รัฐบาลกำหนด โดยเป็นไปตามกฎระเบียบของกระทรวงการค้าที่ 12/M-DAG/PER/4/2008 ซึ่งมีนโยบายป้องกันการนำเข้าและส่งออกข้าวอย่างผิดกฎหมาย

ตารางที่ 4.2

ชนิดของข้าวที่อนุญาตให้ส่งออก

Types	No HS	Exporters allowed
ข้าวที่ไม่ได้สี/ข้าวชนิดพิเศษที่ไม่ได้สี	HS 1006.10.00.00	Bulog, BUMD และบริษัทเอกชน
ข้าวหอมที่ไม่ใช่ข้าวหอมมะลิไทย	HS 1006.30.19.00	Bulog
ข้าวที่ไม่ใช่ข้าวหอม	HS 1006.30.90.00	บริษัทเอกชน
ข้าวเหนียว	HS 1006.30.30.00	ทุกบริษัท
ข้าวที่ผลิตโดยระบบออร์แกนิก	HS. 1006.30.90.00 and HS. 1006.30.19.00	ทุกบริษัท

แหล่งข้อมูล: กระทรวงการค้าอินโดนีเซีย

กฎระเบียบเรื่องการค้าน้ำตาล

การค้าน้ำตาลจะต้องเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา (Presidential Decree) ที่ 57 ปี 2004 เรื่องการค้าน้ำตาลซึ่งรวมถึงน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายแบบ double refined และน้ำตาลทรายขาว

สำหรับกฎระเบียบของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมที่ 334/MPP/Kep/5/2004 จะกำหนดเรื่องการค้าน้ำตาลเพื่ออำนวยความสะดวกในการกระจายสินค้าน้ำตาลไปยังเขต

พื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้งการป้องกัน หรือการลดการนำเข้าน้ำตาลอย่างผิดกฎหมาย

บริษัทผู้ค้าน้ำตาลระหว่างเกาะภายในประเทศที่จดทะเบียน (Registered inter-island traders: PGAPT) เท่านั้นที่จะได้รับอนุญาตให้ค้าน้ำตาลระหว่างเกาะภายในประเทศ

ตารางที่ 4.3

การค้าน้ำตาลระหว่างเกาะภายในประเทศ

ชนิดของน้ำตาลที่อนุญาต	ชนิดของน้ำตาลที่ไม่อนุญาต
- น้ำตาลทรายขาวที่ผลิตได้ในประเทศ	- น้ำตาลทรายขาวที่นำเข้า
- น้ำตาลทรายชนิด double refined ที่ผลิตจากน้ำตาลอ้อยที่ผลิตได้ในประเทศ	- น้ำตาลทรายชนิด double refined ที่นำเข้า
- น้ำตาลทรายชนิด double refined ที่ผลิตจากน้ำตาลอ้อยที่ค้าโดยตรงระหว่างโรงงานไปยังโรงงานผลิต/แปรรูปอาหาร เครื่องดื่ม และยา	- น้ำตาลดิบ/ น้ำตาลทรายดิบ

แหล่งข้อมูล: กระทรวงการค้าอินโดนีเซีย

ผลผลิตน้ำตาลภายในประเทศเพื่อการบริโภคในปี 2008 คือ 2.78 ล้านตันจากพื้นที่เพาะปลูก 450 ล้านเฮกเตอร์ โดยมีผลผลิตอ้อย (sugarcane) ประมาณ 35 ล้านตัน ขณะที่การบริโภคภายในประเทศคือประมาณ 2.7 ล้านตัน และความต้องการใช้น้ำตาลของโรงงานอุตสาหกรรมอีกประมาณ 2.15 ล้านตัน ทำให้ความต้องการน้ำตาลภายในประเทศอินโดนีเซียทั้งหมดคือประมาณ 4.85 ล้านตัน

เมื่อพิจารณาจากคำตัดสินของกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมที่ 643/MPP/KEP/9/2002 ผู้นำเข้าประเภทที่ผู้ผลิต (producing importer) จะสามารถนำเข้าน้ำตาลทรายดิบ และผู้นำเข้าประเภทที่เป็นผู้นำเข้าจดทะเบียน (registered importer) จะสามารถนำเข้าน้ำตาลทรายขาว ซึ่งผู้นำเข้าประเภทที่ผู้ผลิตจะต้องผลิตน้ำตาลโดยใช้วัตถุดิบพื้นฐานจากชาวไร่ภายในประเทศอย่างน้อยร้อยละ 75 ผู้นำเข้าน้ำตาลประเภทจดทะเบียนจะมี 4 บริษัทซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจคือ PTP IX, X, XI และ PT. Rajawali Nusantara Indonesia นอกจากนี้ตามคำตัดสินของกระทรวง

การคาและอุตสาหกรรมที่ 527/MPP/Kep/9/2004 ผู้นำเข้าน้ำตาลจะรวมถึง BULOG และ PT. Perusahaan Perdagangan Indonesia ด้วย

รัฐบาลอินโดนีเซียจะมีกฎระเบียบที่ผ่อนปรนกับการนำเข้าน้ำตาลชนิด double refined โดยบริษัทผู้ผลิต/แปรรูปอาหารและเครื่องดื่มและ 82 บริษัทผู้นำเข้าประเภทผู้ผลิตจะไม่นำเข้าน้ำตาลทรายดิบ

แต่จะนำเข้าน้ำตาลชนิด double refined ซึ่งถือว่าเทียบเท่ากับน้ำตาลทรายดิบ การกระจายสินค้าน้ำตาลชนิด double refined จะมีสองทางคือการส่งให้กับโรงงานผู้ผลิตรายใหญ่โดยตรงตามสัญญา หรือการส่งผ่านผู้กระจายสินค้า (distributors) ไปยังโรงงานผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดเล็ก

การนำเข้าน้ำตาลชนิด double refined จะต้องเป็นไปตามหนึ่งในหลักเกณฑ์ 4 ข้อที่กำหนด คือ ความต้องการใช้น้ำตาลที่มีคุณสมบัติพิเศษ (special specifications) การนำเข้าโดยบริษัทที่อยู่ใน bonded zone การนำเข้าโดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์การลงทุน (investment facility) หรือการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก และการนำเข้าน้ำตาลเพื่อการส่งออก (KITE) ซึ่งหลักเกณฑ์ทั้ง 4 ข้อดังกล่าวนี้ดูเหมือนจะเป็นการสร้างความยุ่งยากหรือเป็นอุปสรรคต่อการนำเข้าน้ำตาล

สำหรับน้ำตาลทรายดิบและน้ำตาลชนิด double refined ที่นำเข้าโดยผู้นำเข้าประเภทผู้นำเข้าจดทะเบียนจะต้องนำมาใช้โดยการส่งให้กับการผลิตน้ำตาลเท่านั้น จะนำเข้ามาเพื่อการคาหรือจำหน่ายมิได้

ทั้งนี้การลงทุนใหม่ในอุตสาหกรรมน้ำตาลชนิด double refined จะได้รับการกำหนดอัตราเข้า 5 % ในช่วงสองปีแรก ซึ่งเป็นไปตามคำตัดสินของกระทรวงการคลังเลขที่ No.135.KMK.05/2000

กฎระเบียบการค้าน้ำมันปาล์มดิบ (CPO)

น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) เป็นสินค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญสำหรับธุรกิจการเกษตร โดยเป็นสินค้าส่งออกที่นำรายได้เข้าสู่ประเทศอินโดนีเซียที่สำคัญสำหรับภาคการส่งออกที่ไม่ใช่น้ำมันและก๊าซ ในปี 2008 การผลิตน้ำมันปาล์มดิบของประเทศสูงถึง 19.2 ล้านตันหรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 9.7 จาก 17.5 ล้านตันในปี 2007

การค้าน้ำมันปาล์มดิบในประเทศนั้นเป็นไปโดยเสรี ซึ่งเดิมการตลาดสำหรับสินค้าดังกล่าวจะดำเนินการโดยสำนักงานการตลาดร่วม (Joint Marketing Office) ของบริษัทผู้ปลูกของรัฐ (state plantation companies: PTPN) สำหรับในปี 2009 น้ำมันปาล์มดิบเริ่มมีการซื้อขายกันในตลาดซื้อขายล่วงหน้าของอินโดนีเซีย (Indonesian Future Exchange: BBJ)

การใช้น้ำมันปาล์มดิบในอินโดนีเซียจะใช้กันอย่างแพร่หลายในการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ (bio-fuel: BBN) สำหรับการขนส่ง ภาคการพาณิชย์และอุตสาหกรรม การใช้น้ำมันปาล์มดิบภายในประเทศจึงเพิ่มสูงขึ้น

ขณะที่สหภาพยุโรปยอมรับกับสิ่งที่เรียกว่า การพิจารณาน้ำมันปาล์มดิบแบบยั่งยืน (Roundtable On Sustainable Palm Oil: RSPO) และแนวทางของสหภาพยุโรปต่อการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของอินโดนีเซียซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมนั้น อินโดนีเซียถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ทำลายป่าไม้เขตร้อน (tropical forest) เพื่อใช้ปลูกปาล์มน้ำมัน ดังนั้นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบจะต้องแสดงให้เห็นว่าน้ำมันปาล์มดิบที่ส่งออกมาจากแหล่งเพาะปลูกที่ไม่ได้มาจากการทำลายป่าไม้เขตร้อน เพื่อการสงวนพันธุ์พืชและแหล่งน้ำ

รัฐบาลอินโดนีเซียจะกำหนดภาษีส่งออก (export tax) สินค้าน้ำมันปาล์มดิบโดยขึ้นอยู่กับราคาสินค้าในตลาดระหว่างประเทศ ซึ่งในเดือนตุลาคมปี 2009 มีการยกเลิกภาษีส่งออกเมื่อราคาน้ำมันปาล์มดิบนั้น

ต่ำกว่าระดับราคาในตลาดโลก

ตารางที่ 4.4

ราคาส่งออกอ้างอิง (HPE) ของน้ำมันปาล์มดิบและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องในเดือน
ตุลาคม ปี 2009

ชนิดของสินค้า	พิกัดศุลกากร	ราคาอ้างอิง (เหรียญสหรัฐ/ตัน) HPE (US\$ per ton)
ผลปาล์มสด (Fresh fruit bunches)	1207.99.20.00	253
น้ำมันปาล์มดิบ (CPO)	1511.10.00.00 ex 1513.29.29.00 ex 1513.29.99.00 ex 1516.20.15.00 1516.20.99.00 Ex	617
โอเลอินดิบ (Crude olein)		672
น้ำมันปาล์มดิบ โอเลอินสเตอริน (Crude palm olein stearine)		619
น้ำมันกะลาปาล์มดิบ (Crude palm kernel oil)		642
น้ำมันกะลาปาล์มดิบสเตอริน (Crude palm kernel stearine)		642
น้ำมันกะลาปาล์มดิบโอเลอิน (Crude palm kernel olein)		642
Refined Bleached Deodorized (RBD) Palm Olein		681
Packaged RBD palm Olein		681
RBD palm Kernel Olein		696

ชนิดของสินค้า	พิกัดศุลกากร	ราคาอ้างอิง (เหรียญสหรัฐ/ตัน) HPE (US\$ per ton)
RBD palm Kernel stearine	1513.29.21.00 1513.29.91.00 ex 1516.20.15.00 1516.20.99.00	915
RBD Palm stearine	1511.90.90.30 ex 1513.29.99.00 1516.20.15.00 1516.20.99.00	627
RBD Palm Kernel Oil	ex 1513.29.29.00 ex 1513.29.99.00 ex 1516.20.15.00 1516.20.99.00	696
RBD น้ำมันปาล์ม	1511.90.90.10 ex 1516.20.13.00 ex 1516.20.91.00	665
เชื้อเพลิงชีวภาพ	3824.90.90.00	779
แหล่งข้อมูล: กระทรวงการค้าอินโดนีเซีย หมายเหตุ: RBD หมายถึง Refined Bleached Deodorized		

กฎระเบียบการคายางพารา

ยางพาราเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของอินโดนีเซีย สำหรับผลิตภัณฑ์ยางพารานั้นจะรวมถึงยางรถยนต์ ถูมียาง สายยาง และสายพาน เป็นต้น

การผลิตยางพาราของอินโดนีเซียมีปริมาณสูงถึง 2.5 ล้านตันในปี 2008 โดยมีการส่งออกเป็นปริมาณ 2.4 ล้านตัน สำหรับการใช้จ่ายในประเทศคือประมาณ 3 แสนตัน และมีการนำเข้าประมาณ 290,547 ตัน คิดเป็นมูลค่า 762 ล้านเหรียญสหรัฐ

ยางพาราที่ส่งออกนั้นมีการกำหนดภาษีส่งออกตามกฎระเบียบกระทรวงการค้าเลขที่ 56/M-DAG/ PER/10/2009 ซึ่งกำหนดภาษีส่งออก (HPE) ที่ 250 เหรียญสหรัฐต่อลูกบาศก์เมตร

ราคายางพาราภายในประเทศจะเป็นไปตามราคายางพาราของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของสิงคโปร์ (Singapore Commodity Exchange: Sicom) และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าของโตเกียวประเทศญี่ปุ่น (Tokyo Commodity Exchange: Tocom) โดยราคาที่ขึ้นลงใน

ตลาดในประเทศจะเป็นไปตามแนวโน้มราคาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าทั้งสองตลาดดังกล่าว ราคายางพาราใน Sicom และ Tocom จะกำหนดในระดับราคา CIF คือ ราคารวมค่าใช้จ่ายในการขนส่งและค่าประกันภัย โดยราคายางพาราในประเทศ ณ หน้าโรงงาน จะคิดเป็นประมาณ 70 – 80 % ของราคายางตากแห้ง

ประเทศอินโดนีเซีย ไทย และมาเลเซีย ได้รวมกลุ่มกันเป็นคณะกรรมการความร่วมมือไตรภาคียางพารา (International Tripartite Rubber Council: ITRC) ซึ่งจะตกลงร่วมกันในการลดปริมาณการส่งออกโดยเป็นไปตามความตกลงเรื่องปริมาณการส่งออก (Agreed Export Tonnage Scheme: AETS) อย่างไรก็ดี ในเดือนตุลาคม 2009 รัฐบาลอินโดนีเซียได้ปฏิเสธข้อผูกพันในความตกลงดังกล่าวเมื่อราคายางพารานั้นเพิ่มสูงขึ้นมาก

ราคายางพาราในปัจจุบันอยู่ที่ประมาณ 2.4 เหรียญสหรัฐ/ ก.ก. โดยภายใต้ความตกลงเรื่องปริมาณการส่งออก (AETS) มีการตัดทอนหรือลดปริมาณการส่งออกยางพาราของผู้ผลิตสำคัญสามประเทศดังกล่าวเป็น 700,000 ตันในปี 2009 ซึ่งการลดปริมาณการส่งออกดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มราคาสินค้ายางพารา ซึ่งเคยลดต่ำถึงประมาณ 1.1 เหรียญสหรัฐ/ ก.ก. ในช่วงสิ้นปี 2008 สำหรับในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2009 การส่งออกของอินโดนีเซียลดลงถึง 347,423 ตัน

ประเทศผู้นำเข้าปลายทางสินค้ายางพาราจากอินโดนีเซียที่สำคัญคือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และจีน แต่ในเชิงปริมาณแล้ว มีการส่งออกไปยังสิงคโปร์ และมาเลเซียเป็นปริมาณมาก ซึ่งจะมีการส่งออกต่อไปยังประเทศอื่น

ในปี 2008 รัฐบาลอินโดนีเซียได้ออกกฎกระทรวงการค่าที่ 10/M-DAG/PER/4/2008 เกี่ยวกับมาตรฐานยางพาราธรรมชาติโดยมีการกำหนดคุณสมบัติทางเทคนิคสำหรับการส่งออกยางพารา (Standard Indonesian Rubber/ SIR)

กระทรวงการค้ายังมีการกำหนดให้ผู้ส่งออกสินค้ายางพาราทั้งหมดจะต้องมี เลขทะเบียน (import identification tag.) ซึ่งปัจจุบันจะมีประมาณ 100 – 140 บริษัทที่มีเลขทะเบียนดังกล่าว ซึ่งจะขอได้จากสมาคมยางพาราของอินโดนีเซีย (Gapkindo) สำหรับเลขทะเบียนที่บริษัทที่ไม่ใช่สมาชิกสมาคมฯ มีอยู่จะไม่มีผลบังคับใช้

กฎระเบียบการค้าผลไม้

อินโดนีเซียมีการเพาะปลูกหรือผลิตผลไม้เขตร้อน (tropical fruits) หลายประเภท ซึ่งผลผลิตผลไม้เขตร้อนทั้งหมดของประเทศมีปริมาณประมาณ 17.11 ล้านตัน ในปี 2007 และประมาณ 17.83 ล้านตันในปี 2008

สำหรับผู้ผลิตขนาดเล็กซึ่งแม้ว่าจะไม่ได้ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ แต่ผลผลิต

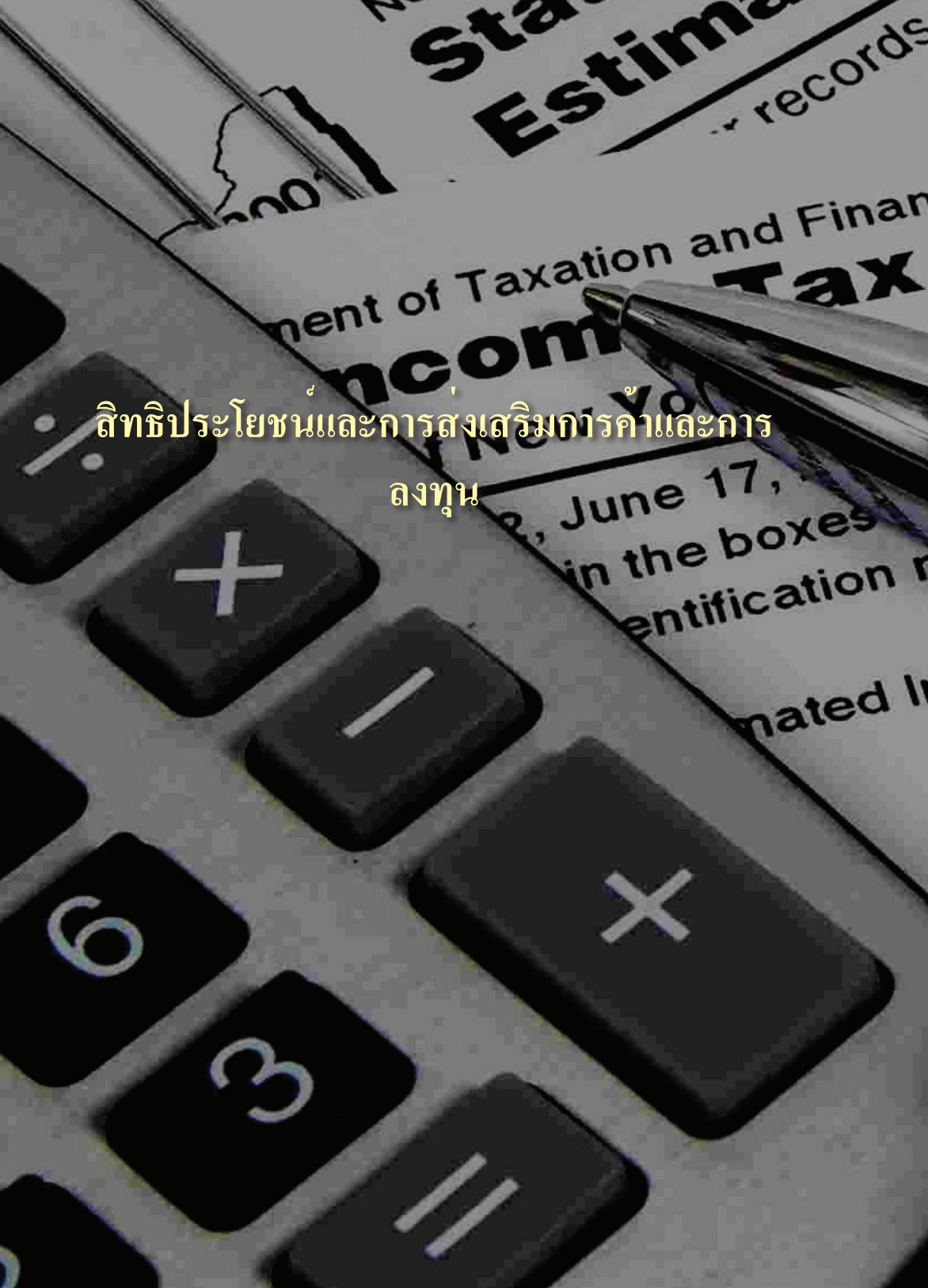

ส่วนใหญ่จะมาจากผู้ผลิตขนาดเล็ก โดยผลไม้ที่ผลิตได้ในประเทศจะมีความสามารถในการแข่งขันที่ต่ำในตลาดต่างประเทศ เนื่องจากไม่มีการรับมาตรฐานด้านคุณภาพและมาตรฐานด้านความปลอดภัย รวมทั้งระบบการเพาะปลูกและการล้างผลผลิตหลังจากเก็บเกี่ยวก็ไม่มีมาตรฐานที่ค่อนข้างต่ำ

การส่งออกผลไม้ของอินโดนีเซียในปี 2007 มีปริมาณรวมทั้งสิ้น 15,761 ตัน คิดเป็นมูลค่า 93,652,526 เหรียญสหรัฐ โดยในปี 2008 ปริมาณการส่งออกผลไม้เพิ่มสูงขึ้น 32,389 ตัน หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 105.5% คิดเป็นมูลค่า 234,867,444 เหรียญสหรัฐ อินโดนีเซียมีการส่งออกผลไม้ไปยังต่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการส่งออกไปยังประเทศกลุ่มอาเซียน และตะวันออกกลาง ผลไม้ส่งออกสำคัญ ได้แก่ มังคุด มะม่วง แดงโม แดง ซึ่งมีการส่งออกไปยังมาเลเซีย สิงคโปร์ ฮองกง และมีการส่งออกสละไปจีน โดยปริมาณสละที่ส่งออกไปจีนเป็นปริมาณประมาณ 15 ตันต่อสัปดาห์

การนำเข้าผลไม้ในปี 2008 มีปริมาณ 482,253 ตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 446,124,000 เหรียญสหรัฐ โดยผลไม้นำเข้าคิดเป็นส่วนแบ่งตลาดประมาณ 3% ของตลาดในประเทศ ซึ่งผลไม้นำเข้าส่วนใหญ่คือ แอปเปิ้ล ส้ม โดยเฉพาะส้มแมนดารินซึ่งมีการนำเข้าถึงประมาณ 80%

สิทธิประโยชน์และการส่งเสริมการค้าและการ
ลงทุน

บทที่ 5 สิทธิประโยชน์และการส่งเสริมการค้าและการลงทุน

การลงทุนจากต่างชาติ (Foreign investment) ในอินโดนีเซียจะอยู่ภายใต้กฎหมายการลงทุน เลขที่ 25 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน ปี 2007 โดยเป็นกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับแทนกฎหมายการลงทุนเดิมซึ่งใช้มาตั้งแต่ปี 1967 กฎระเบียบที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนภายใต้กฎหมายการลงทุน เลขที่ 25 คือ PP เลขที่ 62 ปี 2008 ซึ่งเป็นการปรับแก้ไข PP เลขที่ 1 ของปี 2007 เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในเรื่องภาษีเงินได้เกี่ยวกับภาคธุรกิจ และคำตัดสินของกระทรวงการคลังเลขที่ 5 ปี 2000 เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกเรื่องอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร สินค้า และวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรม

การส่งเสริมด้านภาษี (Tax incentives)

กฎหมายการลงทุน เลขที่ 25 ปี 2007 เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมและให้ความสะดวกในการลงทุน ซึ่งรวมถึงการลงทุนจากต่างประเทศ ดังนี้

1. ภาษีเงินได้ โดยผ่านการลดรายได้สุทธิเพื่อที่จะกำหนดขอบเขตของการลงทุนทั้งหมดที่ได้มีการดำเนินการในช่วงเวลาที่กำหนด
2. การยกเว้นหรือปราศจากอากรขาเข้าสำหรับสินค้าประเภททุน เครื่องจักร และเครื่องมือ ซึ่งยังไม่มีการผลิตภายในประเทศ
3. การยกเว้นหรือปราศจากอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบพื้นฐานหรือส่วนประกอบในช่วงเวลาที่กำหนดและตามความต้องการที่เฉพาะเจาะจง
4. การยกเว้นหรือผ่อนปรนจากภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับช่วงเวลาที่กำหนด สำหรับการนำเข้าสินค้าประเภททุนหรือเครื่องจักรหรือเครื่องมือที่ยังไม่มีการผลิตภายในประเทศ

5. การคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่งหรือ amortization
6. การผ่อนปรนภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับภาคธุรกิจที่กำหนดในเขตพื้นที่ที่กำหนด

ภายใต้กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศฉบับใหม่นี้ ได้มีการกำหนดเรื่องการอำนวยความสะดวก

ด้านภาษี ซึ่งรวมถึงการลดภาษีการลงทุน การคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่งหรือ amortization การกำหนดอัตราภาษีสูงสุด และการชดเชยการขาดทุนสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภทที่กำหนด

การลดภาษีการลงทุน (Investment tax cut)

รัฐบาลอินโดนีเซียได้เสนอการอำนวยความสะดวกแก่การลงทุนในรูปแบบของภาษี (tax incentive) สำหรับการลงทุนในธุรกิจบางประเภท ซึ่งกฎระเบียบได้กำหนดโครงสร้างไว้ในกฎระเบียบ PP เลขที่ 62 ปี 2008 ซึ่งเป็นการแก้ไข PP เลขที่ 1 ปี 2007 เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกด้านภาษีเงินได้สำหรับการลงทุนในภาคธุรกิจบางประเภทและในบางพื้นที่

การอำนวยความสะดวกหรือจุดจูงใจด้านภาษีจะเป็นไปในรูปแบบของการลดภาษีสุทธิ 30% ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมดในช่วง 6 ปี หรือคิดเป็นปีละ 5%

การคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่งหรือ amortization

การคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่งหรือ amortization จะแสดงไว้ในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 5.1

การคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่งและ amortization

การจัดกลุ่มสินทรัพย์ถาวร (Tangible Fixed Assets Method Group)	ช่วงเวลาที่ได้รับสิทธิประโยชน์	อัตราค่าเสื่อมราคาและ amortization ที่คำนวณจากการจัดกลุ่มสินทรัพย์ถาวร	
		อัตราแบบเส้นตรง (Straight Line)	การลดลงอย่างสมดุล (Decreasing Balance)
I. กลุ่มที่ไม่ใช่โรงเรือน/อาคาร			
กลุ่ม I	2 ปี	50%	100% (มีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดทันที)
กลุ่ม II	4 ปี	25%	50%
กลุ่ม III	8 ปี	12,5%	25%
กลุ่ม IV	10 ปี	10%	20%
II. กลุ่มโรงเรือน: ประเภทถาวร	10 ปี	10%	-
II. กลุ่มโรงเรือน: ประเภทไม่ถาวร	5 ปี	20%	-

ทั้งนี้ มีธุรกิจ ใน 23 ภาคธุรกิจ และธุรกิจที่กำหนดใน 15 ธุรกิจและในพื้นที่ที่กำหนด ได้รับสิทธิประโยชน์ในเรื่องการคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่งและ amortization ดังกล่าว

ธุรกิจ ใน 23 ภาคธุรกิจ ได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ การปลูกป่า ถ่านหิน พลังงานความร้อนใต้พิภพ อุตสาหกรรมนม อาหารที่ทำจากนม อาหารชนิดอื่น สิ่งทอ เสื้อผ้า ขนสัตว์ กระดาษและเยื่อกระดาษ การกลั่นน้ำมัน การพัฒนาโรงกาชขนาดเล็ก เคมีภัณฑ์ เส้นใยสังเคราะห์ ยางพารา โลหะ steel porcelain โลหะที่ไม่ใช่เหล็ก เครื่องจักร มอเตอร์ไฟฟ้า พาหนะขนส่ง พาหนะขนส่งภาคพื้นดิน การต่อเรือซึ่งมีกำลังเกินกว่า 50,000 DWT และ โลหะที่ไม่ใช่เหล็กเป็นโลหะพื้นฐาน

สำหรับภาคธุรกิจที่กำหนดใน 15 ธุรกิจและในพื้นที่ที่กำหนดนั้น ได้แก่ การพัฒนาพืชที่เป็นอาหาร การทำสวนดอกไม้ ผัก ผลไม้ การแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมเกษตร เครื่องหนัง พลาสติกที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ ซีเมนต์ หินปูน เครื่องเก็บไฟฟ้า (electric accumulator) การต่อเรือซึ่งมีกำลังน้อยกว่า 50,000 DWT การประมง รวมทั้งท่าเรือขนส่งสินค้าผ่าน (transshipment port)

ภาษีเงินได้จากเงินปันผลที่จ่ายให้กับผู้อื่น (Income tax on dividends paid to other parties)

รัฐบาลได้กำหนดภาษีเงินได้จากเงินปันผลที่จ่ายให้กับชาวต่างชาติ ซึ่งไม่เกิน 10% ตามความตกลงเรื่องภาษีซ้อน (Double Taxation Avoidance Agreement) ที่ใช้อยู่บังคับ

การชดเชยการขาดทุน (Loss compensation)

การชดเชยการขาดทุนจะกำหนดให้ไม่เกิน 5 ปี ซึ่งอาจขยายได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินกว่า 10 ปี สำหรับเงื่อนไขการขยายเวลาชดเชยการขาดทุนจะเป็นดังนี้

- เพิ่มอีก 1 ปี ในกรณีที่เป็นการลงทุนใหม่ในภาคธุรกิจที่กำหนดไว้ใน มาตรา 2 ววรรค 1 ที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือ bonded zone
- เพิ่มอีก 1 ปี ในกรณีที่มีการว่าจ้างแรงงานชาวอินโดนีเซียอย่างน้อย 500 คน เป็นระยะเวลา 5 ปีติดต่อกัน
- เพิ่มอีก 1 ปี ในกรณีที่เป็นการลงทุนใหม่ที่มีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการลงทุนในเศรษฐกิจและสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างน้อยหนึ่งล้าน รูเปีย (10,000,000,000 Rp.)
- เพิ่มอีก 1 ปี ในกรณีที่มีต้นทุนการวิจัยและพัฒนาในประเทศสำหรับสินค้า หรือการผลิตอย่างน้อย 5% ของค่าใช้จ่ายในการลงทุนในเวลา 5 ปีและ/หรือ

- เพิ่มอีก 1 ปี ในกรณีที่มีการใช้วัตถุดิบและ/หรือสินค้าภายในประเทศเกินกว่า 70 % นับแต่ปีที่ 4 เป็นต้นไป

การส่งเสริมทางการค้า (Trade Incentives)

นอกจากการส่งเสริมด้านการลงทุนแล้ว รัฐบาลอินโดนีเซียยังมีการส่งเสริมทางการค้า ซึ่งวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมทางการค้าก็เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกในการจัดซื้อสินค้าและเครื่องจักรที่นำมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งการส่งเสริมทางการค้าจะเกี่ยวกับเรื่องอากรขาเข้า เรื่องการบริหารของรัฐ (administration) และเรื่องภาษีอากร

การส่งเสริมในเรื่องของอากรขาเข้าจะเป็นในรูปของการอำนวยความสะดวกในการยกเว้นและการคืนอากรของภาครัฐ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมในรูปของการทำให้กระบวนการทางศุลกากรง่ายขึ้น โดยมีการยกเว้นการตรวจสอบในบางพื้นที่หรือปลายทางในบางที่

การส่งเสริมด้านภาษีจะเป็นไปในรูปของการผ่อนปรนด้านภาษีและการคืนภาษี ซึ่งจะไม่มีการเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) หรือภาษีสินค้าฟุ่มเฟือย เป็นต้น

- การอำนวยความสะดวกด้านอากรขาเข้า (Import duty facility)

การลงทุนในอินโดนีเซียในภาคอุตสาหกรรมและการบริการ จะมีการอำนวยความสะดวกในรูปของ

อากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร สินค้า และวัตถุดิบที่ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมในอินโดนีเซีย

กฎระเบียบนี้จะปฏิบัติตามคำตัดสินของกระทรวงการคลังที่ 176/PMK 01/2009 ปี 2009 และภายใต้กฎระเบียบดังกล่าว การนำเข้าเครื่องจักร สินค้า และวัตถุดิบที่นำมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมในอินโดนีเซียจะได้รับยกเว้นภาษีอากรขาเข้า

นอกจากนี้ การนำเข้าเครื่องจักร สินค้าและวัตถุดิบที่มีได้นำเข้ามาใช้ในการผลิต หรือได้มีการนำเข้ามาใช้ในการผลิตแล้ว แต่ไม่สามารถผลิตได้ต่างกับคุณลักษณะที่สำคัญของโครงการลงทุน จะได้รับการยกเว้นภาษีอากรขาเข้า

การอำนวยความสะดวกดังกล่าวจะมีผลบังคับอีก 2 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับภาคอุตสาหกรรมเพื่อขยายการผลิตอีก 2 ปี ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับกำลังการผลิต

- **การผ่อนปรนและการคืนอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และ PPnBM**

มีการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกโดยการไม่เรียกเก็บอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีการขาย

สินค้าฟุ่มเฟือย โดยเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับบริษัทอุตสาหกรรมที่นำเข้าสินค้าเพื่อนำมาใช้ในการผลิต แปรรูปเป็นสินค้าเพื่อการส่งออก ซึ่งกำหนดไว้ในกฎระเบียบของกระทรวงการคลังที่ 129/KMK.04/2003

- **การยกเว้นจากข้อบังคับการตรวจสอบ (Exemption from verification obligation)**

เมื่อพิจารณาจากกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง สินค้าที่นำเข้าจะได้รับการอำนวยความสะดวกหากเป็นการ

นำเข้ามาผลิตหรือแปรรูปเป็นสินค้าเพื่อการส่งออกโดยจะต้องมีการตรวจสอบก่อน อย่างไรก็ตาม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรม รัฐบาลจะยกเว้นให้สำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและสินค้าสิ่งทอในเงื่อนไขที่กำหนด ได้แก่ อุตสาหกรรมที่มีการผลิตใน bonded zones และ/หรือในเขตการค้าเสรีที่ Sabang ซึ่งมีการกำหนดไว้ในคำตัดสินของกระทรวงการค้าที่ 646/MPP/Kep/10/2003

- **อากรขาเข้าที่ชำระโดยรัฐบาล**

รัฐบาลได้ให้การส่งเสริมสำหรับภาคอุตสาหกรรมที่กำหนด โดยการ
เขาคำนึงการชำระอากรขาเข้า

สำหรับสินค้าและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าบางประเภท เช่น ที่ใช้ผลิต
ปากกาถูกลื่น เป็นต้น โดยในปี 2009 อากรขาเข้าที่ชำระโดยรัฐบาลคิดเป็น
มูลค่าประมาณ 3.2 พันล้านรูเปีย ซึ่งเป็นไปตามคำตัดสินของกระทรวง
การคลังที่ 37/ PMK.011/ 2009 เรื่องอากรขาเข้าที่ชำระโดยรัฐบาลสำหรับ
การนำเข้าสินค้าและวัตถุดิบที่ต้องการนำมาใช้ผลิตเครื่องเขียนคือปากกา
ถูกลื่นสำหรับปีงบประมาณ 2009

- **การนำเข้าสินค้าทุนที่ใช้แล้ว (Imports of Used Capital Goods)**

สินค้านำเข้าที่นำเข้าอาจจะเป็นสินค้าใหม่หรือสินค้านำเข้ามือสอง ซึ่งรัฐบาลจะ
อำนวยความสะดวกให้แก่

การนำเข้าในรูปแบบของการยกเว้นจากเงื่อนไขที่กำหนดโดยผู้ตรวจสอบ
(surveyors) และการอนุมัติการนำเข้าสินค้านำเข้าที่ใช้แล้วใน Bonded zone
ในพื้นที่อุตสาหกรรมในเกาะบาตัม บินตัน และกาลิมันอย่างใดก็ได้ มีสินค้านำ
เข้าที่ใช้แล้ว 45 ประเภทที่ไม่อนุญาตให้นำเข้า รวมถึงสินค้านำเข้าอีก 44 ชนิดใน
กลุ่มพิกัดศุลกากร HS Code เลขที่ 82 85 87 และ 90 ซึ่งเป็นไปตามกฎ
ระเบียบกระทรวงการคลังที่ 14/M-DAG/PER/7/2005 เลขที่ 21 กรกฎาคม
2005 เกี่ยวกับการนำเข้าสินค้านำเข้าหลายประเภทใน bonded zone ในเกาะบาตัม
บินตัน และกาลิมัน

สิทธิในที่ดิน (Land rights)

กฎหมายเลขที่ 25 ปี 2007 เรื่องการลงทุน โดยเฉพาะบรรพที่ 22 ได้มีการกำหนดเรื่อง การอำนวยความสะดวกให้นักลงทุนซึ่งรวมนักลงทุนต่างชาติ โดยรวมถึงสิทธิในที่ดินด้วย

1. สิทธิในการเพาะปลูก อาจให้ได้เป็นกำหนดเวลาถึง 95 ปี โดยมีการให้สิทธิเป็นเวลา 60 ปี และอาจขยายได้อีกเป็นระยะเวลา 35 ปี
2. สิทธิในสิ่งปลูกสร้าง อาจให้ได้เป็นกำหนดเวลาถึง 80 ปี โดยมีการให้สิทธิเป็นเวลา 50 ปี และอาจขยายได้อีกเป็นเวลา 30 ปี
3. สิทธิในการใช้ประโยชน์บนที่ดิน อาจให้ได้เป็นกำหนดเวลาถึง 70 ปี โดยมีการให้สิทธิเป็นเวลา 45 ปี และอาจขยายได้อีกเป็นเวลา 25 ปี

การอพยพหรือคนเข้าเมือง (Immigration)

การลงทุน โดยเฉพาะการลงทุนจากต่างชาติมักจะเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติในอินโดนีเซีย ซึ่งชาวต่างชาติจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวกับคนเข้าเมือง (immigration regulation)

กฎหมายการลงทุน เลขที่ 25 ปี 2007 โดยเฉพาะในบรรพที่ 23 (3) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติที่เกี่ยวกับการอพยพหรือคนเข้าเมือง

1. การอนุญาตให้เป็นผู้อาศัยไม่ถาวร (non-permanent residence) สำหรับนักลงทุนต่างชาติเป็นเวลา 2 ปี
2. การให้โอกาสในการเปลี่ยนสถานะจากการเป็นผู้อาศัยไม่ถาวรเป็นผู้อาศัยถาวร หากผู้ลงทุนอาศัยอยู่ในประเทศอินโดนีเซียเป็นระยะเวลา 2 ปีติดต่อกัน
3. การอนุญาตให้มีการเข้าออกประเทศได้หลายครั้ง (multiple re-entry) สำหรับผู้อาศัยไม่ถาวรเป็นระยะเวลา 1 ปี สำหรับระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือนนับจากวันที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้อาศัยไม่ถาวร

4. การอนุญาตให้มีการเข้าออกประเทศได้หลายครั้ง (multiple re-entry) สำหรับผู้อาศัยไม่ถาวรเป็นระยะเวลา 2 ปี สำหรับระยะเวลาไม่เกิน 24 เดือนนับจากวันที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้อาศัยไม่ถาวร
5. การอนุญาตให้มีการเข้าออกประเทศได้หลายครั้งสำหรับผู้อาศัยถาวร สำหรับระยะเวลาไม่เกิน 24 เดือนนับจากวันที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้อาศัยถาวร

ตารางที่ 5.2

การอำนวยความสะดวกสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศ

ภาค	ประเภทของการส่งเสริม/ การอำนวยความสะดวก	คำอธิบาย	เงื่อนไข
ภาษีอากร (taxation)	การส่งเสริมด้านภาษีเงินได้	การยกเว้นให้การลงทุน 5% เป็นเวลา 6 ปี	
	รายได้จากเงินปันผล	10% หรือต่ำกว่าโดยเป็นไปตามความตกลงอนุสัญญาภาษีซ้อน	
KMK เลข ที่ 05 ปี 2000	การชดเชยการขาดทุน เป็นระยะเวลา 5 ปี และ ขยายได้อีก 5 ปี	- เพิ่มอีก 1 ปีหากเป็นการลงทุนใน bonded zone - เพิ่มอีก 1 ปีหากมีการว่าจ้างแรงงานชาวอินโดนีเซียเกินกว่า 500 คนในเวลา 5 ปีติดต่อกัน - เพิ่มอีก 1 ปีหากเป็นการลงทุนใหม่ที่มีการลงทุนในสาธารณูปโภคพื้นฐานเป็นมูลค่าอย่างน้อยหนึ่งล้านรูเปีย - เพิ่มอีก 1 ปีหากค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาสินค้าคิดเป็นมูลค่าอย่างน้อย 5% ของมูลค่าการลงทุนใน 5 ปี - เพิ่มอีก 1 ปีหากมีการใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศอย่างน้อย 70% นับแต่ปีที่ 4	
	อากรขาเข้า	อย่างน้อย 5% หรือน้อยกว่าจากที่กำหนดในหนังสืออัตราศุลกากร BTBM เป็นเวลา 2 ปี	

ภาค	ประเภทของการส่งเสริม/ การอำนวยความสะดวก	คำอธิบาย	เงื่อนไข
สิทธิในที่ดิน	สิทธิการเพาะปลูก	อาจให้เป็นระยะเวลาถึง 95 ปี โดยให้สิทธิเป็นเวลา 60 ปี และอาจขยายเวลาได้อีกเป็นเวลา 35 ปี	สิทธิในที่ดินตามข้อ 1 จะให้และขยายเวลารวมกันทีเดียว โดยมีเงื่อนไขอันได้แก่
	สิทธิในสิ่งก่อสร้าง	อาจให้เป็นเวลาถึง 80 ปี โดยมีการให้สิทธิเป็นเวลา 50 ปีและอาจขยายได้อีก 30 ปี	- การลงทุนในระยะยาวซึ่งเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
	สิทธิในการใช้ประโยชน์	สิทธิในการใช้ประโยชน์อาจให้เป็นเวลาถึง 70 ปี โดยมีการให้สิทธิ 45 ปีและขยายได้อีก 25 ปี	เศรษฐกิจของอินโดนีเซียซึ่งจะเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
การอพยพหรือคนเข้าเมือง	การอนุญาตเป็นผู้อาศัยไม่ถาวร	2 ปี	- การลงทุนซึ่งมีระดับความเสี่ยงซึ่งต้องลงทุนในระยะยาว โดยขึ้นกับชนิดของการลงทุน
	การอนุญาตให้เป็นผู้อาศัยถาวร		- การลงทุนซึ่งไม่ใช่พื้นที่มาก
	การเข้าออกประเทศหลายครั้ง (Multiple Entry)	12 เดือนหรือ 24 เดือน สำหรับผู้อาศัยที่ไม่ถาวร	
	การเข้าออกประเทศหลายครั้ง (Multiple Entry)	24 เดือนสำหรับผู้อาศัยถาวร	
แหล่งข้อมูล: Data Consult			

กฎหมายว่าด้วยการลงทุน

2.30	11/10	248.1	4/1
285.60	5/10	11802.63	4/1
0340.02	7/10	287.50	2/1
374.13	14/10	5228.94	12/8
7362.45	8/3	3484.84	13/8
3811.43	23/4	1912.81	2/1
2161.69	8/3	4523.53	2/1
5156.20	5/10	2646.99	2/1
4151.83	23/1	222.1	2/1
653.18	8/3		
2553.76	28/4		
1349.76	28/4		
2399.38	18/2		
1311.62	5/1		
251.59	27/1		
13928.38			
5391.28			
20.05			

บทที่ 6. กฎหมายว่าด้วยการลงทุน

อินโดนีเซีย ก็มีมาตรการจูงใจนักลงทุนเหมือนกับประเทศอื่น ๆ เพื่อช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การลงทุนในอินโดนีเซีย ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายฉบับที่ 25 ของปี 2007 ว่าด้วยการลงทุน

กฎหมายฉบับดังกล่าวได้อธิบายนโยบายพื้นฐานในการลงทุนในอินโดนีเซีย เช่น ใบอนุญาต สิ่งอำนวยความสะดวก ขอบเขตทางธุรกิจสำหรับธุรกิจใหม่ การปฏิบัติต่อนักลงทุน หลักการ และการยุติข้อโต้แย้งหรือคัดค้านใด ๆ และ อื่น ๆ

กฎหมายเพื่อการลงทุนเป็นกฎหมายทั่วไปที่มีลักษณะที่อธิบายถึงนโยบายด้านการลงทุนของรัฐบาลที่ให้รายละเอียดมากกว่าพระราชกฤษฎีกาของประธานาธิบดี หรือ การอนุมัติของรัฐมนตรี กฎระเบียบทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน หมายถึง สิ่งจูงใจทางภาษี บัญชีรายชื่อธุรกิจต้องห้าม ขั้นตอนการขอใบอนุญาต และ อื่น ๆ

การปฏิบัติต่อนักลงทุน

ภายใต้กฎหมายการลงทุน ปี 2007 รัฐบาลได้ถือปฏิบัติต่อการลงทุนทั้งการลงทุนในประเทศ และ ต่างประเทศ อย่างเท่าเทียมกัน

สิ่งจูงใจเพื่อการลงทุน

สิ่งจูงใจที่เสนอให้นักลงทุนภายใต้กฎหมายการลงทุนนี้ ได้รวมถึง สิ่งจูงใจทางดานภาษีอากร อัตราภาษีในการนำเข้า การยกเว้นในเรื่องเครื่องจักร สินค้าทุน และวัตถุดิบพื้นฐาน การลดค่าเสื่อม ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง สิทธิในการถือครองที่ดิน การเคลื่อนย้ายและการนำเข้าสินค้าทุนและเครื่องจักร

การให้ความคุ้มครองการลงทุน

การลงทุนได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองในเรื่องความปลอดภัยในการยึดธุรกิจการลงทุนของต่างประเทศ มาเป็นธุรกิจของประเทศตน ภายใต้กฎหมายการลงทุนฉบับที่ 25 ในปี 2007 หากรัฐบาลดำเนินการแปรรูปธุรกิจการลงทุนของบริษัทต่างชาติให้กลายเป็นธุรกิจของคนท้องถิ่น รัฐบาลจะต้องจ่ายเงินชดเชยความเสียหายเต็มจำนวนให้กับบริษัทลงทุนต่างชาติ

การเคลื่อนย้ายและโอนเงินทุนกลับประเทศ

นักลงทุนต่างชาติมีอิสระในการเคลื่อนย้ายและโอนเงินทุน กำไร รายได้จากดอกเบี้ย เงินปันผล ค่าสิทธิประโยชน์ รายได้จากการขายสินทรัพย์ การขาย และรายได้จากการดำเนินธุรกิจอื่น ๆ ในรูปแบบของเงินสกุลต่างประเทศ กลับสู่ประเทศของตน

ธุรกิจที่มีเงื่อนไขพิเศษ

ในปี 2007 รัฐบาลได้ออกร่างกฎหมาย ฉบับแก้ไข ที่ 111 แก้ไขฉบับที่ 77 ของปี 2007 เกี่ยวกับธุรกิจต้องห้าม หรือ ธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้มีการลงทุนใหม่ ไม่ที่จะเป็นการลงทุนของต่างประเทศ หรือ ในประเทศ ได้แก่ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ การพนัน การปลูกกัญชาหรือพืชเสพติด การผลิตสารเคมีอันตราย ซึ่งรวมทั้งหมด 23 ธุรกิจ

มีธุรกิจ 432 ประเภท ที่เปิดให้เป็นดำเนินการแบบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐ เท่านั้น (UMKMK) นอกจากนั้นยังมีธุรกิจ 36 ประเภท ที่เปิดให้มีการลงทุนจากต่างประเทศ แต่จะต้องเป็นการลงทุนร่วมกับนักลงทุนท้องถิ่น

สัดส่วนของการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติจะแตกต่างกันไปตามประเภทธุรกิจ ซึ่งมีตั้งแต่ 99% , 95% , 85% , 80% , 75% , 60% , 65% , 50% , 49% และ 25 %

ตารางที่ 6.1

กฎระเบียบและจำนวนของธุรกิจ ตามกฎ PP No. 111 ปี 2007

ข้อกำหนด	จำนวนธุรกิจ
ธุรกิจต้องห้าม	23
ธุรกิจที่เปิดให้สงวนไว้สำหรับวิสาหกิจ (UMKMK)	43
ธุรกิจที่เปิดให้เป็นการลงทุนร่วมระหว่างนักลงทุนต่างชาติและท้องถิ่น	36
ธุรกิจที่สงวนไว้สำหรับนักลงทุนท้องถิ่นเท่านั้น	48
ธุรกิจที่กำหนดทำเลที่ตั้งไว้	1
ธุรกิจที่ต้องมีใบอนุญาตพิเศษ	22
ธุรกิจที่มีการกำหนดสัดส่วนของการลงทุนต่างประเทศและในประเทศ	17
ธุรกิจที่กำหนดสัดส่วนของการลงทุนจากต่างประเทศ และต้องมีใบอนุญาตพิเศษ	4
ธุรกิจที่สงวนไว้สำหรับนักลงทุนท้องถิ่นเท่านั้นและต้องมีใบอนุญาตพิเศษ	1

ที่มา : PP No. 111 of 2007

ธุรกิจที่สงวนไว้ให้เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น คือ ธุรกิจประมงขนาดเล็ก ธุรกิจประมงที่มีกำลัง 30 ตัน ธุรกิจก่อสร้างขนาดเล็ก โครงการพิเศษ เช่น การซ่อมถนน การสร้างท่อส่งแก๊ส การขนส่งขนาดเล็ก รถบัส รถแท็กซี่ การขนส่งผู้โดยสาร การซ่อมผ้าด้วยเครื่องจักรที่ต้องใช้มือช่วย การเพาะปลูกที่มีพื้นที่น้อยกว่า 25 เฮกเตอร์ เช่น ปาล์มน้ำมัน และ การเพาะปลูกพืชเพื่อใช้บริโภค

สาขาที่เปิดให้มีการลงทุนจากต่างประเทศในรูปแบบของการลงทุนร่วมกับการลงทุนในประเทศ คือ การทำธุรกิจที่เกี่ยวข้องป่าไม้เบื้องต้น เช่น การเลี้ยงผึ้ง การทำยางจากต้นสน ไม้ไผ่ เรซิน น้ำมันจากพืช รวมถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรบนพื้นดินและพื้นน้ำ เช่น การประมง ในเรื่องของ การเลี้ยงปลา การแปรรูปปลา ในรูปแบบของการตากแห้งและการรมควันปลา รวมถึงธุรกิจการผลิตชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ ปัม และ คอมเพรสเซอร์

ธุรกิจที่ต้องการใบอนุญาตประกอบธุรกิจพิเศษเพิ่มเติม คือ ธุรกิจที่ใช้วัสดุที่เกี่ยวข้องกับกัมมันตภาพรังสี เช่น ธุรกิจเหมืองแร่ที่ต้องใช้รังสีในการสำรวจ ธุรกิจป่าไม้ที่ต้องมีการรับรองผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้ เช่น ไม้วีเนียร์ที่มีการเคลือบ แท่งไม้ ต่าง ๆ

ธุรกิจที่สงวนไว้สำหรับนักลงทุนในประเทศเท่านั้น คือ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การถ่ายทำภาพยนตร์ การจัดจำหน่ายภาพยนตร์ หอedbันทักเสียง ธุรกิจป่าไม้ เช่น การทำธุรกิจที่ใช้น้ำจากป่าไม้ เรือประมงที่มีเครื่องยนต์มากกว่า 100 แรงม้า ธุรกิจ ธุรกิจเพื่อสุขภาพ เช่น ทันตแพทย์ กายภาพบำบัด ธุรกิจคาปลึก เช่น ซุปเปอร์มาร์เก็ต ที่มีพื้นที่น้อยกว่า 1,200 ตารางเมตร หรือ ห้างสรรพสินค้าที่มีขนาดน้อยกว่า 2,000 ตารางเมตร หรือ มินิมาร์ท ที่มีขนาดน้อยกว่า 400 ตารางเมตร ร้านค้าในชุมชน และ อื่น ๆ

รวมถึงธุรกิจที่มีการกำหนดพื้นที่และความเป็นเจ้าของเงินลงทุน รวมถึง ธุรกิจท่องเที่ยวขนาดเล็ก เช่น ธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กมาตรฐาน 2 ดาว ธุรกิจทัวร์ การรับจัดงานอีเวนต์ทั่วไป และ อื่น ๆ

ธุรกิจที่ระบุไว้ว่าจะต้องได้รับการอนุญาตพิเศษและมีการกำหนดสัดส่วนของเจ้าของเงินทุน คือ ธุรกิจท่องเที่ยวที่อยู่นอกเขตที่ระบุไว้ข้างต้น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับวัสดุไวไฟ การทำสวนปาล์มน้ำมัน ที่มีขนาดใหญ่กว่า 25 เฮกเตอร์

ทรัพย์สินทางปัญญา

อินโดนีเซีย มีความก้าวหน้าในการป้องกันทรัพย์สินทางปัญญา มีการจัดประชุมหลายครั้ง ที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา

อินโดนีเซีย เข้าร่วมเป็นสมาชิก ขององค์การการค้าโลก *World Trade Organization* และ ปฏิบัติตามข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา *Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights* (TRIPs) ตามกฎหมายข้อที่ 7 ในปี 1994 อินโดนีเซีย ได้เข้าร่วมข้อตกลงกรุงเฮก *The Hague Agreement (London Act)* ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบทางอุตสาหกรรม

อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซีย ก็ยังต้องปรับปรุงระบบข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันทรัพย์สินทางปัญญา การโจรกรรมทางคอมพิวเตอร์ และงานศิลปะ และภาพยนตร์ ยังคงพบพบแพร่หลายตลาดเคลื่อนอยู่ในประเทศ

ทรัพย์สินทางปัญญา ที่รัฐบาลตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญ ได้แก่ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และ การออกแบบทางอุตสาหกรรม

1. ลิขสิทธิ์

ตามหลักพื้นฐานเรื่องลิขสิทธิ์ ของอินโดนีเซีย เป็นไปตามกฎหมายฉบับที่ 19 ในปี 2002 ได้แก่ การปกป้องการประดิษฐ์คิดค้น หรือ นวัตกรรมใหม่ ๆ รวมถึง การป้องกันในเรื่องวิทยาศาสตร์ งานศิลปะ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพลง ภาพถ่าย แผนที่ และ อื่น ๆ ลิขสิทธิ์ นั้นจะมีผล ในกรณี

- อายุของงานประดิษฐ์คิดค้น ไม่เกิน 50 ปีที่ผู้คิดค้นเสียชีวิตแล้ว งานประดิษฐ์คิดค้น ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ หุ่น หนังสือตลับ งานเขียน ละคร เพลง การเต้นรำ การรำรำ ภาพวาด ประติมากรรม งานแกะสลัก สุนทรพจน์ สถาปัตยกรรม และ อื่น ๆ
- หากลิขสิทธิ์นั้นเป็นผู้เป็นเจ้าของมากกว่า 1 คน สิทธินั้นจะยังคงอยู่จนกระทั่งผู้เป็นเจ้าของคนสุดท้ายได้เสียชีวิตไปแล้วไม่เกิน 50 ปี หลังจากนั้นสิ่งประดิษฐ์นั้นจะสามารถเปลี่ยนหรือยกให้ผู้อื่นต่อไป
- ไม่เกิน 50 ปี หลังการประกาศสิทธิของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ภาพยนตร์ ภาพถ่าย ฐานข้อมูล และผลงานที่เกิดจากการดัดแปลงปรับเปลี่ยนใด ๆ
- ไม่เกิน 50 ปี หลังจากที่ยานวรรณกรรมนั้นได้ตีพิมพ์ครั้งแรก
- ไม่เกิน 50 ปี หลังจากที่ยังคงหรือหน่วยงานได้ประกาศสิทธิในการเป็นเจ้าของครั้งแรก

2. เครื่องหมายการค้า

สิทธิจากเครื่องหมายการค้าในอินโดนีเซีย ถูกคุ้มครองโดยกฎหมายฉบับที่ 15 ในปี 201 นอกจากนั้นจะเห็นได้จากพระราชกฤษฎีกาของประธานาธิบดี ฉบับที่ 17 ปี 1997

เครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้จะถูกคุ้มครอง 10 ปีภายหลังจากที่มีการใช้เครื่องหมายการค้า นั้น ๆ และสามารถขยายการต่ออายุการใช้ ออกไปได้อีก

เครื่องหมายการค้าหนึ่ง สามารถยกเลิกการใช้ โดยการร้องขอต่อเจ้าของ หรือ ภาครัฐ ได้หากไม่มีการใช้

3. สิทธิบัตร

รัฐบาลอินโดนีเซีย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิบัตร และให้การคุ้มครองในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินทางปัญญา ภายใต้กฎหมาย ฉบับที่ 14 ในปี 2001

สิทธิบัตร ถือเป็นเอกสิทธิ์ที่รัฐบาลได้มอบให้กับผู้คิดค้น สำหรับ สิ่งประดิษฐ์คิดค้นทางเทคโนโลยี ทั้งที่เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ หรือ กระบวนการผลิต

สิทธิบัตรจะมีอายุคุ้มครอง 20 ปี สำหรับสิทธิบัตร หรือ สิ่งประดิษฐ์คิดค้น แบบง่าย ๆ จะมีอายุคุ้มครองเพียง 10 ปี และ สิทธิบัตรทั้งสองสามารถขอ ขยายต่ออายุได้อีก สิทธิบัตรสามารถโอนเปลี่ยนไปให้ผู้อื่นได้ โดยการ มอบให้เป็นมรดก การบริจาค การทำสัญญาข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร และ อื่น ๆ

4. การออกแบบอุตสาหกรรม

การออกแบบอุตสาหกรรม อยู่ครอบคลุมถึง รูปแบบ การตั้งค่า องค์ประกอบของเส้นและสี การผสมผสานลายเส้นและสีในเชิงสามมิติ หรือสองมิติ ซึ่งจะก่อให้เกิดความประทับใจในความงาม และสามารถนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ สินค้าอุตสาหกรรม หรือ งานฝีมือ

ผู้ถือสิทธิการออกแบบอุตสาหกรรมดังกล่าว มีสิทธิที่จะนำไปใช้ และห้ามไม่ให้ผู้อื่นผลิต ใช ข่าย นำเข้า ส่งออก หรือ จัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ที่ใช้การออกแบบอุตสาหกรรมของตน

ความคุ้มครองสิทธิการออกแบบอุตสาหกรรมนั้น มีระยะเวลา 10 ปี หลังจากทีสิทธิดังกล่าวถูกนำไปใช้

แหล่งที่ตั้งสำหรับการลงทุน

การลงทุนสามารถทำได้ทุกพื้นที่ในอินโดนีเซีย ยกเว้นพื้นที่บางบริเวณที่เป็นที่ตองห้ามด้วยเหตุผลทางกฎหมายและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การลงทุนในเขตพิเศษ หรือ ในนิคมอุตสาหกรรม ในปัจจุบันมีนิคมอุตสาหกรรมทั้งหมด 88 แห่ง ทั้งในสุมาตรา ชวา กาลิมันตัน สุลาเวสี แต่ที่มีมากที่สุด คือ ในเกาะชวา นิคมอุตสาหกรรมจะจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกทั้ง ไฟฟ้า น้ำ โทรศัพท์ การกำจัดน้ำเสีย และ อื่น ๆ

ตารางที่ 6.2

นิคมอุตสาหกรรมในอินโดนีเซีย

เกาะ	จังหวัด	นิคมอุตสาหกรรม
สุมาตรา	เกาะรีเอา	- Batamindo Industrial Park - Bintang Industrial Park - Hijrah Industrial Estate - Kabil Industrial Park - Panbil Industrial Estate - Puri Industrial Park 2000 - Tunas Industrial Estate - Union Industrial Park - Bintan Industrial Estate
	สุมาตราเหนือ	- Kawasan Industri Medan - Pulahan Seruai Industrial Estate - Medanstar Industrial Estate
	สุมาตราตะวันตก	- Padang Industrial Park
	รีเอา	- Kawasan Industri Dumai
ชวา	จาการ์ตา	- Cilandak Commercial Estate - Kawasan Industri Pulogadung - Kawasan Berikat Nusantara (KBN)
	จิเรกอน	- Kawasan Industri Krakatau (KIE)
	ดรงกรัง	- Millennium Industrial Estate - Kawasan Industri & Pergudangan Cikupamas - Soewarna Integrated Business Park - Taman Tekno BSD
	เซอริง	- Kawasan Industri Terpadu MGM Cikande - Modern Cikande Industrial Estate
	เบกาซี	- Bekasi International Industrial Estate - MM2100 Industrial Town - BFIE - MM2100 Industrial Town - MMID - Kawasan Industri EJIP - Kawasan Industri Gobel - Kawasan Industri Jababeka - Lippo Cikarang Industrial Park - Marunda Center - Patria Manunggal Jaya Industrial Estate

เกาะ	จังหวัด	นิคมอุตสาหกรรม
	การาวัง	- Kawasan Industri Daya Kencanasia - Kawasan Industri Indotaisei Kota Bukit Indah - Kawasan Industri Kujang Cikampek - Kawasan Industri Mandalapratama Permai - Kawasan Industri Mitrakarawang - Karawang International Industrial City - Suryacipta City of Industry
	Purwakarta	- Kota Bukit Indah Industrial City - Kawasan Industri Lion
	บอร์กอ	- Kawasan Industri Sentul - Cibinong Center Industrial Estate
	ซูเมดัง	- Kawasan Industri Rancaekek
		- Kawasan Industri Tugu Wijayakusuma - Kawasan Industri Candi - Kawasan Industri Terboyo - LIK Bugangan Baru Semarang - Taman Industri BSB - Tanjung Emas Export Processing Zone
		- Kawasan Industri Gresik - Ngoro Industri Persada - Surabaya Industrial Estate Rungkut
สุลาเวสี	สุลาเวสีตอนใต้	- Kawasan Industri Makassar
	สุลาเวสีตอนเหนือ	- Bitung Industrial Estate
	สุลาเวสีตอนกลาง	- Kawasan Industri Palu
กาลิมันตัน	กาลิมันตันตะวันออก	- Kaltim Industrial Estate
ที่มา : Association of Industrial Estates, Data Consult		

การคุ้มครองผู้บริโภค

ระบบประชาธิปไตย ที่ให้สิทธิความเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดการตื่นตัวในการคุ้มครองผู้บริโภคมากขึ้นในอินโดนีเซีย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีองค์กรหลัก คือ มูลนิธิคุ้มครองผู้บริโภคในอินโดนีเซีย (Yayasan Lembaga Konsumen Indonesia /YLKI).

รัฐบาลได้ประกาศกฎระเบียบว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคภายใต้กฎหมายฉบับที่ 8 ในปี 1999 รวมถึงการแต่งตั้ง คณะกรรมการกลางดูแลและคุ้มครองผู้บริโภค (Badan Penyelesaian Sengketa Konsumen) และ องค์การกลางที่คุ้มครองผู้บริโภคแห่งชาติ (Badan Perlindungan Konsumen Nasional) ในการกำกับ ดูแล และ คุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนการยุติข้อพิพาทต่าง ๆ

การร้องเรียนหรือข้อพิพาทต่าง ๆ สามารถดำเนินการผ่านขบวนการยุติธรรม โดยศาล โดยถือเป็นความผิดทางอาญาที่ไม่มีการยกเว้น

การดำเนินคดีทางกฎหมาย จากการละเมิดโดยนักธุรกิจหรือ ผู้ประกอบการ สามารถทำได้โดยผู้บริโภคเป็นรายบุคคล หรือ การรวมกลุ่มของผู้บริโภค หน่วย งานคุ้มครองผู้บริโภค และ ภาครัฐบาล

A large yellow Caterpillar 797B off-highway truck is shown from a low angle, being loaded by a large excavator. The excavator's arm, with "CATERPILLAR" and "797B" visible, is positioned over the truck's bed, which is filled with dark material. The truck has "797B" on its side. The scene is set against a dramatic, reddish-orange sky at dusk or dawn. The truck's headlights and the excavator's lights are on, illuminating the scene.

ประเภทและรูปแบบของการลงทุนใน อินโดนีเซีย

บทที่ 7 ประเภทและรูปแบบของการลงทุนในอินโดนีเซีย

ประเภทของการลงทุน

การลงทุนจากต่างประเทศในอินโดนีเซียจะรวมถึงการลงทุนทางตรงและการลงทุนทางอ้อม โดยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign direct investment: FDI) จะเป็นการลงทุนในระยะยาวในสินทรัพย์ ได้แก่ ที่ดิน อาคาร เครื่องจักร เครื่องมือ และโรงงาน เป็นต้น

ภายใต้กฎหมายการลงทุน ปี 2007 กำหนดไว้ว่า การลงทุนโดยตรงของบริษัทต่างประเทศในอินโดนีเซีย นั้น รัฐบาลอินโดนีเซียอนุญาตให้สามารถดำเนินการได้ 2 รูปแบบ ได้แก่ การตั้งบริษัทตัวแทน (Representative Office : RO) และการลงทุนของบริษัทต่างประเทศ ทั้งการผลิต การค้า บริการและธุรกิจอื่นๆ (Penanaman Modal Asing : PMA)

บริษัทตัวแทนดังกล่าวจะไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการขายตรง หรือมีการทำธุรกรรมซื้อ-ขายทางธุรกิจ เช่น การยื่นประมูล/ประกวดราคา การจัดจำหน่าย และการทำสัญญาทางธุรกิจใดๆ ดังนั้น กิจกรรมจึงจำกัดเพียงเรื่องของการตลาด การทำวิจัยตลาด และการเป็นตัวแทนในการซื้อ และขาย

การลงทุนของบริษัทต่างประเทศ (PMA) เป็นรูปแบบทั่วไปของนักลงทุนลงทุนต่างประเทศที่ต้องการจะทำธุรกิจในอินโดนีเซีย ดังนั้น จึงสามารถจัดตั้งบริษัทบริษัทได้ทั้งในรูปแบบของการร่วมทุน (Joint Venture) ระหว่างนักลงทุนต่างประเทศและนักลงทุนอินโดนีเซีย หรือนักลงทุนต่างประเทศถือหุ้นร้อยละ 100

แม้ว่านโยบายเศรษฐกิจจะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานรัฐอื่น ๆ แต่การออกใบอนุญาตการลงทุนจะอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (Investment Coordinating Board: BKPM) อย่างไรก็ตาม ใ้สิทธิใบอนุญาตการลงทุนในบางภาคธุรกิจ เช่น การลงทุนในเรื่องพลังงานและเหมืองแร่

ธนาคาร ภาคการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารนั้นยังเกี่ยวข้องกับหน่วยงานรัฐอื่น ๆ เช่น กระทรวงพลังงานและเหมืองแร่ ธนาคารแห่งอินโดนีเซีย และกระทรวงการคลัง เป็นต้น

การลงทุนในภาคพลังงานและเหมืองแร่

การลงทุนในภาคพลังงานและเหมืองแร่จะครอบคลุมใน 3 ภาคธุรกิจย่อย คือ ธุรกิจน้ำมัน ก๊าซและไฟฟ้า ธุรกิจเหมืองแร่และถ่านหิน และธุรกิจพลังงานความร้อนใต้พิภพ (geothermal) โดยแต่ละภาคธุรกิจย่อยดังกล่าวจะมีกฎระเบียบควบคุมแยกต่างหาก คือ กฎหมายเลขที่ 30 ปี 2009 เรื่องน้ำมันและก๊าซ กฎหมายเลขที่ 30 ปี 2007 เรื่องพลังงาน และกฎหมายเลขที่ 4 ปี 2009 เรื่องพลังงานความร้อนใต้พิภพ

การลงทุนในภาคเหมืองแร่และถ่านหิน

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2009 รัฐบาลได้ออกกฎหมายเลขที่ 4 เรื่องเหมืองถ่านหินและเหมืองแร่ ทดแทนกฎหมายเดิมคือกฎหมายถ่านหิน เลขที่ 11 ปี 1967

กฎหมายฉบับใหม่ได้เปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรม

ถ่านหินในอินโดนีเซีย ทั้งในเรื่องของการจัดการและการอนุญาต รวมทั้งการใช้ประโยชน์ของการบริการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ระบบการออกใบอนุญาต

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกฎหมายเหมืองถ่านหินและเหมืองแร่คือการเปลี่ยนแปลงจากหลักเรื่องสัญญา (contract regime) เป็นระบบการออกใบอนุญาต โดยมีใบอนุญาต 7 ประเภท ที่กำหนดในกฎหมายใหม่ คือ ใบอนุญาตทำธุรกิจเหมืองแร่ (IUP) การสำรวจแร่ (Exploration IUP) การดำเนินการผลิตแร่ (Production Operation IUP) ใบอนุญาตทำเหมืองสาธารณะ (People's Mining License: IPR) ใบอนุญาตในธุรกิจเหมืองแร่พิเศษ (Special Mining Business License: IUPK) การสำรวจสำหรับเหมืองแร่พิเศษ และการดำเนินการผลิตสำหรับเหมืองแร่พิเศษ

รัฐบาลจะเป็นผู้ออกกฎควบคุมและเป็นผู้ออกใบอนุญาตในการทำธุรกิจเหมืองแร่ โดยเมื่อมีความจำเป็นรัฐบาลก็จะเปลี่ยนแปลงกระบวนการออกใบอนุญาตสำหรับภายใต้ระบบสัญญานั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็จะต้องได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองฝ่าย คือทั้งฝ่ายรัฐบาลและคู่สัญญา

บริษัทเหมืองถ่านหินต่างชาติจะอยู่ในบังคับของการกระจายหุ้น

ภายใต้กฎหมายใหม่นั้นได้มีการปรับกฎเกณฑ์ในการกระจายหุ้นของบริษัทต่างชาติ โดยมาตรา 112 ขอ 1 ได้กำหนดว่าหลังจากการดำเนินธุรกิจในเชิงพาณิชย์เป็นเวลา 5 ปี ผู้ลงทุนต่างชาติที่ได้สัมปทานสิทธิ (concession) ในเหมืองแร่จะต้องกระจายหุ้นให้กับรัฐบาลหรือรัฐบาลท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ (BUMN) หรือบริษัทของหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่น หรือบริษัทเอกชนของอินโดนีเซีย ทั้งนี้รัฐบาลกำลังอยู่ระหว่างการเตรียมกฎเกณฑ์ที่ใช้บังคับในรูปแบบของกฎระเบียบรัฐ (PP)

การแปรรูปและการถลุงแร่

ผู้ถือสัมปทานสิทธิในเหมืองแร่จะต้องดำเนินการแปรรูปผลิตภัณฑ์แร่ภายในประเทศ

โดยผู้ถือสิทธิสามารถแปรรูปเองหรือให้บริการจากบริษัทอื่นที่มีใบอนุญาตแปรรูปหรือตกลงแร่ภายในประเทศก็ได้ สำหรับบริษัทเหมืองแร่ต่างชาตินั้นจะไม่สามารถส่งออกแร่ดิบไปยังต่างประเทศได้

การลงทุนในภาคธุรกิจน้ำมันและก๊าซ

การธุรกิจย่อยของน้ำมันและก๊าซนั้นได้มีการกำหนดหรือควบคุมในกฎหมายเลขที่ 22 ปี 2001 เรื่องกิจกรรมทางธุรกิจของอุตสาหกรรมต้นน้ำและปลายน้ำของน้ำมันและก๊าซ อุตสาหกรรมต้นน้ำจะรวมถึงการสำรวจและการแสวงหา

ประโยชน์ ส่วนอุตสาหกรรมปลายน้ำจะรวมถึงการแปรรูป การขนส่ง การจัดเก็บ และการพาณิชย์

กิจกรรมของอุตสาหกรรมต้นน้ำจะถูกกำหนดตามระบบของสัญญาความร่วมมือ (cooperation contract: KKS) ซึ่งจะมีผลเป็นระยะเวลา 30 ปี และอาจขยายได้อีก 20 ปี

หน่วยงานที่มีอำนาจดูแลกิจกรรมต้นน้ำคือหน่วยงานบริหาร (executive body) โดยสัญญาความร่วมมือ KKS จะมีการลงนามระหว่างหน่วยงานบริหารและบริษัท ทั้งนี้รัฐบาลอินโดนีเซียจะกำหนดมิให้หน่วยงานบริหารหรือบริษัทมาเกี่ยวข้องในส่วนที่เกินกว่า 25 % ของการผลิตสำหรับความต้องการในประเทศ

สำหรับกิจกรรมปลายน้ำจะถูกกำหนดตามใบอนุญาตธุรกิจ และภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานที่ออกกฎระเบียบ

การลงทุนในภาคธุรกิจไฟฟ้า

ธุรกิจในอุตสาหกรรมไฟฟ้าของอินโดนีเซียจะกำหนดในกฎหมายเลขที่ 30 ปี 2009 โดยกฎหมายได้มีการกำหนดในหลายเรื่อง อันได้แก่ ประเภทของธุรกิจ การดำเนินการในธุรกิจไฟฟ้า สิทธิและข้อปฏิบัติสำหรับผู้ถือใบอนุญาตและผู้

บริโภค รวมถึงราคาจำหน่ายไฟฟ้า

ธุรกิจไฟฟ้าจะรวมถึงประโยชน์ของภาคเอกชนและประโยชน์สาธารณะ สำหรับประโยชน์ของภาคเอกชน ได้แก่ การกำเนิดพลังงาน การส่งและการจำหน่ายพลังงาน ส่วนประโยชน์สาธารณะจะรวมถึงการกำเนิดพลังงาน การแจกจ่ายและการขายพลังงาน

ธุรกิจไฟฟ้าจะเปิดให้ภาคเอกชนดำเนินการได้ อย่างไรก็ดี การดำเนินการสำหรับประโยชน์สาธารณะนั้นจะพิจารณาให้สิทธิแก่รัฐวิสาหกิจก่อนหรือให้บริษัทที่หน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่น (BUMD) เป็นเจ้าของก่อน

สำหรับราคาจำหน่ายไฟฟ้าและการเช่าเครือข่ายนั้น จะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐบาลอินโดนีเซีย

การลงทุนในภาคธุรกิจพลังงานความร้อนใต้พิภพ (Geothermal Sector)

อินโดนีเซียมีแหล่งพลังงานความร้อนใต้พิภพ (geothermal power reserves)

ประมาณ 40 % ของโลก ซึ่งธุรกิจพลังงานความร้อนใต้พิภพนี้ได้เปิดให้กับภาคเอกชนดำเนินการซึ่งรวมถึงนักลงทุนต่างชาติ โดยนักลงทุนจะได้รับการอนุญาตให้ดำเนินการพัฒนาแหล่งพลังงานความร้อนใต้พิภพโดยผ่านการประมูล (tender/ auction)

ใบอนุญาตดำเนินการธุรกิจพลังงานความร้อนใต้พิภพนั้นมี 3 ประเภท แยกตามการดำเนินการ คือ ใบอนุญาตทำการสำรวจ (Exploration license) ใบอนุญาตศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility study license) และใบอนุญาตในการใช้ประโยชน์จากพลังงาน (Exploitation license) โดยระยะเวลาของใบอนุญาตแต่ละประเภทเป็นดังนี้

- 1) ใบอนุญาตทำการสำรวจ มีระยะเวลา 3 ปี และสามารถต่ออายุได้สองครั้ง ครั้งละ 1 ปี
- 2) ใบอนุญาตศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ มีระยะเวลา 2 ปี หลังจากทำการสำรวจเสร็จสิ้น
- 3) ใบอนุญาตใช้ประโยชน์จากพลังงาน มีระยะเวลา 30 ปี นับจากวันสิ้นสุดการสำรวจและขยายเวลา

การลงทุนในภาคอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเกษตร และการบริการ

การลงทุนในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมเกษตรและการบริการ มีได้มีกฎระเบียบในรายละเอียดเหมือนกับภาคธุรกิจอื่นที่กล่าวมาแล้ว โดยจะมีกฎระเบียบที่เกี่ยวกับภาคธุรกิจนี้ในกฎหมายการลงทุน เลขที่ 25 ปี 2007 เช่น เรื่องใบอนุญาต การอำนวยความสะดวกในการลงทุน และหลักในเรื่องการระงับข้อพิพาท เป็นต้น

การให้ความสำคัญกับประเภทธุรกิจ (Priority)

ปัจจุบันได้มีอุตสาหกรรมหลายประเภทที่อยู่ในรายการที่รัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ อุตสาหกรรมแปรรูป สิ่งทอ เครื่องหนังและรองเท้า ไม้และผลิตภัณฑ์จากป่า กระดาษและสิ่งพิมพ์ ปุ๋ย เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยางพารา ซีเมนต์ แร่ที่ไม่ใช่โลหะ เหล็กและเหล็กกล้า และอุปกรณ์การขนส่ง เครื่องจักรและเครื่องมือ เป็นต้น

ทำเลที่ตั้ง (Location)

ทำเลที่ตั้งสำหรับการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมจะมีที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Area: KEK) ซึ่งจะมีการอำนวยความสะดวกให้แก่การลงทุน อันได้แก่ การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับอุตสาหกรรมที่เน้นการส่งออก

การลงทุนทางอ้อม (Indirect Investment)

การลงทุนทางอ้อม คือ การลงทุนโดยผ่านตลาดทุนในอินโดนีเซีย โดยการถือหุ้น พันธบัตร หรือกองทุนต่าง ๆ (mutual fund) โดยในอินโดนีเซียการลงทุนทางอ้อมก็คือการถือหุ้นในตลาดหุ้นของอินโดนีเซีย (Indonesia Stock Exchange)

การคำนวณและพันธบัตรจะมีการซื้อขายผ่านนายหน้า (brokers) สำหรับการลงทุนในกองทุนจะซื้อขายผ่านผู้จัดการเงินกองทุน

ประเภทของนายหน้าค้าหลักทรัพย์	จำนวน
Broker FITS	30
Broker derivative	20
CTP participant	109
จำนวนนายหน้าทั้งหมดที่จดทะเบียน	120

แหล่งข้อมูล: Data Consult

ต้นทุนที่เกี่ยวกับการลงทุนในอินโดนีเซีย

ไฟฟ้า

ในอินโดนีเซีย ไฟฟ้าจะจำหน่ายจากบริษัทซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ (state owned electricity company: PLN) ซึ่ง PLN จะสร้างกระแสไฟฟ้าโดยผ่านโรงพลังงานสาขา (subsidiary Indonesia Power) และมีการซื้อพลังงานจากผู้ผลิตพลังงานอิสระด้วย (IPP)

ระบบค่าไฟฟ้าในอินโดนีเซียที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เป็นการจัดระบบมาตั้งแต่ปี 2003 ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา เลขที่ 89 โดยแบ่งค่าไฟฟ้าออกเป็น 8 กลุ่ม

ค่าไฟฟ้าสำหรับการใช้งานหลายประเภท (Multiguna: multi use tariff)

ค่าไฟฟ้าสำหรับการใช้งานหลายประเภทจะกำหนดจากการใช้ของผู้ใช้ไฟฟ้า

ตารางที่ 7.1 ค่าไฟฟ้าสำหรับอุตสาหกรรม

No.	FAC Tariff	Power Boundary	Load charge (Rp./kVA/ month)	Expense of usage (Rp/kWh)
1	I-1 / LV	to 450 VA	27	Block I : 0 to 30 kWh : 161 Block II : above 30 kWh : 435
2	I-1 / LV	900 VA	33.5	Block I : 0 to 72 kWh : 350 Block II : above 72 kWh : 465
3	I-1 / LV	1.300 VA	33.8	Block I : 0 to 104 kWh : 475 Block II : above 104 kWh: 495
4	I-1 / LV	2.200 VA	33.8	Block I : 0 to 196 kWh : 480 Block II : above 196 kWh : 495
5	I-1 / LV	Above 2.200 VA to 14 kVA	34	Block I : 0 to 80 lighting time: 480 Block II :above 80 next lighting time: 495
6	I-2 / LV	above 14 kVA to 200 kVA	35	Block WBP = $K \times 466$ Block LWBP = 466
7	I-3 / LV	above 200 kVA	31.3	0 to 350 lighting time Block WBP = $K \times 468$ above 350 lighting time, Block WBP = 468 Block LWBP = 468
8	I-4 / TT	30.000 kVA and above	28.7	460

Note:

K: comparison factor between of PLT and OPLT as according to system burden characteristic of electric local (1,4 $\leq$ K $\leq$ 2), specified by board of directors of state company PT PLN.

PLT: Peak load time

OPLT outside peak load time

Lighting time: kWh per month divided with kVA connected

Source: PLN

ค่าไฟฟ้าแบบ Dayamax Plus

ในปี 2005 PLN ได้กำหนดกฎเกี่ยวกับค่าไฟฟ้าเพิ่มเติมที่เรียกว่า Dayamax Plus ซึ่งจะกำหนดค่าไฟฟ้าที่สูงขึ้นในช่วงที่ใช้ไฟฟ้ามาก (peak load time: PLT)

การกำหนดค่าไฟฟ้าแบบ Dayamax Plus นั้น มีเป้าหมายในการที่เป็นการบังคับให้อุตสาหกรรมลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงให้ได้ถึงประมาณ 50 % ในช่วงที่มีการใช้ไฟฟ้ามากคือ 17.00 – 22.00 น. อย่างไรก็ตาม การกำหนดค่าไฟฟ้าในลักษณะนี้จะไม่ยุติธรรมกับบางประเภทอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถปรับเวลาการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ เช่น อุตสาหกรรมสายใยสังเคราะห์ สิ่งทอ เหล็ก และเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

ค่าไฟฟ้าแบบ Bulk Multiguna

ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ไม่สามารถจัดอยู่ใน 8 กลุ่มได้จะถูกกำหนดค่าไฟฟ้าแบบ bulk multiguna ในอัตรา 1,340 รูเปียห์/ กิโลวัตต์ ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา (Presidential Decree) เลขที่ 89 ปี 2002

ก๊าซสำหรับอุตสาหกรรม

ก๊าซได้กลายเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญประเภทหนึ่งสำหรับอุตสาหกรรมในอินโดนีเซีย ซึ่งรัฐวิสาหกิจซึ่งจำหน่ายก๊าซคือ PT. Perusahaan Gas Negara (PGN) จะเป็นผู้กำหนดปริมาณการผลิตและการแจกจ่ายก๊าซภายในประเทศ

สำหรับราคาจำหน่ายก๊าซนั้น ได้มีการปรับเปลี่ยนหลายครั้ง โดยราคาก๊าซในปัจจุบันคือ 4 เหรียญสหรัฐต่อ MMBTU ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนสิงหาคมปี 2007 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากช่วงก่อนหน้านี้ที่ระดับราคา 2.5 เหรียญสหรัฐต่อ MMBTU ทั้งนี้แม้ว่าอินโดนีเซียจะมีปริมาณก๊าซเพียงพอต่อความต้องการใช้ แต่ยังคงต้องปรับปรุงและพัฒนา การแจกจ่ายก๊าซในประเทศเพื่อป้องกันการขาดแคลนในบางพื้นที่

๒. หน้า

น้ำในประเทศอินโดนีเซียนั้นจะหมายความรวมถึงน้ำใต้ดิน (ground water) และน้ำดื่ม (drinking water) จากบริษัทจำหน่ายน้ำ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรัฐวิสาหกิจ คือ Perusahaan Daerah Air Minum (PDAM)

อัตราค่าน้ำใต้ดินและน้ำดื่มจาก PDAM จะไม่ใช่อัตราเดียวกันในทุกที่ แต่จะขึ้นกับนโยบายของแต่ละท้องถิ่นหรือขึ้นกับบริษัทผู้จำหน่ายน้ำ สำหรับในกรุงเทพมหานคร บริษัทที่ดำเนินการในเรื่องน้ำดื่มก็คือ PT. Aerta and PAM Lyonaie Jaya (Palyja)

อัตราค่าน้ำในกรุงเทพมหานครจะไม่ใช่อัตราเดียวกันทั้งหมด แต่จะขึ้นอยู่กับกลุ่ม
ผู้นำ ซึ่งอัตราค่าน้ำจะกำหนดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด (provincial governor)
โดยอัตราค่าน้ำต่ำสุดคือ 3,275 รูเปียต่อลูกบาศก์เมตร

ทั้งนี้รัฐบาลอินโดนีเซียพยายามที่จะลดการใช้น้ำใต้ดิน เช่น โดยให้การเก็บภาษีซึ่งภาษีนำนํ้าใต้ดินในกรุงจาการ์ตาเพิ่มขึ้นจาก 525 รูเปียต่อลูกบาศก์เมตร เป็น 8,800 รูเปียต่อลูกบาศก์เมตร ตามกฎหมายของพวราชการฯ เลขที่ 37/2009

ที่ดิน

ราคาที่ดินจะมีความแตกต่างหลากหลายมากซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ทำเล ความอุดมสมบูรณ์ของที่ดิน ความสะดวกในการคมนาคม และความหนาแน่นของชุมชน เป็นต้น

ที่ดินที่มีทำเลใกล้ใจกลางเมืองและมีความเจริญมากก็จะมีราคาสูง สำหรับประเภทของพื้นที่หรือย่านของที่ดินนั้นก็จะมีหลายประเภท เช่น ย่านสำนักงาน ย่านธุรกิจ ย่านที่อยู่อาศัย และย่านอุตสาหกรรม เป็นต้น สำหรับที่ดินที่การคมนาคมสะดวก เช่น อยู่ใกล้กับถนนหลวง ทางด่วน ก็จะมีราคาสูง

ราคาที่ดินในกรุงจาการ์ตาโดยทั่วไปแล้วก็จะมีความสูงกว่าที่ดินในเมืองอื่นของประเทศ โดยจะมีความสูงกว่าเมืองอื่นประมาณ 10 – 20 %

ตารางที่ 7.2

ราคาที่ดินแยกตามประเภทของพื้นที่ในกรุงจาการ์ตา ปี 2009

พื้นที่/ ย่าน	ราคาต่อตารางเมตร (เหรียญสหรัฐ/ ตารางเมตร)
ย่านใจกลางธุรกิจและสำนักงาน	1,700 - 3,000
ย่านที่อยู่อาศัย	300 - 1,000
ย่านการค้า	1,000 - 2,000
ย่านอุตสาหกรรม	35 - 75

แหล่งข้อมูล: Data Consult

สินทรัพย์และอาคาร

ราคาและค่าเช่าอาคารนั้นจะขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่น ทำเลที่ตั้ง ความสะดวกของการคมนาคม เป็นต้น โดยอาคารที่ตั้งอยู่ในทำเลยุทธศาสตร์ ย่านที่ตั้งสำนักงาน ย่านธุรกิจ หรือใจกลางการค้าก็จะมีราคาสูง ซึ่งราคาและค่าเช่าอาหารในกรุงจาการ์ตาก็มีราคาสูงกว่าในเมืองอื่นประมาณ 10 %

สำหรับอัตราค่าโรงแรมก็จะขึ้นอยู่กับเกรดของโรงแรม เช่น อัตราค่าโรงแรมของโรงแรมห้าดาวก็จะสูงกว่าโรงแรมสี่ดาวตามมาตรฐานทั่วไป

ตารางที่ 7.3

ราคาและค่าเช่าอาคารและสินทรัพย์ในกรุงจาการ์ตาและในเขตปริมณฑล

ชนิดของอาคาร/ สินทรัพย์	ราคา
ค่าเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน (ต่อตารางเมตรต่อเดือน)	15.4 - 16.5 เหรียญสหรัฐ
ค่าเช่าพื้นที่อาคารสำหรับการค้า (ต่อตารางเมตรต่อเดือน)	660,000 รูเปีย
ราคาขายคอนโดมิเนียม (ต่อตารางเมตร)	12.2 ล้านรูเปีย
ค่าเช่าอพาร์ทเมนต์ (ต่อตารางเมตรต่อเดือน)	15.6 เหรียญสหรัฐ
อัตราค่าห้องพักโรงแรมห้าดาว (ต่อคืน)	150 เหรียญสหรัฐ
อัตราค่าห้องพักโรงแรมสี่ดาว (ต่อคืน)	50 เหรียญสหรัฐ
โกดังสินค้า (ต่อตารางเมตรต่อเดือน)	35,000 รูเปีย

แหล่งข้อมูล: Data Consult

การขนส่งทางบก

การขนส่งทางบกสาธารณะของอินโดนีเซียส่วนใหญ่จะเป็นการขนส่งโดยสารรถประจำทางและรถแท็กซี่

ตารางที่ 7.4

ค่าโดยสารรถแท็กซี่ในกรุงจาการ์ตาและในเมืองใหญ่อื่น ๆ ของอินโดนีเซีย

ระดับ	ค่าโดยสารเริ่มต้น	ค่าโดยสารเพิ่มคิดต่อ ก.ม.	การรอ (อัตราต่อ ชม.)	ชนิดและยี่ห้อรถ
มาตรฐาน	6,000 รูเปีย	3,000 รูเปีย	30,000 รูเปีย	โตโยต้า VIOS
ระดับสูง	7,000 รูเปีย	4,400 รูเปีย	60,000 รูเปีย	เมอร์เซเดส เบนซ์ E- Class

Source: Data Consult

ค่าธรรมเนียมกฎหมาย/จดทะเบียน (Notorial fee)

การบริการในเรื่องของทะเบียนตามกฎหมายนั้นมีความจำเป็นต่อการทำให้ความตกลงซื้อขายนั้นมีผลตามกฎหมาย

ค่าธรรมเนียมกฎหมาย/จดทะเบียนจะประกอบด้วยค่าธรรมเนียมมาตรฐานและค่าธรรมเนียมผันแปร (variable fee) ซึ่งค่าธรรมเนียมมาตรฐานนั้นส่วนใหญ่จะเป็นค่าธรรมเนียมสำหรับเอกสารตามกฎหมายของบริษัท โดยค่าธรรมเนียมประเภทนี้คิดเป็นประมาณ 5 ล้านรูเปียต่อบริษัท สำหรับค่าธรรมเนียมผันแปรจะขึ้นอยู่กับการบริการทะเบียนตามกฎหมาย (notorial services) หรือเอกสารราชการในเรื่องที่ดิน (PPAT) ในการดำเนินการให้การขายที่ดินหรือการขายสินค้าเป็นไปตามกฎหมาย โดยค่าธรรมเนียมดังกล่าวจะกำหนดเป็นร้อยละของมูลค่าสินค้าหรือที่ดิน ซึ่งอัตราจะกำหนดในกฎหมายเลขที่ 30 ปี 2004 ดังนี้

- 2.5 % สำหรับเอกสารราชการของสิ่งที่มีมูลค่าไม่เกิน 100 ล้านรูเปียหรือเทียบเท่า
- 1.5 % สำหรับเอกสารราชการของสิ่งที่มีมูลค่าเกินกว่า 100 ล้านรูเปีย แต่ไม่เกิน 1,000 ล้านรูเปีย

ขึ้นกับข้อตกลง แต่ไม่เกิน 1 % สำหรับเอกสารราชการของสิ่งที่มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านรูเปีย

กระบวนการจัดตั้งดำเนินธุรกิจในอินโดนีเซีย

บทที่ 8 กระบวนการจัดตั้งดำเนินธุรกิจอินโดนีเซีย

การลงทุนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign direct investment: FDI)
2. การลงทุนทางอ้อม (โดยผ่านการลงทุนในตลาดหุ้น)

การลงทุนโดยตรงจะเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ได้แก่

1. หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (Investment Coordinating Board: BKPM) ซึ่งจะรับผิดชอบเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตการลงทุนสำหรับภาคการผลิตและการบริการ แต่ยกเว้นภาคการเงิน การธนาคาร พลังงาน และเหมืองแร่
2. ธนาคารแห่งอินโดนีเซีย (Bank Indonesia: BI) สำหรับภาคการธนาคาร
3. กระทรวงการคลัง สำหรับภาคการเงิน และที่ไม่ใช่การธนาคาร เช่น การประกันภัย ทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น
4. กระทรวงเหมืองแร่และพลังงาน (Energy and Mineral Resources Ministry: ESDM) สำหรับภาคธุรกิจเหมืองแร่และพลังงาน

โดยหลักการแล้วบริษัทต่างประเทศทุกบริษัทที่มีแผนจะดำเนินการลงทุนในอินโดนีเซียจะต้องยื่นขอใบอนุญาตการลงทุนจาก BKPM หรือ คณะกรรมการความร่วมมือด้านการลงทุน (Investment Coordinating Board) ทั้งนี้ BKPM จะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและออกใบอนุญาตในการลงทุนสาขาต่างๆ เช่น การธนาคาร การเงิน พลังงานและเหมืองแร่ และการยื่นขอใบอนุญาตดังกล่าว บริษัทจะต้องลงทุนเป็นเงินขั้นต่ำ 200,000 เหรียญสหรัฐ และจะต้องมีเงินลงทุนที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 100,000 เหรียญสหรัฐ

ตามกฎหมายของรัฐบาล PP เลขที่ 111 ในปี 2007 บริษัทต่างประเทศไม่ได้ได้รับอนุญาตให้ลงทุนในสาขาอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่มีเงินลงทุนของโครงการลงทุนน้อยกว่า 200,000 เหรียญสหรัฐ หรือในสาขาธุรกิจที่รัฐบาลได้จัดสรรไว้แล้วให้แก่บริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กตามที่กำหนดในกฎระเบียบดังกล่าว

ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดสาขาของธุรกิจที่ไม่สามารถลงทุนได้ ธุรกิจสาขาการลงทุนใหม่ และธุรกิจการลงทุนที่สามารถลงทุนได้ เช่น ใบอนุญาตในการทำธุรกิจธนาคาร จะออกโดยธนาคารแห่งชาติอินโดนีเซีย ส่วนใบอนุญาตบริษัทการเงินต่างๆ จะออกโดยกระทรวงการคลัง และใบอนุญาตในการลงทุนสาขาพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติจะออกโดยกระทรวงพลังงานและทรัพยากร

ทั้งนี้ ก่อนที่จะไปสู่ขั้นตอนของใบอนุญาตการลงทุน นักลงทุนต่างชาติจะต้องศึกษากฎระเบียบการลงทุน ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดก่อน ซึ่งภาคการลงทุนบางประเภทจะไม่เปิดหรือไม่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติดำเนินการ และการลงทุนบางประเภทที่มีการจำกัดอัตราการถือหุ้นหรือความเป็นเจ้าของกิจการของนักลงทุนต่างชาติรวมทั้งอาจต้องมีใบอนุญาตพิเศษด้วย

ภาคการลงทุนที่เปิดหรือไม่เปิดให้นักลงทุนต่างชาติดำเนินการนั้น จะกำหนดอยู่ใน Investment Negative List ซึ่งอยู่ในกฎหมายของรัฐบาล เลขที่ 111 ปี 2007 ซึ่งหลังจากที่ศึกษากฎระเบียบที่เกี่ยวข้องจนเข้าใจชัดเจนแล้ว นักลงทุนก็สามารถเริ่มดำเนินการขอใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องได้

ขั้นตอนในการเริ่มดำเนินการลงทุน

การลงทุนจากต่างประเทศโดยส่วนใหญ่จะต้องมีใบอนุญาตดำเนินธุรกิจอย่างถาวร (permanent business permit: IUT) ซึ่งขั้นตอนการลงทุนจะแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ การอนุมัติให้ดำเนินการลงทุน (investment approval phase) การก่อสร้าง (construction phase) และการดำเนินธุรกิจ (commercial phase)

1. ขั้นตอนอนุมัติการลงทุน (Investment approval phase)

คือ ขั้นตอนในการยื่นขออนุญาตลงทุน ซึ่งการสมัครหรือขออนุญาตการลงทุนจะดำเนินการ ก่อนการจัดตั้งบริษัทใหม่หรือจะดำเนินการตั้งบริษัทก่อนการขออนุญาตก็ได้ ทั้งนี้หากเป็นการลงทุนใน bonded zone การยื่นขออนุญาตจะต้องยื่นต่อผู้มีอำนาจใน bonded zone ดังกล่าว

โดยทั่วไปการยื่นขออนุญาตลงทุนจะใช้เวลาประมาณ 10 วันในการอนุมัติเบื้องต้น (initial approval: SPPP BKPM) ซึ่งจะมีผลใช้บังคับ 3 ปี โดยหลังจากที่ได้รับการอนุมัติเบื้องต้น ผู้ลงทุนก็จะดำเนินการจัดตั้งบริษัท (PT) โดยใช้ Indonesian notary public ซึ่งจะมีเอกสารที่จำเป็นที่แสดงว่าได้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยกระทรวงยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน (Ministry of Justice and Human Rights)

ภายหลังจากที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ผู้ลงทุนก็จะได้รับเอกสารประกอบการหรือ เอกสารจัดตั้งบริษัท (notaries document) ซึ่งจะลงพิมพ์ในพระราชกฤษฎีกา (State Gazette) โดยขั้นตอนต่อไปก็คือการลงทะเบียนที่อยู่ของบริษัทกับรัฐบาลท้องถิ่นและเทศบาล

นอกจากนี้ นักลงทุนก็ต้องลงทะเบียนเป็นผู้ชำระภาษีเพื่อให้ได้เลขทะเบียนผู้เสียภาษี (Tax Payer Registration Number: NPWP) และเลขที่ยืนยันนักธุรกิจผู้เสียภาษี (Taxable Businessman Confirmation Number: NPPKP)

ทั้งนี้หลังจากที่ดำเนินการตามเงื่อนไขต่าง ๆ ครบแล้ว ผู้ขออนุญาตก็จะได้รับหนังสืออนุมัติ

ถาวรสำหรับการลงทุน (Permanent Approval Letter: SPT) ซึ่งทำให้นักลงทุนสามารถเริ่มลงทุนได้

2. ขั้นตอนการก่อสร้าง (Phase of Construction)

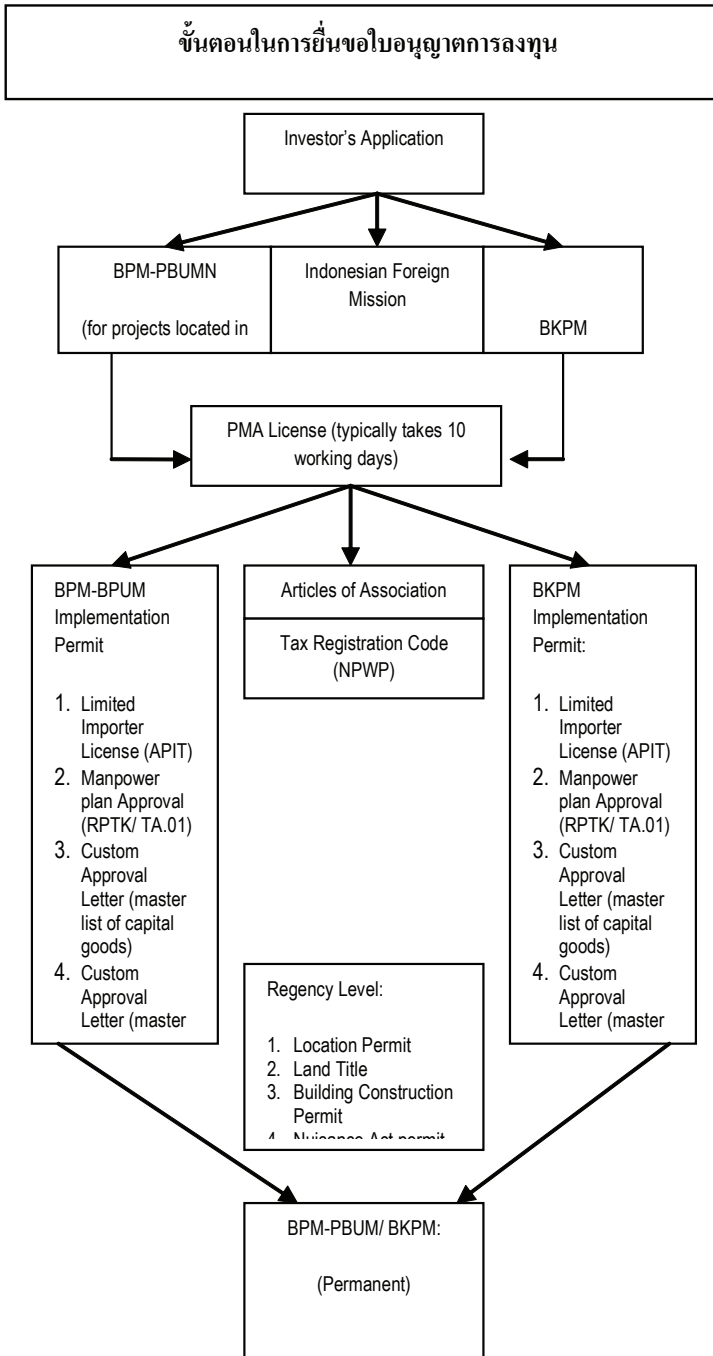
การบริหารจัดการและใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการก่อสร้างนี้ ส่วนหนึ่งจะเกี่ยวกับหน่วยงาน

ส่งเสริมการลงทุน (BKPM) ซึ่งรวมถึงใบอนุญาตเป็นผู้นำเข้าจำกัด (Limited Importer License: APIT) แผนกำลังคน (RPTKA/ TA.01) ใบอนุญาตนำเข้าเครื่องจักรและวัตถุดิบพื้นฐาน (ซึ่งต้องเสนอต่อ BKPM โดยผ่าน Sucofindo ซึ่งเป็นบริษัท Surveyor)

สำหรับใบอนุญาตที่ต้องดำเนินการกับหน่วยงานบริหารส่วนท้องถิ่น นั้น ได้แก่ ใบอนุญาตสำหรับ ทำเลที่ตั้ง (Location Permit) ซึ่งจะออกโดยสำนักงานท้องถิ่นของสำนักงานที่ดิน (BPN) โดยใบอนุญาต HGU สำหรับที่ดินที่มีพื้นที่มากกว่าหรือเท่ากับ 200 เฮกเตอร์ จะออกโดย BPN และใบอนุญาต HGU สำหรับที่ดินที่มีพื้นที่น้อยกว่า 200 เฮกเตอร์ จะออกโดยสำนักงานจังหวัดของ BPN (provincial office) สำหรับใบอนุญาต HGB จะออกโดยสำนักงานตำบลของ BPN (district/ city office) โดยยังมีใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (Permit for Building Construction: IMB) ด้วย ทั้งนี้ผู้ลงทุนจะต้องส่งรายงานให้ BKPM ทุก 6 เดือน

3. ขั้นตอนการดำเนินธุรกิจ (Commercial Phase)

ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตดำเนินธุรกิจถาวร (Permanent business license: IUT) ซึ่งจะ ออกให้กับบริษัทเมื่อบริษัทได้ดำเนินการขอใบอนุญาตต่าง ๆ ครบถ้วนตามที่กำหนด ได้แก่ ใบอนุญาตนำเข้า-ส่งออกจากกระทรวงการค้า และแผนกำลังคนจากกระทรวงแรงงาน โดยภายหลังจากที่ได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ ผู้ลงทุนก็จะได้รับใบอนุญาตดำเนินธุรกิจถาวร (IUT) ซึ่งจะมีผลใช้บังคับถึง 30 ปี

ขั้นตอนในการลงทุนและเอกสารที่จำเป็นต้องใช้

ขั้นตอนแรกของการลงทุนก็คือการยื่นขออนุญาตลงทะเบียนการลงทุน (investment registration) ต่อหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน (BKPM) โดยต้องยื่นเอกสารสำคัญประกอบ ทั้งนี้หากโครงการลงทุนอยู่ใน bonded zone ก็จะต้องยื่นขออนุญาตต่อผู้มีอำนาจในเขตปลอดอากร (Bonded zone) ดังกล่าว ทั้งนี้ นักลงทุนต่างชาติสามารถยื่นคำขอดังกล่าวได้ที่สถานทูตอินโดนีเซียในแต่ละประเทศ หลังจากที่ได้รับใบอนุญาตการลงทุน (PMA License) ขั้นตอนต่อไปคือ จะต้องดำเนินการจัดตั้งบริษัทจำกัด (Perseroan Terbatas – PT) และยื่นใบอนุญาตขอรับการส่งเสริมการลงทุน

บริษัทจำกัด หรือ PT นั้น ตามกฎหมายกำหนดให้อำนาจของบริษัทอย่างน้อยต้องเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลเทียบเท่ากับบริษัทอินโดนีเซีย หรือมากกว่า ทั้งนี้ ผู้ก่อตั้งบริษัทผู้มีอำนาจจะต้องได้รับการแต่งตั้งโดยผู้มอบอำนาจ หรือผู้มอบฉันทะ โดยผู้ก่อตั้งบริษัทแต่ละคนจะได้รับการถือครองหุ้นของบริษัทได้

เอกสารที่จำเป็นต้องใช้ในการจดทะเบียนบริษัท ได้แก่ เอกสารการจัดตั้งบริษัท (company's notarial document) ที่เป็นภาษาอินโดนีเซีย สำเนาเลขทะเบียนผู้เสียภาษี (tax registration number: NPWP) หนังสืออนุญาตการจัดตั้งบริษัทจากกระทรวงยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน รวมทั้งหนังสือแนะนำ (recommendations) จากกระทรวงหรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง

เอกสารการจัดตั้งบริษัทจะได้รับการรับรองจาก Indonesian Notary Public โดยผู้ลงทุนจะต้องลงทะเบียนเป็นผู้เสียภาษีด้วย (NPWP) และเลขทะเบียนยืนยันนักธุรกิจที่เสียภาษี (NPPKP)

ขั้นตอนที่สองก็คือการขอใบอนุญาต ดังต่อไปนี้

1. ใบอนุญาตผู้นำเข้าจำกัด (Limited Importer License: APIT)
2. ใบอนุมัติแผนกำลังคน (Manpower plan approval: RPTK)

3. หนังสืออนุมัติศุลกากร (มีรายการสินค้าทุน)
4. หนังสืออนุมัติศุลกากร (มีรายการของวัตถุดิบ)

ใบอนุญาตทั้งสี่ดังกล่าวจะขออนุญาตดำเนินการที่ BKPM สำหรับใบอนุญาตที่ต้องดำเนินการกับหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ได้แก่

1. ใบอนุญาตสำหรับทำเลที่ตั้ง (Location Permit)
2. โฉนดที่ดิน (Land Title)
3. ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร
4. ใบอนุญาตสำหรับ Hindrance Act (HO/ UUG)

ใบอนุญาตสำหรับทำเลที่ตั้งนั้นมีความจำเป็นในการจัดการที่ดิน (land clearing) ใบรับรองการใช้ประโยชน์ของที่ดินสำหรับอาคาร (HGB) นั้น ต้องใช้สำหรับการก่อสร้างและการใช้ประโยชน์ในอาคารที่ดินสำหรับการดำเนินธุรกิจ สำหรับ HGU นั้นต้องใช้สำหรับการใช้ประโยชน์ในที่ดิน IMB นั้นต้องใช้สำหรับการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและอาคาร และใบอนุญาตสำหรับ Hindrance Act นั้นจะต้องใช้สำหรับการดำเนินธุรกิจ

ภายหลังจากที่ได้รับใบอนุญาตต่าง ๆ แล้ว ผู้ลงทุนอาจเริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการผลิต ซึ่งความซับซ้อนในการดำเนินกิจกรรมการลงทุนนั้นจะต้องรายงานต่อหน่วยงาน BKPM ทั้งนี้ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการผลิต ผู้ลงทุนจะต้องยื่นใบอนุญาตทำธุรกิจถาวร (Permanent Business License: IUT) ต่อหน่วยงาน BKPM

สำหรับเอกสารที่ผู้ประกอบการขอใบอนุญาตทำธุรกิจถาวร ได้แก่

1. สำเนาเอกสารจัดตั้งบริษัท จากกระทรวงยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
2. สำเนาเอกสารการไต่ประโยชน์บนที่ดิน HGB และ HGU หรือเอกสารการซื้อขายที่ดินจากสำนักงานโฉนดที่ดิน (PPAT) หรือสำเนาสัญญาเช่าที่ดิน
3. หลักฐานการเป็นเจ้าของอาคาร พร้อมสำเนา IMB หรือเอกสารการซื้อขายอาคาร
4. สำเนา NPWP
5. สำเนาใบอนุญาต Hindrance Act และใบอนุญาตสำหรับทำเลที่ตั้ง
6. สำเนาการอนุมัติแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental Management Plan: RKL) สำหรับธุรกิจที่ต้องการ AMDAL และแผนการควบคุมเรื่องสิ่งแวดล้อม (Environmental Monitoring Plan) ซึ่งไม่ต้องการ AMDAL
7. ใบมอบอำนาจที่มีอากรแสตมป์ 6,000 รูปี สำหรับการขออนุญาตดำเนินการ โดยตัวแทน (proxy)
8. สำเนารายงานเกี่ยวกับความคืบหน้าในการดำเนินกิจกรรมการลงทุน

ทั้งนี้ภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติใบอนุญาตดำเนินการธุรกิจถาวรจากหน่วยงานรัฐบาลส่วนจังหวัดแล้ว ผู้ลงทุนก็จะได้รับใบอนุญาตดำเนินการธุรกิจถาวร (IUT) ซึ่งจะมีผลใช้บังคับถึง 30 ปี และเมื่อได้รับ IUT แล้ว ผู้ลงทุนก็จะเข้าสู่ขั้นตอนการทำกิจกรรมทางธุรกิจต่อไป

ขั้นตอนของการจัดตั้งบริษัทตัวแทน (Representative Office)

บริษัทต่างประเทศที่เป็นบริษัทตัวแทน (Kantor Perwakilan Perusahaan Asing : KPPA) ที่มีใช้ธุรกิจสาขาการเงินจะต้องจัดตั้งขึ้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธาน BKPM

การยื่นขออนุญาต/ขอความเห็นชอบในการจัดตั้งบริษัทตัวแทนดังกล่าว ผู้ยื่นขอจะต้องยื่นสำเนารูปแบบการจัดตั้งบริษัทตัวแทน (Model KPPA) จำนวน 2 ชุด ให้แก่หน่วยงาน BKPM พร้อมเอกสารต่างๆ ดังนี้

1. หนังสือคำแถลงของสมาคมบริษัทต่างประเทศที่เป็นตัวแทน
2. หนังสือแต่งตั้งการเป็นตัวแทนจากบริษัทต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้เสนอให้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารบริษัทตัวแทนในต่างประเทศ
3. สำเนาหนังสือเดินทาง (คนต่างชาติ) หรือสำเนาบัตรประจำตัว (คนอินโดนีเซีย) ผู้ซึ่งจะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารของบริษัทตัวแทนในต่างประเทศ
4. จดหมายยืนยันความตั้งใจในการพักอาศัย และการทำงานในตำแหน่งที่เป็นผู้บริหารของบริษัทตัวแทนในต่างประเทศ โดยมีข้อจำกัดว่าจะไม่ทำงาน/ธุรกิจอื่นใดในประเทศอินโดนีเซีย
5. กรณีที่ผู้บริหารของบริษัทต่างประเทศมิได้ยื่นคำขอเองจะต้องมอบอำนาจให้กับตัวแทนผู้รับมอบอำนาจ (Power Attorney) เป็นผู้ดำเนินการลงลายมือชื่อในคำขอ

คำอธิบายคำย่อในแผนภูมิ

AMDAL	: Analisis Mengenai Dampak Lingkungan = Environmental Impact Analysis
APIT	: Angka Pengenal Importir Terbatas = Limited Importer License
BKPM	: Badan Koordinasi Penanaman Modal Asing = Indonesia Investment Coordinating Board
HGB	: Hak Guna Bangunan = Building Rights Title
HGU	: Hak Guna Usaha = Cultivation Rights Title
HO/ UUG	: Izin Gangguan = Hindrance Act Permit
IMB	: Izin Mendirikan Bangunan = Building Construction Permit
IUT	: Izin Usaha Tetap = Permanent Business License
Izin Domisili	: Location Permit
NPWP	: Nomor Pokok Wajib Pajak = Tax Registration Code
PMA	: Penanaman Modal Asing = Foreign Direct Investment (FDI)
PPAT	: Pejabat Pembuat Akta Tanah = Office of Land Title
PT	: Perseroan Terbatas or Limited Liability Company
RPTK	: Rencana Penggunaan Tenaga Kerja = Manpower Plan Approval
RKL	: Rencana Pengelolaan Lingkungan = Environmental Management Plan
RPL	: Rencana Pemantauan Lingkungan = Environmental Monitoring Plan

กฎหมายแรงงานและอัตราค่าจ้างแรงงาน

บทที่ 9 กฎหมายแรงงานและอัตราค่าจ้างแรงงาน กฎหมายแรงงาน

กฎหมายแรงงานหลักที่เกี่ยวข้องกับแรงงานและมีความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรมมีทั้งหมด 4 ฉบับ ได้แก่

1. กฎหมายเลขที่ 3/1992 ว่าด้วยสวัสดิการทางสังคมของแรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์ของการเกษียณอายุ การได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน กสณเสียชีวิต และการประกันสุขภาพ (ใช้บังคับกับบริษัทที่มีคนงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป)
2. กฎหมายเลขที่ 21/2003 ว่าด้วยสหภาพแรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิทธิในการจัดตั้งสหภาพแรงงาน การเป็นสมาชิกของสหภาพ การจัดตั้งสมาพันธ์สหภาพแรงงาน และสภาแห่งชาติของแรงงาน
3. กฎหมายเลขที่ 13/2003 ว่าด้วยกำลังคน ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์กรความร่วมมือด้านแรงงานแบบพหุภาคี และไตรภาคี
4. กฎหมายเลขที่ 2/2004 ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทของแรงงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิธีระงับข้อพิพาทระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง การนำคดีไปสู่ศาล และการตัดสินชี้ขาดตามกฎหมาย

หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบด้านแรงงาน คือ กระทรวงกำลังคนและเคลื่อนย้ายกำลังคน (Ministry of Manpower and Transmigration) ซึ่งมีผู้บริหารสูงสุดคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

นโยบายของกำลังคนอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายแรงงาน เลขที่ 13/2003 ซึ่งยังคงมีผลบังคับใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน

สาระสำคัญของกฎหมายแรงงาน ประกอบด้วย

- พื้นฐาน หลักการ และเป้าหมายของการพัฒนาแรงงาน
- การวางแผนแรงงานและข้อมูลข่าวสารของแรงงาน
- การจัดหาโอกาสที่เท่าเทียมกันของแรงงานและการปฏิบัติต่อกองาน
- การฝึกอบรมแรงงานเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงทักษะแรงงานและประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้น
- การจ้างแรงงานภายใต้โครงการสร้างพลังอำนาจที่สมดุลย์ของแรงงาน ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลในการขยายโอกาสของการทำงาน
- การจ้างแรงงานต่างชาติที่ถูกต้องและตรงกับทักษะ ความสามารถของแรงงาน
- การพัฒนาความร่วมมือกันของแรงงานตามแนวทางของปัญจสิรา (Pancasila) เพื่อมุ่งไปสู่ความเป็นอันหนึ่งเดียวกัน (Harmonious) มีพลังและสร้างสรรค์ (Dynamic) และมีความสัมพันธ์กัน (Relation)
- การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก สถาบัน และข้อตกลงร่วมกัน รวมทั้ง องค์การพหุภาคี องค์การไตรภาคี ความร่วมมือกันทางสังคม และการแก้ปัญหาความขัดแย้งของแรงงาน
- ปกป้องคุ้มครองแรงงาน รวมทั้งสิทธิของแรงงานในการเจรจาต่อรอง ร้องกับนายจ้าง ความมั่นคงของแรงงาน สวัสดิภาพของการทำงาน การคุ้มครองแรงงานสตรี แรงงานเด็กและแรงงานทุพพลภาพ ประกันค่าจ้างแรงงาน สวัสดิการและความมั่นคงทางสังคมของแรงงาน
- การควบคุมกำกับแรงงานให้ปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานอย่างถูกต้อง

จำนวนแรงงาน

จากข้อมูลสถิติด้านแรงงานของหน่วยงานสถิติแห่งชาติ (The Central Bureau of Statistics : BPS) จะเห็นได้ว่าจำนวนคนทำงาน (วัยทำงาน) ในประเทศอินโดนีเซีย เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.01 ต่อปี จากจำนวน 158.92 ล้านคนในปี 2004 เป็น 166.64 ล้านคนในปี 2008.

ในปี 2008 จำนวนกำลังคนทำงานรวมทั้งสิ้น 111.95 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากจำนวน 102.97 ล้านคนในปี 2004 หรือมีอัตราขยายตัวโดยเฉลี่ยต่อปี ร้อยละ 1.87

ปัจจุบันอินโดนีเซียมีจำนวนกำลังคนทำงานมากแต่ก็ยังไม่สามารถรองรับการใช้แรงงานของภาคการผลิตได้ เนื่องจากงานมีอยู่อย่างจำกัดและแรงงานยังขาดทักษะในการทำงาน ในปี 2008 จำนวนคนว่างงานในประเทศได้ลดลงเป็น 9.39 ล้านคนจากจำนวน 11.90 ล้านคนในปี 2005.

โอกาสในการทำงานของแรงงานได้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 90.14 ในปี 2004 เป็นร้อยละ 91.60% ในปี 2008 และหากพิจารณาจากพื้นฐานของการศึกษา พบว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมต้น (Elementary School : SD) หรือผู้ที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับพื้นฐานจะเป็นคนส่วนใหญ่ของกลุ่มคนวัยทำงานในปี 2008 ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 85.66 ล้านคน โดยส่วนใหญ่จำนวน 59.57 ล้านคนอยู่ในชนบท และที่เหลืออยู่ในเมือง

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมต้น (Junior high school : SMP) จะมีประมาณร้อยละ 22.19 หรือ ร้อยละ 36.75 ของจำนวนคนที่อยู่ในวัยทำงาน และประมาณ 19.39 ล้านคนอยู่ในชนบท ส่วนที่เหลืออยู่ในเมือง

ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลาย (Senior high school : SMA) มีร้อยละ 20.49 หรือมีจำนวน 33.93 ล้านคน โดยส่วนใหญ่หรือประมาณ 22.52 ล้านคนอยู่ในชนบท และที่เหลืออยู่ในเมือง

ผู้ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา (Diploma) มีเพียง 4.14 ล้านคน จำนวน 1.31 ล้านคนอยู่ในชนบท และจำนวน 2.83 ล้านคนอยู่ในเมือง ส่วนผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 5.09 ล้านคน โดยส่วนใหญ่หรือจำนวน 4.19 ล้านคนอยู่ในชนบท และที่เหลืออยู่ในเมือง

จำนวนคนวัยทำงานแยกตามพื้นฐานของการศึกษา ปี 2008

ประเภทแรงงาน/การศึกษา	จำนวน (ล้านคน)
จำนวนคนวัยทำงาน	166.64
กำลังแรงงาน	111.95
คนว่างงาน	9.39
คนวัยทำงานแยกตามการศึกษา :	
ประถมต้น (SD)	85.66
ระดับมัธยมต้น (SMP)	36.75
ระดับมัธยมปลาย (SMA)	33.93
ระดับอนุปริญญา (Diploma)	4.14
ระดับมหาวิทยาลัย (University)	5.09

ที่มา : Manpower and Transmigration Ministry

ประเภทของงาน

บริษัทจะจ้างพนักงาน/คนงานแบบประจำ (Permanent workers) แบบสัญญา (Contract workers) และแบบรับช่วงต่อ (Outsourcing workers)

พนักงานประจำจะได้รับเงินเดือน โบนัส และสวัสดิการอื่นๆ ซึ่งแตกต่างจากพนักงานแบบสัญญา และแบบรับช่วงต่อ

พนักงานแบบสัญญาจะได้รับการจ้างตามระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญาจ้างซึ่งได้ทำสัญญากับนายจ้าง และในปัจจุบันการจ้างระบบนี้เริ่มเป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายจากบริษัทต่างๆ หลังจากเกิดวิกฤติการณ์ทางการเงินในปี 1998 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่หลายบริษัทล้มละลายหรือเริ่มจะเกิดการล้มละลาย จึงจำเป็นต้องให้พนักงานของบริษัทออกจากงานโดยการจ่ายเงินชดเชย

ปัจจุบันหลายบริษัทเลือกใช้วิธีการจ้างงานแบบสัญญาเพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายเงินชดเชยในช่วงที่มีการให้พนักงานออกจากงาน โดยปกติสัญญาการจ้างงานจะมีตั้งแต่ 6 - 24 เดือน และนายจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกหรือต่อสัญญาจ้าง พนักงานที่มีการจ้างแบบระบบสัญญาจ้างจะได้รับเงินเดือนเป็นรายเดือน วันหยุดตามศาสนาและไม่มีสวัสดิการใดๆ รัฐบาลมีกฎระเบียบว่าสัญญาการจ้างงานจะมีอายุสูงสุดเพียง 2 ปี และสามารถต่อสัญญาได้อีก 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี

ระบบการจ้างแบบรับช่วงต่อเป็นระบบที่มีการจัดหาพนักงานให้กับบริษัทอื่นๆ ที่มีความต้องการพนักงาน พนักงานที่ได้รับการคัดเลือกภายใต้ระบบการรับช่วงต่ออาจจะมีสถานะเป็นพนักงานอาจมีสถานะเป็นพนักงานประจำหรือพนักงานชั่วคราว บริษัทที่ให้บริกรจัดหาพนักงานรับช่วงต่อจะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงแรงงาน

พนักงานรับช่วงต่ออาจอาจทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานประจำหรือทำงานพิเศษที่เกี่ยวข้องกับงานประจำก็ได้ภายใต้กฎหมายแรงงานเลขที่ 13/2003 มาตราที่ 50 - 55 และมาตราที่ 56 - 59

ภายใต้กฎหมายเลขที่ 13/2003 มาตราที่ 66 มีงานเพียง 5 ประเภทเท่านั้นที่จะได้รับการเสนอให้พนักงานทำงานได้ภายใต้ระบบการรับช่วงต่อ ได้แก่ งานบริการจัดเลี้ยง การให้บริการทำความสะอาด การรักษาความปลอดภัย บริการสนับสนุนการทำเหมือง และบริการขนส่งพนักงาน หากเป็นงานที่นอกเหนือจากงาน 5 ประเภทดังกล่าวอาจไม่ได้รับการเสนอให้พนักงานทำงานได้ภายใต้ระบบดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติบริษัทหลายแห่งไม่ได้ให้ความสนใจต่อกฎระเบียบและการจ้างแรงงานภายใต้ระบบรับช่วงต่อ โดยเฉพาะงานประเภทอื่นๆ ที่นายจ้างมักจะมีการหลบเลี่ยงการจ้างงาน ซึ่งเป็นงานที่ขัดกับกฎระเบียบและผลประโยชน์ของพนักงาน ทั้งนี้ ประโยชน์ที่บริษัทได้รับจากการจ้างงานแบบรับช่วงคือบริษัทไม่มีข้อผูกมัดที่จะต้องจ่ายเงินชดเชย เมื่อใดก็ตามที่ตัดสินใจให้พนักงานออกจากงาน

เวลาทำงาน

ภายใต้กฎหมายแรงงานเวลาทำงานจะต้องไม่มากกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยปกติเวลาทำงานจะเป็น 8 ชั่วโมง/วัน สำหรับผู้ที่ทำงาน 5 วันต่อสัปดาห์ หรือ 7 ชั่วโมงต่อวันสำหรับคนที่ทำงาน 6 วันต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ กฎระเบียบของเวลาทำงานจะไม่มีผลบังคับใช้กับงานในบางสาขาที่กำหนด

การทำงานล่วงเวลา

การทำงานล่วงเวลาจะถูกรับรองกำกับโดยการตัดสินใจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานตามกฎหมายกระทรวงเลขที่ KEP.102/MEN/VI/2004 ทั้งนี้ การทำงานล่วงเวลาจะเป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละบริษัท โดยพนักงานมีสิทธิที่จะได้รับการจ่ายเงินค่าล่วงเวลาในอัตราพิเศษ

วันทำงาน	อัตราตัวคูณพื้นฐาน		
	ปกติ	ชั่วโมงที่ 1	ชั่วโมงถัดไป
วันจันทร์ – วันเสาร์	-	1.5	2
วันอาทิตย์และวันหยุด	2	3	4

ที่มา : Manpower and Transmigration Ministry

การฝึกอบรมของพนักงาน

ตามกฎหมายเลขที่ KEP.261/MEN/XI/2004 ได้กำหนดให้บริษัทที่มีพนักงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไปจะต้องจัดฝึกอบรมให้แก่พนักงานอย่างน้อยร้อยละ 5 ของจำนวนพนักงานทั้งหมดในแต่ละปี

บริษัทที่ถูกกำหนดให้จัดฝึกอบรมในแต่ละปีนั้น จะต้องจัดเตรียมกำหนดการฝึกอบรมรายปี ประกอบด้วยประเภทของการฝึกอบรม ระยะเวลาและสถานที่ของการฝึกอบรม ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรมจะเป็นความรับผิดชอบของบริษัททั้งหมด

สิทธิของพนักงานและวันหยุด

- เงินเดือน
- โบนัส
- สวัสดิการอื่นๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายของที่พักอาศัย และเงินกู้
- ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล
- ค่าใช้จ่ายในการคลอดบุตร และวันลาพักคลอดบุตร 3 เดือน(1.5 เดือนก่อนคลอดบุตร และ 1.5 เดือนหลังจากคลอดบุตร) สำหรับพนักงานผู้หญิง
- ประกันสังคม
- วันหยุดรายสัปดาห์ กำหนดให้หยุด 1 วัน หลังจากทำงาน 6 วัน และวันหยุด 2 วันหลังจากทำงาน 5 วัน
- วันหยุดรายปี กำหนดให้มีวันหยุดได้ 12 วันทำงาน หลังจากทำงานต่อเนื่องกัน 12 เดือนขึ้นไป
- วันหยุดพักผ่อน กำหนดให้หยุดได้ไม่เกิน 2 อาทิตย์ หลังจากทำงานมาแล้วอย่างน้อย 6 ปี
- วันหยุด ตามกฎกระทรวงแรงงานเลขที่ 04/MEN/1994 บริษัทจะถูกกำหนดให้พนักงานได้รับวันหยุดทางศาสนาทุกปี

สหภาพแรงงาน

ภายใต้กฎหมายฉบับที่ 21 ปี 2000 รัฐบาลอนุญาตให้แรงงานทุกคนมีสิทธิในการจัดตั้งสหภาพแรงงานและเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน ทั้งนี้ บริษัทที่มีคนงานอย่างน้อย 10 คนก็สามารถจัดตั้งสหภาพแรงงานได้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนกับนายจ้าง สหภาพแรงงานสามารถจัดตั้งเป็นโดยพนักงานในบริษัทหรือบุคคลภายนอกนอกบริษัทก็ได้ ทั้งนี้รูปแบบสหภาพแรงงานถือ

เป็นองค์กรอิสระ เปิดเผย ประชาธิปไตย และรับผิดชอบ ในการต่อสู้เพื่อแรงงาน ในกรณีที่มิชอบโต้แย้งกับนายจ้าง องค์การของรัฐที่เกี่ยวกับของกับเรื่องแรงงาน คือ สมาพันธ์แรงงานแห่งชาติ (Federation of Indonesian Workers : FSPSI) ซึ่ง ประกอบด้วย สหภาพแรงงาน 21 แห่ง และ SPLP 13 แห่ง

ตามกฎหมายแรงงานของรัฐมนตรีกฎกระทรวงแรงงาน ฉบับที่ 03/ Men/1993 กำหนดให้สมาพันธ์ของสหภาพแรงงานที่สามารถจดทะเบียนได้ นั้น จะต้องมิสมาชิกเป็นสหภาพแรงงานของบริษัทต่างๆอย่างน้อย 5 แห่ง ใน 25 เกาะ และ 5 หรือ จังหวัด หรือ มีสมาชิกเป็นแรงงานทั่วประเทศ อย่างน้อย 10,000 คน หรือ มีสมาชิกเป็นสหภาพแรงงาน 10 แห่ง สมาชิกของสหภาพแรงงาน นั้นต้อง จ่ายค่าสมาชิกรายเดือน ตามกฎหมาย ฉบับที่ No. KEP.187/MEN/IX/2004 นอกจากนี้กำหนดให้สามารถจัดตั้งสภาแห่งสหภาพแรงงานได้ โดยมีสมาพันธ์ ของสหภาพแรงงานตั้งแต่ 3 สมาพันธ์ขึ้นไป

นับตั้งแต่ช่วงปฏิรูปของประเทศ สหภาพแรงงานมีบทบาทที่สำคัญในการต่อสู้ เรียกร้องสิทธิของแรงงาน เรียกร้องค่าจ้างขั้นต่ำ (Regional minimum weight (UMR) การระงับข้อพิพาท การประท้วงตามท้องถนน การรณรงค์ต่อสภาผู้ แทนราษฎร

เพื่อป้องกันการปลดพนักงานจำนวนมากออกและการระงับข้อพิพาทระหว่าง พนักงานและนายจ้าง รัฐบาลจึงได้จัดตั้ง คณะกรรมการ 2 ฝ่าย ขึ้น ตามกฎ กระทรวงที่ PER.32/MEN/XII/2008. ณ ปี 2009, คณะกรรมการ 2 ฝ่าย ประกอบด้วย 11,832 บริษัท ตัวแทน 210 ในเทศบาลชุมชนต่างๆ ครอบคลุม 31 แห่ง และ คณะกรรมการของรัฐ

ในระดับชาติ คณะกรรมการไตรภาคี (LKS) ประกอบด้วย ตัวแทนภาครัฐ สหภาพแรงงาน และองค์กรนายจ้าง ซึ่งผลประโยชน์ของทั้งสามฝ่ายนี้จะถูก กำหนดและปกป้องให้ความเป็นธรรมโดยกฎหมาย

การประกันสังคมของแรงงาน

รัฐบาลได้จัดตั้งโครงการประกันสังคมเพื่อแรงงาน ที่เรียกว่า Jamsostek Jaminan Sosial Tenaga Kerja. ภายใต้กฎหมายฉบับที่ No 3 ในปี 1992 ตามการอนุมัติของกระทรวงแรงงานที่ KEP .67/MEN/2004

โครงการประกันสังคม ดังกล่าวนี้อยู่ภายใต้การกำกับของ หน่วยงานประกันสังคมของรัฐ ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การประกันการเกษียณอายุ
- การประกันสุขภาพ
- การประกันอุบัติเหตุจากการทำงาน
- การประกันการเสียชีวิต

เบี้ยประกันของโครงการประกันสังคม ดังกล่าว จะคิดจาก 5.7% ของเงินเดือน และ 3.7% สมทบจากนายจ้าง และที่เหลือจากส่วนสมทบของพนักงาน นายจ้างที่มีลูกจ้าง 10 คนขึ้นไป ที่มีอัตราค่าจ้างต่อคน 1 ล้านรูเปียขึ้นไป จะต้องเข้าร่วมกับโครงการดังกล่าวนี้ หากเจ้าของธุรกิจที่ไม่มีลูกจ้างก็สามารถเข้าร่วมโครงการนี้ได้เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม มีหลายบริษัท ที่ไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญต่อสิทธิของแรงงานที่ควรจะได้ ก็ไม่ต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการดังกล่าว แม้ว่าจะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ก็ตาม ทั้งประเทศ มีบริษัทขนาดใหญ่ ถึง 190,000 แห่งทั่วประเทศ แต่มีเพียง 91,000 บริษัท เท่านั้นที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว

รัฐบาลพยายามที่จะขยายขอบเขตของโครงการประกันแห่งชาติขึ้น โดยการออกกฎหมายฉบับที่ 40 ในปี 2004 เรียกว่า โครงการประกันสังคมแห่งชาติ (National Social Security System : SJSN)

อัตราค่าจ้างแรงงาน

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (The regional minimum wage : UMR) เป็นมาตรฐานค่าจ้างของแรงงานในประเทศ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำนี้ถูกกำหนดโดยสภาค่าจ้าง ภายใต้ความรับผิดชอบดูแลของประธานาธิบดีที่ 107 ในปี 2004, ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการไตรภาคี คือ ตัวแทนของภาครัฐ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน) สหภาพแรงงาน และ องค์กรนายจ้าง

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เริ่มจากการสำรวจค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการดำรงชีวิต ซึ่งนำเสนอโดยสภาค่าจ้างในแต่ละภูมิภาค ต่อ องค์กรปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำนี้จะมีการทบทวนความเหมาะสม ทุกปี และใช้กับแรงงานทั่วไป และแรงงานที่มีสัญญาจ้าง 1 ปีขึ้นไป

อัตราค่าจ้างในแต่ละภูมิภาคถูกกำหนดโดยผู้ว่าของแต่ละจังหวัด ซึ่งจะแตกต่างกันไป ในปี 2009 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ถูกปรับสูงขึ้น 9%-16% จากปี 2008 ในหมู่เกาะอีเรียนจาตะวันตก อัตราค่าจ้างขั้นต่ำปี 2009 อยู่ที่ 1,180,000 รูเปีย ขณะที่หมู่เกาะชวาตะวันออก ค่าจ้างขั้นต่ำอยู่ที่ 570,000 รูเปีย

วันที่ 22 ตุลาคม 2008 ภายใต้การประชุมร่วมของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง 3 กระทรวง คือ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย และ (SKB PER.16/MEN/X/2008, 49/2008, 922.1/M-IND/10/2008 and 39/M-DAG/PER/10/2008) ได้เปลี่ยนแปลงการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำว่ารัฐบาลจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำอีกต่อไป หากแต่จะเป็นการเจรจาต่อรองระหว่างตัวแทนของนายจ้างและลูกจ้างเท่านั้น

ตารางที่ 9.1

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ในปี 2009 แยกตามรายจังหวัด

ลำดับที่	จังหวัด	ปี 2008 (พันรูเปีย)	ปี 2009 (พันรูเปีย)
1	NAD	1.000	1.157
2	สุมาตราตอนเหนือ	822.2	905
3	สุมาตราตะวันตก	800	880
4	รีเอา	800	901.6
5	หมู่เกาะรีเอา	833	892
6	จัมบี	724	800
7	สุมาตราตอนใต้	743	824.73
8	บังกา เบอริง	813	850
9	เบ็งกอลู	690	727
10	ลำปุง	617	-
11	ชาวตะวันตก	568.19	628.19
12	จาร์กาทา	972.60	1.069.86
13	บันเตน	837	917.5
14	ชาวตอนกลาง	547	575
15	ยอร์กจาร์กาทา	586	700
16	ชาวตะวันออก	500	570
17	บาห์ลี	682	760
18	West Nusatenggara	730	865
19	East Nusatenggara	650	775
20	กาลิมันตันตะวันตก	645	705
21	กาลิมันตันตอนใต้	825	930
22	กาลิมันตันตอนกลาง	765.87	888.41
23	กาลิมันตันตะวันออก	889.65	955
24	โมลุกกะ	700	775
25	โมลุกกะตอนเหนือ	700	-
26	โกรอนตาโร	600	675
27	สุลาเวสีตอนเหนือ	845	929.5
28	สุลาเวสีตะวันออกเฉียงใต้	700	770
29	สุลาเวสีตอนกลาง	670	720
30	สุลาเวสีตอนใต้	740.52	905
31	สุลาเวสีตะวันตก	760.5	-
32	ปาปัวนิวกินี	1.105.5	-
33	อิเรียนจายาตะวันตก	1.105.5	1.180

ที่มา : Salary directorate & Jamsostek, PHI Directorate & Jamsostek, Manpower and Transmigration Ministry December 2008

แรงงานต่างชาติ

ตามกฎหมายกระทรวงแรงงานฉบับที่ PER 02/MEN/III/2008 อนุญาตให้แรงงานต่างชาติที่ถือวีซ่าอินโดนีเซีย สามารถทำงานในอินโดนีเซียได้ รวมทั้งแรงงานท้องถิ่น เพื่อการถ่ายทอดความรู้

หน่วยงานที่อนุญาตให้สามารถจ้างแรงงานต่างชาติได้ คือ (TKAs) :

- สำนักงานตัวแทนการกระหว่างประเทศ
- สำนักตัวแทนของบริษัทในต่างประเทศ หรือ สำนักข่าวต่างประเทศ
- บริษัทลงทุนของต่างประเทศ (PMA)
- บริษัทลงทุนของอินโดนีเซีย (PMDN)
- บริษัทที่ดำเนินงานเพื่อโครงการของรัฐ และโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ
- สถาบันเพื่อสังคม การศึกษา วัฒนธรรม และศาสนา
- ธุรกิจบริการ .

นายจ้างของแรงงานต่างชาติ จะต้องมีการจัดทำแผนการใช้แรงงานต่างชาติ (RPTKA) ซึ่งจะต้องมีเหตุผลในการใช้แรงงานต่างชาติ ตำแหน่ง ค่าจ้าง จำนวน สถานที่ทำงาน ระยะเวลาการจ้าง และจำนวนแรงงานท้องถิ่นที่จะทำงานด้วย และแผนการใช้แรงงานต่างชาติที่มากกว่า 50 คน ขึ้นไป จะต้องได้รับการอนุมัติจากอธิบดี กระทรวงแรงงาน แต่หากความต้องการจ้างแรงงานต่างชาติที่น้อยกว่า 50 คน นั้น ก็สามารถขออนุมัติจากผู้อำนวยการกอง ของกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้ใบอนุญาต ให้ใช้แรงงานต่างชาติ นี้จะต้องถูกต้องอายุทุก ๆ ปี

นายจ้างที่มีแรงงานต่างชาติทำงานนั้น จะต้องจัดให้แรงงานต่างชาตินั้นเข้าร่วมโครงการประกันสังคม ด้วย โดยที่แรงงานต่างชาติที่ได้รับค่าจ้างต่อเดือนเกิน 100 เหรียญสหรัฐ นายจ้างจะต้องจ่ายเงินล่วงหน้าให้กับกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน (Dana Pengembangan Keahlian dan Keterampilan : DPKK) โดยการโอนเข้าบัญชีธนาคารของรัฐที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนดไว้

แรงงานต่างชาติไม่อนุญาต ให้ทำงานมากกว่า 1 ตำแหน่ง และ ทำงานสองแห่ง ตำแหน่งของแรงงานต่างชาติ คือ ช่างเทคนิค ผู้เชี่ยวชาญ ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ คณะผู้แทน ที่ปรึกษา

A photograph of the Bank Indonesia building, a grand neoclassical structure with a prominent pediment and columns. The building is light-colored with dark accents. A balcony with a decorative railing is visible on the second floor. In the foreground, there is a white ornate street lamp with two spherical globes. The sky is clear and blue.

BANK INDONESIA

การเงินและการธนาคาร

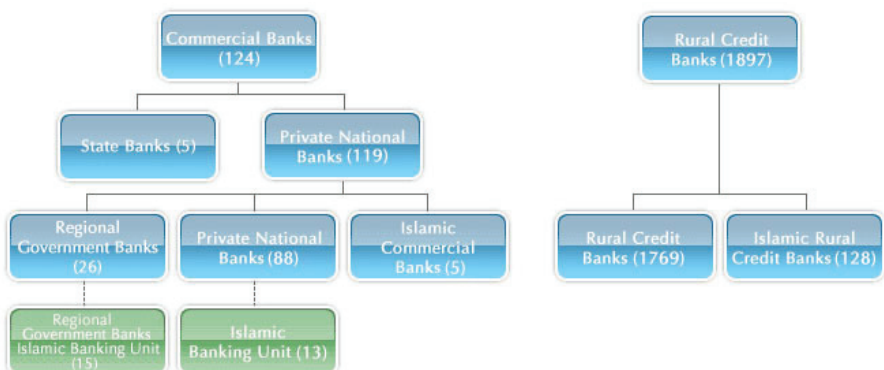
บทที่ 10. การเงินและการธนาคาร

สถาบันการเงินในอินโดนีเซีย

หน้าที่พื้นฐานของธนาคารในอินโดนีเซีย คือ การเป็นตัวกลางในการนำเงินฝากจากด้านที่มีเงินส่วนเกิน เพื่อเป็นช่องทางในการจัดสรรเงินให้กับด้านที่ขาดเงินทุน ตามกฎหมายเรื่องการธนาคารในอินโดนีเซีย ธนาคารในอินโดนีเซีย แบ่งเป็น ธนาคารเพื่อการพาณิชย์ และ ธนาคารท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างกันในเรื่องของระบบการเบิกจ่าย และ ขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงาน หากแบ่งประเภทของธนาคารตามคำจำกัดความเรื่องการดำเนินงาน ธนาคารในอินโดนีเซีย จะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ธนาคารที่ดำเนินการเพื่อการแสวงหากำไรหรือดอกเบี้ย และ ธนาคารที่ไม่ได้ดำเนินการเพื่อแสวงหากำไรหรือดอกเบี้ย

หลักการดำเนินการธนาคารโดยไม่ได้แสวงหากำไรหรือดอกเบี้ยนั้นเป็นไปตามกฎหมายอิสลาม ว่าด้วยการดำเนินธุรกรรมต่าง ๆ ของธนาคาร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของพระผู้เป็นเจ้า fatwa ขององค์กรอิสลามซึ่ง ธนาคารที่ดำเนินการโดยไม่ได้แสวงหากำไร หรือดอกเบี้ยนั้นมีทั้งที่เป็นธนาคารเพื่อการพาณิชย์ และ ธนาคารท้องถิ่น

โครงสร้างสถาบันทางการเงินในอินโดนีเซีย (ณ เดือนธันวาคม 2008)

จำนวนธนาคารในอินโดนีเซีย

จำนวนธนาคารในอินโดนีเซียได้ลดลงแต่จำนวนสาขาของธนาคารได้เพิ่มขึ้น ในปี 2008 มีทั้งหมด 124 ธนาคาร ลดลง จากปี 2007 ที่มีธนาคารทั้งหมด 130 สาขา แต่จำนวนสาขาของธนาคารรวมทั้งหมดกลับมากขึ้น โดยในปี 2008 มีจำนวนสาขารวม 10,936 สาขา เพิ่มขึ้น 13% จากปี 2007

สัดส่วนของธนาคารรัฐและธนาคารเอกชน

ภายหลังการควบรวมธนาคารต่าง ๆ ภายหลังวิกฤติการเงินของโลกในปี 1998 จำนวนธนาคารในประเทศ

อินโดนีเซีย เหลือเพียง 121 แห่งในเดือนกันยายน ปี 2009 จากทั้งหมด 135 แห่ง ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ซึ่ง ธนาคาร 121 แห่งที่เหลืออยู่ คือ ธนาคารของรัฐ 4 แห่ง คือ Bank Mandiri, Bank Rakyat Indonesia : BRI), Bank Negara Indonesia (BNI) and Bank Tabungan Negara : BTN) และที่เหลืออีก 117 แห่งเป็นธนาคารเอกชน ธนาคารของรัฐ 3 แห่งแรก เป็น 3 ธนาคารที่ใหญ่ที่สุดของประเทศในด้านสินทรัพย์รวมของธนาคาร โดยในเดือนกันยายน 2009 สินทรัพย์ของธนาคารทั้งหมด คือ 2,393 ล้านล้านรูเปีย โดยที่สินทรัพย์รวมของธนาคารของรัฐทั้ง 4 แห่ง คิดเป็น 876 ล้านล้านรูเปีย ในด้านสินเชื่อ ธนาคารของรัฐทั้ง 4 แห่งปล่อยสินเชื่อรวม 524 ล้านล้านรูเปีย ขณะที่ธนาคารเอกชนทั้งหมดปล่อยสินเชื่อรวม 1,377 ล้านล้านรูเปีย

ธนาคารต่างชาติ

รัฐบาลกลางของอินโดนีเซียอนุญาตให้ธนาคารต่างชาติเปิดดำเนินการในประเทศได้ ในรูปแบบของการเป็นสาขาในต่างประเทศ หรือ สำนักงานตัวแทน ในต่างแดน ธนาคารต่างชาติที่เปิดในลักษณะของการเป็นธนาคารสาขาใน

ต่างประเทศนั้น ดำเนินการเต็มรูปแบบเหมือนกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ขณะที่ธนาคารต่างชาติในรูปแบบของสำนักงานตัวแทนในต่างแดนนั้นจะดำเนินการเสมือนการเป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างธนาคารในสำนักงานใหญ่ และลูกค้าในประเทศอินโดนีเซียหรือ การเป็นตัวแทนในการส่งเสริม หรือ สนับสนุนธนาคารต่างชาติอื่น ๆ เท่านั้น

ธนาคารต่างชาติที่เปิดดำเนินการในอินโดนีเซีย ได้แก่

- ธนาคารอเมริกันเอ็กซ์เพรส American Express Bank Ltd.
- ธนาคารแห่งอเมริกา Bank of America, N.A.
- ธนาคารแห่งประเทศจีน Bank of China Limited
- ซิตี้แบงก์ Citibank N.A.
- ธนาคารแห่งประเทศเยอรมัน Deutsche Bank Ag.
- เจ พี มอร์แกน เชส แบงก์ JP. Morgan Chase Bank, N.A.
- ธนาคารแห่งประเทศสกอตแลนด์ Royal Bank of Scotland
- ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ Standard Chartered Bank
- ธนาคารกรุงเทพ The Bangkok Bank Comp. Ltd.
- ธนาคารโตเกียว มิทซูบิชิ The Bank of Tokyo Mitsubishi Ufj Ltd.
- ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ The Hongkong & Shanghai B.C.

ทั้งนี้ ธนาคารต่างชาตินั้นสาขาเปิดดำเนินการร่วมทุนกับธนาคารท้องถิ่นในประเทศอินโดนีเซีย ได้ด้วยเช่นกัน

การขอจัดตั้งธนาคาร และ สาขาของธนาคาร

การจัดตั้งธนาคารพาณิชย์

ธนาคารพาณิชย์สามารถขอจัดตั้งและดำเนินธุรกิจตามระบบดั้งเดิม หรือ ตามหลักของการไม่แสวงหากำไรหรือดอกเบี้ย ซึ่งการออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการธนาคารด้วยวิธีนี้ ออกโดยคณะกรรมการดูแลและกำกับกิจการธนาคารของธนาคารกลางของอินโดนีเซีย ทั้งนี้เงินลงทุนจะต้องไม่ต่ำกว่า 3 ล้านล้านรูเปีย โดยผู้ขออนุญาตดำเนินกิจการธนาคารพาณิชย์ในอินโดนีเซียนั้น ต้องเป็นคนพื้นเมือง และหรือ ผู้ได้รับอนุญาตทางกฎหมาย หรือ คนพื้นเมือง และหรือ ผู้ได้รับอนุญาตทางกฎหมายที่เป็นผู้ร่วมลงทุนกับชาวต่างชาติ

การจัดตั้งธนาคารในท้องถิ่น

ธนาคารในท้องถิ่นสามารถขอจัดตั้งและดำเนินธุรกิจโดยการออกใบอนุญาตโดยธนาคารกลางของอินโดนีเซีย โดยผู้ขอจัดตั้งต้องเป็นคนพื้นเมืองที่มีสัญชาติอินโดนีเซีย หรือ รัฐบาลท้องถิ่นนั้น ๆ

การขอจัดตั้งธนาคารต่างประเทศในรูปแบบที่เป็นสาขาต่างประเทศ

การขอเปิดธนาคารต่างประเทศในรูปแบบของการเป็นสาขาในต่างประเทศสาขาหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องได้รับการประเมินเครดิตในระดับ A โดยผู้ประเมินที่ได้รับมาตรฐานสากล
2. เป็นธนาคารที่อยู่ใน 200 อันดับแรกของโลก จากมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด
3. ต้องมีเงินทุนในการดำเนินกิจการไม่น้อยกว่า 3 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ หรือเทียบเท่า

4. ต้องแสดงเอกสารจากธนาคารในประเทศที่สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ว่า จะไม่มีการเปิดสาขาในประเทศอินโดนีเซีย

การขอเปิดธนาคารต่างประเทศในรูปแบบที่เป็นสำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ

สำนักงานตัวแทนของธนาคารต่างชาตินั้นสามารถดำเนินการได้ ถ้าหากธนาคารต่างชาตินั้นใหญ่ติด 1 ใน 300 ธนาคารที่ใหญ่ที่สุดในโลก โดยวัดจากมูลค่าสินทรัพย์รวม สำนักงานตัวแทนฯ ได้รับอนุญาตให้ทำธุรกรรมต่อไปนี้

1. จัดหาข้อมูลให้กับบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นตามคำร้องขอและรักษาความสัมพันธ์กับสำนักงานใหญ่และสาขาของธนาคารต่างชาติ
2. ประสานงานสำนักงานใหญ่หรือสาขาในต่างประเทศ ในการกำกับและติดตามหลักประกันสินเชื่อที่อยู่ในอินโดนีเซีย
3. กระทำการในฐานะที่เป็นตัวแทนของธนาคารต่างชาติในการติดต่อกับหน่วยงานภาครัฐหรือสถาบันต่าง ๆ ตามความต้องการของสำนักงานใหญ่หรือสาขาในต่างประเทศของธนาคาร
4. เสมือนสาขาในต่างประเทศของธนาคารต่างชาตินั้น ๆ
5. กระทำการควบคุมและติดตามโครงการต่าง ๆ ที่สำนักงานใหญ่ หรือสาขาในต่างประเทศของธนาคารนั้น ๆ ที่เป็นผู้สนับสนุนทางการเงินทั้งหมด หรือ ร่วมกับสถาบันการเงินอื่น ๆ
6. ดูแลและกำกับกิจกรรมส่งเสริมการตลาดในการแนะนำธนาคารต่างชาตินั้น ๆ ให้เป็นที่รู้จักต่อสาธารณชน
7. จัดหาข้อมูลการค้า เศรษฐกิจ และการเงินในอินโดนีเซีย ให้กับองค์กรหรือหน่วยงานต่างชาติ
8. ให้ความช่วยเหลือผู้ส่งออกชาวอินโดนีเซียในการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ โดยเครือข่ายการทำงานระหว่างประเทศของสำนักงานตัวแทนสาขา

การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ของธนาคาร

สินทรัพย์โดยรวมของธนาคารในอินโดนีเซียได้เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี โดยเฉพาะปีละ 13.6% ในปี 2007 สินทรัพย์รวมของทั้งระบบ คิดเป็น 1.986 ล้านล้านรูเปีย หรือเพิ่มขึ้น 17,3% จากปี 2006 ซึ่งถือเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นที่สูงที่สุดในรอบ 5 ปี โดยในปี 2008 สินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นเป็น 2.310 ล้านล้านรูเปีย

ธนาคารที่ใหญ่ที่สุดในอินโดนีเซีย คือ ธนาคาร แมนดิริ (Bank Mandiri) มีสินทรัพย์รวม 298 ล้านล้านรูเปีย รองลงไปคือ ธนาคาร Central Asia (BCA) 227 ล้านล้านรูเปีย และอันดับสาม คือ ธนาคาร Bank Rakyat Indonesia (BRI) 219,5 ล้านล้านรูเปีย ณ เดือนกันยายน 2008

ตารางที่ 10.1

สินทรัพย์ของธนาคารในอินโดนีเซีย ณ กันยายน 2009 (พันล้านรูเปีย)

ธนาคาร	สินทรัพย์ (ล้านรูเปีย)
Bank Mandiri	345.509
Bank Rakyat Indonesia	273.355
Bank Central Asia	271.832
Bank Negara Indonesia	201.530
PT Bank CIMB Niaga Tbk	101.175
PT Bank Danamon Indonesia Tbk	98.003
PT Pan Indonesia Bank Tbk	72.280
PT Bank Permata Tbk	57.015
PT Bank Internasional Indonesia Tbk	54.587
Citibank N.A	53.583
สินทรัพย์รวมของ 10 ธนาคารชั้นนำ	1.528.869

ที่มา : ธนาคารแห่งชาติอินโดนีเซีย

ผลประกอบการของธนาคาร

ธุรกิจธนาคารได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วหลังการฟื้นตัวทางวิกฤติทางการเงินในปี 1998 ในปัจจุบันการควบคุมอย่างใกล้ชิดของธนาคารกลางในการเฝ้าติดตามธนาคารพาณิชย์ในการดำเนินธุรกิจอย่างรอบคอบ ธนาคารในอินโดนีเซีย

ส่วนใหญ่จึงสามารถดำเนินต่อไปอย่างปลอดภัยในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจทั่วโลกในช่วงปี 2007-2008 ซึ่งส่งผลต่อผลประกอบการของธนาคารต่าง ๆ ที่ลดลงเล็กน้อย

ตารางที่ 10.2

ดัชนีของระบบการธนาคาร

(ล้านรูเปีย)

ลำดับที่	รายการ	ธันวาคม 2008	กรกฎาคม 09
1	เงินทุน	1,939.20	1,969.30
1	เงินกู้	10.30	12.90
2	หลักทรัพย์	17.10	14.30
3	กองทุน	1,806.60	1,753.30
	a. รูเปีย	1,516.10	1,460.40
	b. เงินสกุลอื่น ๆ	290.5	292.80
4	การกู้ยืมในตลาดเงิน	135.2	158.60
2	เงินกู้	1,824.30	1,871.46
1	พันธบัตรรัฐบาลกลาง	194.4	166.50
2	หลักทรัพย์อื่น ๆ **	78	83.70
3	การให้กู้เงินในตลาดเงิน	220	213.80
4	ส่วนของเจ้าของทุน	8.9	6.60
5	สินเชื่อ	1,370.20	1,353.60
	a รูเปีย	1,141.00	1,071.10
	b เงินสกุลอื่น ๆ	229.20	282.50
3	สินทรัพย์	2,310.60	2,331.40
4	เงินลงทุน	219.20	324.80
5	ผลประกอบการ		
1	หนี้เสีย (NPL)		
	a มูลค่า	63.30	50.90
	b สัดส่วนต่อเงินกู้ทั้งหมด (%)	4.60	3.80
2	กำไร/ขาดทุน	36.60	48.10
	a จากการดำเนินการ	22.50	29.90
	b ที่ไม่ได้มาจากการดำเนินการ	14.10	18.20
3	ดอกเบี้ยสุทธิ	10.60	10.80
6	รายการอื่น ๆ		
1	จำนวนธนาคาร	122	124
2	จำนวนสาขาของธนาคาร	12,571	10,936

ที่มา : Bank Indonesia

ธนาคารที่มีผลกำไรมากที่สุดในอินโดนีเซียในปี 2008

ธนาคาร BRI เป็นธนาคารที่ปล่อยสินเชื่อมากที่สุด และสามารถดำเนินการมีผลกำไรสูงสุด ในอินโดนีเซีย ในปี 2008 เป็นธนาคารของรัฐสามารถทำกำไรได้ 4.02 ล้านล้านรูเปีย

ธนาคารอื่น ๆ ที่สามารถทำกำไรสูง รองลงไป คือ BCA และ Bank Mandiri คิดเป็น 3.99 และ 3.95 ล้านล้านรูเปีย

ตารางที่ 10.3

ผลประกอบการของธนาคารในอินโดนีเซีย ช่วงปี 2003 – 2008

ธนาคาร	กำไร/ขาดทุน
Bank Mandiri	3,953,196
Bank Central Asia	3,999,501
Bank Rakyat Indonesia	4,024,724
Bank Negara Indonesia	832,290
Danamon	1,763,117
Bank Pan Indonesia	671,540
CIMB Niaga	624,096
Bank Internasional Indonesia	392,260
Permata	383,888
Citibank N.A.	1,148,069
Bank Tabungan Negara	316,300
Bank Ekspor Indonesia	212,464
Bank Mega	397,072
Total	18,718,517

ที่มา : ธนาคารแห่งชาติอินโดนีเซีย

อัตราดอกเบี้ย

ภายหลังวิกฤติการเงินทั่วโลกในปี 2008 ธนาคารกลางของอินโดนีเซีย ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (BI Rate) เหลือเพียง 6.5% ซึ่งถือเป็นอัตราที่ต่ำที่สุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา อัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลาง สูงที่สุด ในเดือนสิงหาคม ปี 2008 คือ 11% ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ หลังจากนั้น ธนาคารกลาง ได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงด้วย แต่ก็ยังน้อยกว่าที่คาดหวัง โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เดือน สิงหาคม 2009 อยู่ที่ระดับ 13%-15% ต่อปี

ตารางที่ 10.4
อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ย (%)

	31 สิงหาคม 2009	31 สิงหาคม 2008
- IIBOR		
1. ข้ามคืน (N)	6.3	3.0
2. 1 เดือน	6.7	10.0
- อัตราดอกเบี้ยธนาคารกลาง BI Rate		
1. เดือน	6.50	8.00
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์แยกตามประเภทเงินฝาก		
เงินฝากกระแสรายวัน - รูเปีย	2.59	2.91
- เงินต่างประเทศ	0.63	1.15
เงินฝากประจำ (1 เดือน) - รูเปีย	7.27	9.41
- เงินต่างประเทศ	1.99	3.50
เงินฝากออมทรัพย์ - รูเปีย	2.82	3.02
- เงินต่างประเทศ	0.96	1.25
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้โดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์แยกตามวัตถุประสงค์		
เงินทุนหมุนเวียน - รูเปีย	13.68	13.53
- เงินต่างประเทศ	5.17	5.86
การลงทุน - รูเปีย	12.78	12.92
- เงินต่างประเทศ	6.17	6.36
การบริโภค - รูเปีย	15.94	15.14
- เงินต่างประเทศ	0.81	3.58
หมายเหตุ : IIBOR= Jakarta Inter Bank Offered Rate		
BI= Bank Indonesia (ธนาคารกลาง)		
ที่มา : ธนาคารแห่งชาติอินโดนีเซีย		

การซื้อขายสินเชื่อ

สินเชื่อของธนาคาร แบ่งเป็น สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค สินเชื่อเพื่อการลงทุน และ สินเชื่อเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ สินเชื่อเพื่อการอุปโภคและบริโภค ได้แก่ สินเชื่อบุคคล เพื่อใช้ในการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า ที่อยู่อาศัย รถยนต์ หรือ รถจักรยานยนต์ สินเชื่อเพื่อการลงทุน และ สินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน เป็นสินเชื่อสำหรับธุรกิจ หรือ นิติบุคคล

สินเชื่อเพื่อการลงทุนหรือเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน จะขอได้ไม่เกิน 5 พันล้านรูเปีย สำหรับธุรกิจขนาดกลาง หรือ ขนาดย่อม บริษัทเงินทุนหลายแห่งก็ให้บริการสินเชื่อทั้งสองประเภทนี้ด้วย ได้แก่ สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อสินค้าทุน ยานพาหนะ โรงงาน และ อื่น ๆ

บริษัทที่ตั้งอยู่ในอินโดนีเซีย และมีหลายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี สามารถยื่นเสนอขอสินเชื่อจากธนาคาร หรือบริษัทเงินทุนเหล่านั้นได้ โดยที่ธนาคารได้กำหนดหลักการและเอกสารที่ต้องการ เช่น หนังสือจัดตั้งบริษัท ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ หลักฐานการเสียภาษี ที่อยู่บริษัท และหลักประกัน ซึ่งอาจจะเป็นโฉนดที่ดิน อาคาร และ หลักทรัพย์ต่าง ๆ เช่น ใบหุ้น การยื่นขอสินเชื่อจะต้องอธิบายวัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อ การชำระคืน ซึ่งธนาคารจะทำการพิจารณาสินเชื่ออีกครั้งหนึ่ง

ภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจในปี 1998 ธนาคารต่าง ๆ จะเข้มงวดในการพิจารณาคัดเลือกการให้สินเชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินเชื่อสำหรับธุรกิจ การประเมินสินเชื่อนั้นจะทำการวิเคราะห์ภาพรวมในระดับมหภาค และรายละเอียดเชิงลึกในด้านต่าง ๆ หรือการวิเคราะห์ระดับจุลภาค ธนาคารส่วนใหญ่จะร้องขอบุคคลค้าประกันในโฉนดที่ดินหลักประกัน

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ในปี 1986 อินโดนีเซีย เปิดให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแบบลอยตัว ตั้งแต่นั้นมาค่าเงินรูเปียที่เป็นทางการกับตลาดมืดไม่แตกต่างกันมากนัก ในปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจึงมีเฉพาะผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทนี้เท่านั้น

ในช่วงวิกฤตการเงิน โดยเฉพาะปี 2008 อัตราแลกเปลี่ยนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก จึงส่งผลให้เกิดความแตกต่างระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคาร กับ ร้านที่ให้แลกเปลี่ยนเงิน (Money changer) แตกต่างกันอย่างมาก แต่ในปลายปี 2009 อัตราแลกเปลี่ยนค่อนข้างเสถียรภาพ ความแตกต่างดังกล่าวจึงหมดไป

อัตราแลกเปลี่ยนตามตารางข้างล่างนี้แสดงถึง ค่าของเงินรูเปียต่อ 1 ดอลลาร์ ณ วันที่ 5 มกราคม 2553

	อัตราที่ธนาคารจะขาย (US\$ 1)	อัตราที่ธนาคารจะซื้อ (US\$ 1)
Bank Indonesia	9,808	8,808
Money Changer	9,420	9,220

นโยบายเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ตามกฎหมายฉบับที่ 24 ปี 1999 รัฐบาลอนุญาตให้ใช้นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศแบบลอยตัว โดยไม่จำกัดวงเงินที่จะให้มีการเคลื่อนย้ายไปประเทศต่าง ๆ อย่างไรก็ตามในการป้องกันฟอกเงิน รัฐบาลจึงออกกฎหมายฉบับที่ 25 ปี 2003 กำหนดให้ธนาคารต่าง ๆ ต้องรายงานและเก็บบันทึกรายละเอียดการทำธุรกรรม ในกรณีที่จำนวนเงินมากกว่า 100 ล้าน ธนาคารจะต้องขอหลักฐานจากลูกค้าให้แสดงถึงแหล่งที่มาของเงินจำนวนมากดังกล่าว วัตถุประสงค์ของการโอนเงิน และความสัมพันธ์ระหว่างผู้โอนและผู้รับโอนเงิน

ธนาคารกลางกำหนดจำนวนเงินสต็อกที่จะนำเข้าหรือออกนอกประเทศไม่เกิน 100 ล้านรูเปีย การเคลื่อนย้ายเงินสต็อกที่มากกว่า 100 ล้านรูเปีย จะต้องได้รับการอนุญาตให้ทำโดยต้องมีวัตถุประสงค์หรือความจำเป็นเป็นพิเศษ หากเป็นเงินสต็อกจำนวนน้อยกว่าที่กำหนดไว้ 100 ล้านรูเปีย สามารถนำเข้าหรือออกประเทศได้ แต่จะต้องรายงานให้กรมศุลกากรรับทราบทุกครั้ง

คำแนะนำการทำธุรกิจในประเทศอินโดนีเซีย

บทที่ 11 คำแนะนำการทำธุรกิจในประเทศอินโดนีเซีย

สภาพเศรษฐกิจทั่วไปของอินโดนีเซีย

- อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรเป็นอันดับที่สี่ของโลก เป็นประเทศที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ มีการผลิตสินค้าเกษตรและเหมืองแร่ สินค้าเกษตรที่ผลิตจะรวมถึงการเพาะปลูก ไม้ไผ่ การเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ยางพารา กาแฟ และโกโก้ สำหรับสินค้าเหมืองแร่ ไม้ไผ่ ถ่านหิน ดีบุก นิกเกิล ทองแดง น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ
- เกาะชวาเป็นเกาะที่มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่นที่สุดของประเทศ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของประเทศ โดยประชากรประมาณ 60 % ของประชากรทั้งหมด 230 ล้านคนนั้นอาศัยอยู่ในเกาะชวา กรุงจาการ์ตาเป็นศูนย์กลางการบริหารและธุรกิจของชวา โดยกิจกรรมทางเศรษฐกิจจะเริ่มกระจายไปยังเกาะอื่น คือ เกาะสุมาตรา กะลิมันตัน และสุราเวสี นับตั้งแต่ปี 2000
- เกาะสุมาตราที่มีความเจริญเติบโตรวดเร็ว โดยมีเมืองเมดานเป็นเมืองใหญ่ที่สุดและเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจของเกาะสุมาตรา กะลิมันตันก็เป็นเกาะที่มีความเจริญอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะกะลิมันตันตะวันออกและกะลิมันตันใต้ ซึ่งจะมีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ ไม้ไผ่ น้ำมัน ก๊าซ และถ่านหิน สำหรับเกาะสุราเวสีนั้น เมืองมากัสซาร์เป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งมีความสำคัญเกือบเทียบเท่ากับเมืองสุราบายา เมืองหลวงของชวาตะวันออก
- เกาะชวาและสุมาตราไม่นับว่ามีสาธารณูปโภคพื้นฐานเพียงพอ ซึ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ไม่เพียงพอเป็นปัญหาใหญ่ปัญหาหนึ่งสำหรับภาคตะวันออกของประเทศ โดยเฉพาะถนนหนทางและไฟฟ้า สำหรับการติดต่อสื่อสารนั้น โดยเฉพาะเครือข่ายโทรศัพท์มือถือนั้นมีครอบคลุมเกือบทั่วประเทศแล้ว

- ในปัจจุบัน วิกฤตพลังงานเป็นปัญหาในหลายพื้นที่ของอินโดนีเซีย โดยการใช้พลังงานนั้นเพิ่มสูงขึ้นเร็วกว่าปริมาณที่ผลิตได้ ซึ่งรัฐบาลกำลังดำเนินโครงการสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหินซึ่งมีกำลังการผลิต 10,000 เมกะวัตต์ ที่ต้องดำเนินการให้เสร็จภายในปี 2010
- เศรษฐกิจของประเทศได้ขยายตัวในช่วงห้าปีที่ผ่านมาจนถึงปี 2008 โดยมีสภาพการเมืองที่เอื้อต่อเศรษฐกิจและมีความมั่นคงหลังจากเกิดวิกฤตทางการเงิน เงินเฟ้อของประเทศนั้นควบคุมไว้ที่ประมาณต่ำกว่า 6 % ค่าเงินรูเปียนั้นอยู่ในระดับประมาณ 9,000 – 9,600 รูเปียนต่อเหรียญสหรัฐ อัตราดอกเบี้ยของธนาคารอินโดนีเซียนั้นได้มีการลดลงอยู่ในระดับอัตรา 6.5% โดยอัตราเงินกู้ยืมอยู่ที่ประมาณ 13% สำหรับเงินกู้สกุลต่างชาติอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ที่ 5%
- เรื่องดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศนั้น รัฐบาลได้ออกชุดกฎระเบียบที่เอื้อต่อการลงทุนจากต่างประเทศ อินโดนีเซียใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว ซึ่งผู้ลงทุนจะมีอิสระในการโอนทุนหรือกำไรในเงินสกุลต่างประเทศ รัฐบาลจะดูแลการลงทุนในประเทศกับการลงทุนจากต่างประเทศอย่างเท่าเทียมกันทั้งในเรื่องสิทธิประโยชน์ การอำนวยความสะดวกในการลงทุน และเรื่องใบอนุญาต

ศักยภาพของตลาดและการลงทุน

- อินโดนีเซียมีตลาดภายในประเทศที่ใหญ่และแข็งแกร่งซึ่งทำให้เศรษฐกิจสามารถอยู่รอดได้ในภาวะที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจโลกและสามารถฟื้นตัวได้อย่างเข้มแข็งในปี 2008 ตลาดที่ใหญ่นั้นทำให้เป็นที่กระจายสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น อาหารและเครื่องดื่ม เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้ภายในบ้าน ยา อาหารเสริม เครื่องสำอาง สิ่งทอ รองเท้าและเครื่องหนัง ผลไม้ รถยนต์และรถจักรยานยนต์

- อินโดนีเซียเป็นประเทศผู้บริโภคข้าวและน้ำตาลที่ใหญ่ โดยเป็นประเทศผู้นำเข้ข้าวรายใหญ่รายหนึ่งของโลก แต่ในปี 2008 อินโดนีเซียเริ่มที่จะมีผลผลิตเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียยังอาจต้องนำเข้าข้าวอยู่ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าการเพาะปลูกนั้นจะได้ผลดีหรือไม่
- อินโดนีเซียยังเป็นตลาดที่ใหญ่สำหรับสินค้าประเภทวัตถุดิบพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมรวมทั้งสินค้าทุน โดยอินโดนีเซียนำเข้าสินค้าวัตถุดิบพื้นฐานสำหรับพลาสติก สินค้าปิโตรเคมี วัตถุดิบพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมเหล็ก ชิ้นส่วนรถยนต์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักร และสินค้าทุนอื่น ๆ เป็นปริมาณที่มาก
- อินโดนีเซียเป็นประเทศที่น่าสนใจเข้ามาลงทุน เช่น การลงทุนในภาคการเพาะปลูก โดยอินโดนีเซียมีการเพาะปลูกที่ใหญ่มากสำหรับสินค้าปาล์มน้ำมัน ยางพารา และชา
- การลงทุนในภาคธุรกิจอื่นที่น่าสนใจคือ ภาคธุรกิจเหมืองแร่ ได้แก่ ถ่านหิน นิกเกิล อลูมิเนียม น้ำมันและก๊าซ เป็นต้น ซึ่งภายใต้กฎหมายเหมืองแร่ฉบับใหม่ได้กำหนดให้ต้องถลุงหรือแปรรูปแร่ภายในประเทศ แต่เนื่องจากนักลงทุนในธุรกิจเหมืองแร่มีได้มีเงินทุนเพียงพอที่จะสร้างเตาถลุงแร่ได้เอง จึงเป็นโอกาสให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาสร้างเตาถลุงแร่และดำเนินการถลุงแร่ เช่น แร่เหล็ก นิกเกิล ทองแดง และอลูมิเนียม เป็นต้น
- โอกาสการลงทุนยังเปิดกว้างสำหรับการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม สิ่งทอ เครื่องหนัง อิเล็กทรอนิกส์ และยา เป็นต้น และสินค้าวัสดุก่อสร้าง เช่น ยิปซัมบอร์ด ซีเมนต์ เป็นต้น และสินค้าประเภทเคมีภัณฑ์ ได้แก่ ปิโตรเคมี โอลีโอเคมี เป็นต้น

- สำหรับภาคสาธารณูปโภค โอกาสการลงทุนยังเปิดให้กับการสร้างทางด่วน โรงพลังงาน (power generating plants) และท่าเรือเป็นต้น และในภาคการติดต่อสื่อสาร รัฐบาลเปิดโอกาสการลงทุนสำหรับการพัฒนาเครือข่ายการติดต่อสื่อสาร เช่น USO (Universal Service Obligation) และ WIMAX (World Interoperability for Microwave Access)
- ภาครัฐกิจจอสั่งห้ามทรัพย์สินได้ฟื้นตัวดีขึ้นในอินโดนีเซียภายหลังจากการเกิดภาวะที่ตกต่ำในช่วงต้นปี 2009 โดยจะมีอาคารสูงใหม่ ๆ ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างหรืออยู่ระหว่างการวางแผนก่อสร้าง โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ เช่น กรุงเทพมหานคร สุราบายา เมดาน มากัสซาร์ ปากันบารู และบันดุง เป็นต้น
- รัฐบาลอินโดนีเซียได้ออกชุดนโยบายเพื่อดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยการเสนอเงื่อนไขที่ดึงดูดรวมทั้งเสนอการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการลงทุน

กลยุทธ์ในการเข้าสู่ตลาดอินโดนีเซีย

- ในการเข้าสู่ตลาดอินโดนีเซีย บริษัทไทยจะต้องเริ่มจากการศึกษาตลาด เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของตลาดและศักยภาพของตลาด สำหรับสินค้าที่ต้องการนำเข้ามาในตลาดอินโดนีเซีย
- สำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคส่วนใหญ่จะต้องนำเข้ามาโดยผ่านผู้นำเข้าหรือผู้กระจายสินค้า (distributors) ก่อนที่จะไปถึงผู้ค้าปลีก (retailers) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องหารายชื่อผู้นำเข้า/ผู้กระจายสินค้าในอินโดนีเซียก่อน ซึ่งผู้กระจายสินค้านี้จะต้องสามารถเข้าถึงผู้ค้าปลีกรายใหญ่ ๆ ในอินโดนีเซียได้ อันได้แก่ Carrefour Hero Giant Hypermart และ Alfamart เป็นต้น

- สำหรับสินค้าประเภทวัตถุดิบพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมจะสามารถจำหน่ายแก่อุตสาหกรรมผู้ใช้โดยตรงหรือโดยผ่านตัวแทนท้องถิ่นได้ ดังนั้นบริษัทไทยจึงควรตั้งสำนักงานผู้แทน (representative office) ในอินโดนีเซียเพื่อดูแลตลาด และการบริการหลังการขายก็มีความสำคัญสำหรับลูกค้า
- การจำหน่ายสินค้าให้แก่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจในอินโดนีเซีย บริษัทไทยควรมีสถานักงานตัวแทนที่จะประสานกับทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งโดยส่วนใหญ่การซื้อสินค้าของรัฐบาล (government procurement) จะดำเนินการโดยผ่านการประมูล ซึ่งผู้ยื่นประมูลจะต้องเป็นบริษัทที่ดั่งขึ้นตามกฎหมายของอินโดนีเซีย โดยต้องเป็นบริษัทท้องถิ่นหรือบริษัทต่างชาติที่รวมทุนกับบริษัทท้องถิ่นเท่านั้น
- การจำหน่ายสินค้าให้แก่รัฐบาลนั้น โดยส่วนใหญ่จะดำเนินการโดยบริษัทที่มีประสบการณ์ยาวนานกับทางรัฐบาล (long experienced partners) ดังนั้นการร่วมประสานธุรกิจกับบริษัทท้องถิ่นที่สามารถเข้าถึงและมีประสบการณ์ยาวนานกับทางภาครัฐจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการจำหน่ายสินค้าให้รัฐบาล

กลยุทธ์การลงทุนในอินโดนีเซีย

- ก่อนที่จะเริ่มลงทุนในอินโดนีเซีย บริษัทไทยจะต้องเริ่มจากการศึกษาตลาดและโอกาสการลงทุนในอินโดนีเซีย
- รัฐบาลอินโดนีเซียได้กำหนดข้อจำกัดสำหรับการลงทุนจากต่างประเทศในภาคธุรกิจบางประเภท โดยการถือหุ้นของต่างชาติในธุรกิจบางประเภทจะถูกจำกัดไว้ต่ำกว่า 50 % แต่ในธุรกิจบางประเภทก็อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นส่วนใหญ่ (majority) หรือสามารถควบคุมธุรกิจได้ทั้งหมด

- การเลือกทำเลที่ตั้งสำหรับการลงทุนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากบางพื้นที่ที่ไม่มีสาธารณูปโภคหรือพลังงานเพียงพอ เป็นต้น ซึ่งควรเป็นทำเลที่ไม่ไกลจากท่าเรือขนส่งหรือต้องเข้าถึงท่าเรือหรือท่าอากาศยานได้ง่าย ทั้งนี้หากบริษัทไทยต้องการลงทุนในอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภคทำเลที่ตั้งที่ดีที่สุดคือในเกาะชวา เนื่องจากเป็นเกาะที่มีประชากรหนาแน่นที่สุดของอินโดนีเซีย รวมทั้งกำลังซื้อของ
- ผู้บริโภคในเกาะชวาจะสูงกว่าเมื่อเทียบกับผู้บริโภคในเกาะอื่นสำหรับเกาะกะลิมันตันและปาปัวจะมีพื้นที่มากซึ่งจะเปิดกว้างสำหรับการลงทุนในภาคการเพาะปลูก โดยจะมีพื้นที่ว่างและราคาถูกกว่าเกาะอื่นแม้ว่าจะมีปัญหาด้านสาธารณูปโภค
- กระบวนการขอใบอนุญาตต่าง ๆ สำหรับการลงทุนใหม่ ๆ นั้นแม้ว่าจะง่ายขึ้นเมื่อเทียบแต่ก่อน แต่การดำเนินกระบวนการต่าง ๆ ก็ยังจำเป็นต้องใช้บริการจากนักกฎหมายที่มีความสามารถหรือจาก notary public

ภาคผนวก - รายชื่อหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ที่สำคัญในอินโดนีเซีย

หน่วยงานรัฐบาล

COORDINATING MINISTER FOR THE ECONOMY (Kementerian Koordinator Bidang Perekonomian)

Jl. Lapangan Banteng Timur No.2-4
Jakarta - Indonesia
Phone : +62-21 3808384
Fax. : +62-21 34 40394
Email: webster@pacific.net.id
Website: www.ekon.go.id

DEPARTMENT OF AGRICULTURE (Departemen Pertanian)

Jl. Harsono RM No.3
Ragunan PS. Minggu
Jakarta 12550 - Indonesia
Phone : +62-21 7804056
Fax. : +62-21 7804237
Email: webmaster@deptan.go.id
Website: www.deptan.go.id

DEPARTMENT OF ENERGY AND MINERAL RESOURCES (Departemen Energi Dan Sumber Daya Mineral)

Jl. Merdeka Selatan 18
Jakarta 10110 - Indonesia
Phone : +62-21 3804242
Fax. : +62-21 3847461
Email: pie@esdm.go.id
Website: www.esdm.go.id

DEPARTMENT OF FINANCE

Jl. Lapangan Banteng Timur No.2-4

Jakarta 10710 - Indonesia

Phone : +62-21 3841067

Fax : +62-21 3808395

Email: helpdesk@depkeu.go.id

Website: www.depkeu.go.id

DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS

Jl. Taman Pejambon No. 6

Jakarta 10110 - Indonesia

Phone : +62-21 3441508

Fax : +62-21 380551

Email: dipten@deplu.go.id

Website: www.deplu.go.id

DEPARTMENT OF JUSTICE AND HUMAN RIGHTS

(Departemen Hukum dan HAM)

Jl. HR. Rasuna Said Kav.6-7 Kuningan

South Jakarta - Indonesia

Phone : +62-21 5253004

Fax : +62-21 5253139

Email: pullahta@depkumham.go.id

Website : www.depkmham.go.id

DIRECTORATE GENERAL OF CUSTOMS

DIREKTORAT JENDERAL BEA DAN CUKAI

Jl. Lapangan Banteng Utara No. 1

Jakarta Centre – Indonesia

Phone : +62-21 3813438

Fax. : +62-21 3813438

<http://www.beacukai.go.id>

DIRECTORATE GENERAL OF TAX

DIREKTORAT JENDERAL PAJAK

Kantor Pusat Direktorat Jenderal Pajak

Jl. Jenderal Gatot Subroto No. 40-42

Jakarta 12190 - Indonesia

Phone : +62-21 5250208, 5251609, 5262880

Website : www.pajak.go.id

MINISTRY OF INDUSTRY - REPUBLIK OF INDONESIA

Jl. Jend. Gatot Subroto Kav. 52-53

South Jakarta – Indonesia

Phone : +62-21 5256458, 5251149

Fax. : +62-21 5261086

<http://www.depperin.go.id>

MINISTRY OF MAN POWER AND TRANSMIGRATION

Jl. Jend. Gatot Subroto Kav. 51 Lt. VII/B

South Jakarta - Indonesia

Phone : +62-21 52963356, 5255733

Fax. : +62-21 5260487

<http://www.depnakertrans.go.id>

MINISTRY OF TRADE - REPUBLIK OF INDONESIA

Jl. M. I. Ridwan Rais No. 5

Jakarta Centre – Indonesia

Phone : +62-21 3848667, 3841961

Fax. : +62-21 3846106

<http://www.depdag.go.id>

รัฐวิสาหกิจ

BANK INDONESIA

Jl. MH. Thamrin 2
Jakarta 10350 – Indonesia
Phone : +62-21 381-7187
Faks : +62-21 350-1867
Website : www.bi.go.id

BUREAU OF LOGISTICS (BULOG)

Jl Jend. Gatot Subroto Kav 49
South Jakarta - Indonesia
Phone : +62-21 5252209 ext. 2428, 1515.
Fax. : +62-21 5256482
E-mail : redaksiweb@bulog.co.id
Website: www.bulog.co.id

INDONESIA STOCK EXCHANGE

The Indonesia Stock Exchange Building

Jl. Jend. Sudirman Kav 52-53
Jakarta 12190 - Indonesia
Phone : +62-21 515-0515 Ext : 4320, 4307, 4302, 4311
Fax : +62-21 21 515-0330
Email : webmaster@jsx.co.id
Website : www.idx.co.id

INDONESIA INVESTMENT COORDINATING BOARD (BKPM)

Jl. Gatot Subroto No. 44
Telex 62654 BPKM IA
Jakarta 12190 – Indonesia
Phone: +62-21 5252008, 5250023
Fax. : +62-21 5227609, 5254945
<http://www.bkpm.go.id>

KOMNAS KEBIJAKAN GOVERNANCE

Gedung Bursa Efek Jakarta Tower I, Lt. 2

Jl. Jend. Sudirman Kav. 52-53

Jakarta 12190 - Indonesia

Phone : +62-21 5155880

Fax. : +62-21 5155877, 5155879

NATIONAL AGENCY FOR EXPORT DEVELOPMENT (NAFED)

Badan Pengembangan Ekspor Nasional (BPEN)

Ministry of Trade, Main Building

Jl. M. I. Ridwan Rais No. 5

3rd, 4th, 13th, 14th Floor

Central Jakarta - Indonesia

Phone : +62-21 385 81 71

Fax : +62-21 235 286 52

Homepage: <http://www.nafed.go.id>

E-mail: nafed@nafed.go.id

PAM LYONNAISE JAYA (PALYJA), PT

Penjernihan II, Pejompongan

Jakarta 10210 - Indonesia

Phone : +62-21 570 4250

Website : www.pamjaya.co.id

PERTAMINA, PT

Jl. Medan Merdeka Timur 1A

Jakarta 10110 - Indonesia

Phone : +62-21 3815111, 3816111 (86 lines)

Fax : +62-21 3633585, 3843882

Telex: 44152, 44302, 46549, 46552, 46554

Website : www.pertamina.com

**PLN (PERSERO), PT
STATE OWN ELECTRICITY COMPANY**

Jl. Trunojoyo Blok M I/135
Jakarta 12160 - Indonesia
Phone : +62 21 7251234
Fax. : +62 21 7204929
Email: kontakkami@pln.co.id
Website : www.pln.co.id

นิคมอุตสาหกรรม

MM2100 INDUSTRIAL TOWN

Cikarang Barat, Bekasi 17520
West Java - Indonesia
Phone : +62-21 898 1001
Fax. : +62-21 898 1002
Website : www.mm2100.co.id

MODERN CIKANDE INDUSTRIAL ESTATE

Jl. Raya Jakarta Serang Km. 68
Cikande – Serang 42186
Banten – West Java
Phone : +62 254 – 401605, 401606
Fax.: : +62 254 – 401830
Email : sales@modern-cikande.com
Website : www.modern-cikande.com

PT JABABEKA TBK

Jababeka Center, Plaza JB
Jl. Niaga Raya Kav. 1 - 4, Kota Jababeka
Cikarang Baru, Bekasi 17550
West Java - Indonesia
Phone : +62-21 893 4580
Fax. : +62-21898 33921 – 22
Website : www.jababeka.com

PT KRAKATAU INDUSTRIAL ESTATE CILEGON

Wisma Krakatau

Jl. KH. Yasin Beji No. 6

Cilegon, Banten 42435

West Java

Phone : +62 254 – 393232, 393 234

Fax. : +62 254 – 380630, 392440

Website : www.kiec.co.id

PT LIPPO CIKARANG TBK

Menara Pasific Building

Jl Mh.Thamrin Kav 99,

Lippo Cikarang

Bekasi 17550 – West Java

Phone : +62-21 89909555

Fax. : +62-21 8972683

e-mail : marketing@lippo-cikarang.com

Website : www.lippo-cikarang.com

PT. BUMI SERPONG DAMAI TBK.

Jl. BSD Boulevard Kav. Office Park No. 1

BSD City - Tangerang 15345

West Java

Phone : +62-21 5315 900

Web site : www.bsdcity.com

PT. EAST JAKARTA INDUSTRIAL PARK

East Jakarta Industrial Park Plot 3-A

Cikarang Selatan, Bekasi 17550

West Java

Phone : +62-21 8970001

Fax. : +62-21 8970002

**PT. JAKARTA INDUSTRIAL ESTATE PULOGADUNG
(PERSERO)**

Jl. Pulokambing No.1 - Kawasan Industri Pulogadung

Jakarta 13920

Phone : +62-21 4600305

Fax. : : +62-21 4600730

email: jiep@jiep.co.id

PT. KAWASAN BERIKAT NUSANTARA (PERSERO)

Jl. Raya Cakung Cilincing

North Jakarta - Indonesia

Phone : +62-21-44820909

Fax : +62-21-44820042

Website: www.kbn.co.id